

tre'

mạ thủ & cò mù

TƯỜNG NĂNG TIẾN

paralympics paris

IAN BÙI

ăn đất trả vàng

DU UYÊN

đám cưới ngày xưa

TIỂU TỬ

thơ nguyễn đình toàn

tân định xóm tôi

BÍCH VÂN

Nóng ở Biển Đông

VŨ HIẾN

WEEKLY MAGAZINE, INC.

Phát hành Thứ Năm hàng tuần tại
Dallas-Fort Worth và các vùng phụ cận

Địa chỉ: 3202 N. Shiloh Rd.,
Garland, TX 75044

Điện thoại: 972-675-4383

Thực hiện

Nguyễn Trang - Nhật Hoàng
Đinh Yên Thảo

Biên tập

Nguyễn Xuân Thiệp

Dịch thuật

Bảo Sơn - Phạm H Nghị

Cố vấn pháp lý

Luật Sư **Cao Quang Ảnh**
2439 Manhattan Blvd., #302
Harvey, LA 70058

Luật sư đại diện

Arthurine Kamphaus, MBA, J.D.
(Luật sư **Anh Thư**)

1140 E. Pioneer Parkway; Ste. 300
Arlington, TX 76010
Cell: 623-341-8835 . Fax: 817-394-0505

Layout Director

Bảo Huân

Layout & Art Designers

Đỗ Thọ
Băng Dương - Trần Huyền
Hồ Tú - Nguyễn Hiếu- Lê Mi

Phụ trách kỹ thuật & website

Trần Huyền - Huỳnh Huy - Đỗ Anh

Hoạ sĩ

Bảo Huân - Hoàng Tường
CAN - Hồ Đắc Vũ

Quảng cáo

Nancy - H. Oanh - Hương Lan
972-675-4383
817-421-1400

Muốn làm đại diện Trê?

Trê cần đại diện khắp nơi
trong và ngoài nước Mỹ.

Điều kiện dễ dàng, thoải mái.

Xin liên lạc:

972-675-4383
(giờ TX -CT time- xin gặp cô Kim)

email: dallas@trenews.net
website: www.baotreonline.com

Báo Trê đã có đại diện và đang phát hành
tại các thành phố, tiểu bang:

TRÊ DALLAS

Tel: 972-675-4383
Fax: 972-675-3764
Email: dallas@trenews.net
info@trenews.net
Địa chỉ: 3202 N Shiloh Rd,
Garland TX 75044

TRÊ NORTH CAROLINA

704.550-3103

TRÊ SOUTH CAROLINA

843.353-2288

TRÊ ALABAMA

205.277-6597

TRÊ TENNESSEE

901.300-2399

TRÊ BILOXI-MS

228.205-0337

TRÊ FLORIDA

Nguyễn Tinh
Tel: 407-948-2012
407-894-5111
407-897-1114
Fax: 407-894-6190
Email: florida@trenews.net
Địa chỉ: 302 S. Graham Ave,
Orlando, FL 32803

TRÊ AUSTIN - SAN ANTONIO

Tel: 512-692-6172
210-858-6114
972-675-4383
Fax: 972-675-3764
Email: info@trenews.net

TRÊ GEORGIA

Nguyễn Tân
Tel: 770-755-5420
Fax: 404-704-0358
Email: georgia@trenews.net
Địa chỉ: Tre Georgia Magazine
6000 Dawson Blvd, Suite F
Norcross GA 30093

TRÊ LOUISIANA

Tel: 504-324-2090/972-675-4383
Email: info@trenews.net
Địa chỉ: 3202 N. Shiloh Rd
Garland, TX 75044

Với sự cộng tác của

■ Hoàng Đình Nam ■ Nguyễn Thị Thanh Dương ■ Hải Vân ■ Ngọc Linh
■ Lê Hùng ■ LS Robert Mullins ■ Phạm Thành Châu (VA) ■ Trần Mộng
Tú (WA) ■ Nam Lộc (CA) ■ Tim Nguyễn ■ Như Sao ■ Triều Giang ■
TS Bùi Thanh Liêm (FL) ■ Bùi Quang Tuấn ■ Huy Đạo ■ Gia Bảo ■ Lê
Minh Hải (CA) ■ Tưởng Năng Tiến (CA) ■ Trùng Dương ■ Tạ Phong Tấn
■ Thi Hạnh (NA-UY) ■ BS Trần Lý Lê ■ Hoàng Nhất Phương ■ Thanh
Dũng ■ Dương Hùng ■ Angie Hồ Quang ■ Thiên Hương ■ Hồ Đắc Vũ
(MA) ■ Andy Nguyễn ■ Đặng Mỹ Hạnh ■ Hoàng Nga ■ Lương Thư Trung
■ Trịnh Thanh Thủy (CA) ■ Đoàn Xuân Thu (ÚC) ■ Trangdài Glassey-
Trầnnguyễn (CA) ■ Lê Kung Diễm ■ Đào Duy Hoà (Úc) ■ Huỳnh Thực Vy
(VN) ■ Thanh Tú ■ Sean Bảo ■ Thái Bảo (FL) ■ Phạm Ngũ Yên (TX) ■
Chiêu Ấn (Canada) ■ Việt Phương ■ Trần Vũ ■ Vũ Thị Thanh Mai ■ Ban
Mai (VN) ■ Trịnh Cung ■ Diệu Cô Nương ■ Trần Nguyễn ■ Nguyễn
Hưng Quốc ■ Triệu Minh ■ Phương Nghi ■ Linh Đỗ ■ Hoàng Nam Sơn ■
Hạnh Việt ■ Gió Đồng Nội ■ Lưu Vỹ Bửu ■ Hoàng Long ■ Phạm Thị
Hoài (Đức) ■ Hương Giang ■ Hoàng Hương ■ Vũ Hiến ■ Ngân Bình ■
Đào thị Thanh Tuyền ■ Mai Hoàng ■ Đinh Tiến Đạo ■ LS Anh Thư ■ Ian
Bùi ■ Du Uyên ■ Cổ Ngự ■ Cẩm Giang ■ Lê Trung ■ Khánh Trường
■ Lê Hữu ■ Thanh Thư ■ Thạch Thảo ■ Kim Loan (Canada) ■ Hải
Di Nguyen (Anh) ■ Vũ Thành ■ LS Dương Như Nguyễn ■ Vương Mộng
Long -K20 ■ BS Phạm Hồng Sơn (Pháp) ■ Lê Chiêu Giang (CA) ■ Ngô
Nguyễn Dũng (Đức) ■ Đặng Mai Lan (Pháp) ■ Hoàng Vũ ■ Tiểu Lục
Thần Phong (VN) ■ Trần Hoàng Vy (TX) ■ Lưu Huỳnh (VN) ■ Hai Quê

LƯU Ý: Tác giả chịu trách nhiệm về nội dung và hình ảnh trong bài viết gửi cho Trê, và nội dung không nhất thiết thể hiện
quan điểm của TRÊ. (Authors are completely responsible for their articles, including content and any photos. Contents
reflect the view of the authors and not necessarily that of Tre Magazine)

Thân chủ quảng cáo chịu trách nhiệm về nội dung và pháp luật trong quảng cáo của mình.

Mọi thay đổi về quảng cáo những trang bên trong xin gọi trước ngày Chủ Nhật, phần giấy láng (glossy) xin gọi trước một
tuần. Ngưng quảng cáo xin báo trước 2 tuần.

Tất cả các mẫu layout, design đều thuộc bản quyền của Trê.

mục lục

4	NHỮNG BÔNG HOA CUỘC SỐNG
5	
6	GHI NHẬN TRONG TUẦN
9	Y TẾ & ĐỜI SỐNG
10	
12	BÊN LỀ THỂ THAO
14	BÊN TÁCH CÀ PHÊ
16	
20	
23	MIỆNG NHÀ QUAN
24	DUYÊN SÀI GÒN
27	THẾ GIỚI CỦA DẾ MÈN
28	GIAO TIẾP
29	PHỤ NỮ THANH LỊCH
30	
33	BẠN CÓ BIẾT
34	
37	BẠN CÓ BIẾT
38	
40	SOMETHING & ANYTHING
43	MẸO VẬT
44	PHÓNG SỰ VIỆT NAM
47	SỔ TAY KHÁCH HÀNG
48	THỜI TRANG
50	TRANG THƠ
52	MỤC THUẾ VỤ
54	
56	PHIẾM
58	FACEBOOK CÓ GÌ NGỘ
59	Ơ RÊ KA
60	TRUYỆN NGẮN
64	THẾ GIỚI QUANH TA
65	NHỮNG ĐIỀU CẦN BIẾT
66	TÀI LIỆU VĂN HỌC
70	CÁI NHÀ CỦA TA
72	SẢN PHẨM MỚI
73	CHUYỆN KHÓ TIN NHUNG CÓ THẬT
74	
79	
82	GÓC NHIẾP ẢNH
84	TRONG HẦM RƯỢU
89	KIẾN THỰC PHỔ THÔNG
90	
92	
95	PHÓNG SỰ VIỆT NAM
100	MỖI TUẦN 1 CON SỐ
102	ĐỌC BÁO VIỆT NAM
106	SỔ TAY THƯỜNG DÂN
111	CÂU LẠC BỘ TIỂU LÂM

Như Sao	Người lính về từ chiến trường
Mộc Mạc	Chôn xe
Vũ Hiến	Nóng ở Biển Đông
Triệu Minh	Phụ được “chồng” già
Trần Hoàng Vy	Bánh canh xứ Trắng
Trẻ	
Tim Nguyễn	Đêm nghe quạ kêu
Hoàng Quân	Tay lái lụa
Trần Vũ	“Binh nghiệp” của Alain Delon
Bánh Bèo	
Du Uyên	Ăn đất trả vàng
Trần Lý Lê	Không bám rễ
Minh Hải	Công viên
Mộc Lan	Đi máy bay
Gió Vivu	Sát thủ Zodiac
Hoàng Vũ	Những nước hạnh phúc nhất thế giới
Tiểu Tử	Đám cưới ngày xưa
Lâm Đình	Hợp đồng mua bán nhà
Tạ Phong Tân	Khi tiền “từ trên trời rơi xuống”
Ian Bùi	Paralympics Paris
Hoàng Hương	Đồ cũ không nên mua
Uyển Ca	Chuyện độc thân
Hạnh Việt	Vài thắc mắc
Điệu Cô Nường	Màu Thu hiện đại
Nguyễn Đình Toàn	
Nguyễn Đài Thi	
Tám Vạn	Vợ & tình
Đoàn Xuân Thu	Cưới vợ
Du Face	
Trẻ	Mì gói
Hồ Đắc Vũ	Anh hùng
Dương Hùng	Mùa hè tuyết rơi tại California
Bảo Sơn	Tiền An Sinh Xã Hội bị sạt giảm
Phan Tấn Hải	Việt Dương & Trần Thị Nguyệt Mai
Thiên Hương	Lỗi thiết kế phóng tầm
Bảo Sơn	
Trẻ sưu tầm	
Cổ Ngư	Một thế vận hội thành công ngoài mong đợi
Đào Duy Hòa	Big Red Bash lễ hội âm nhạc giữa lòng sa mạc!
Andy Nguyễn	Paint.net 5 mẹo hay để thay thế Photoshop miễn phí
Bích Vân	Tân Định Xóm Tôi...
Phượng Nghi	Đổi tên nước
Đào Thị Thanh Tuyền	Bánh bao măng
Lê Kung Diễm	“Phố đèn đỏ” Việt bên Đức
Nguyễn Sinh	Buôn lậu “hàng Trung Quốc”
Trẻ	
B.Tuyền	
Tướng Năng Tiến	Mạ Thủ & Cò Mù
Trẻ cười	

BẢO HUÂN MICROSOFT AI

Người lính về từ chiến trường

NHƯ SAO

Gia đình tôi có một giai thoại mà cha tôi thường kể cho chúng tôi nghe. Đó là câu chuyện về bà nội tôi.

Năm 1949, cha tôi trở về nhà sau chiến tranh. Trên mọi nẻo đường khắp nước Mỹ, bạn có thể thấy những người lính đang xin đi nhờ xe để trở về với gia đình mình. Chuyện đó đã trở thành chuyện bình thường ở Mỹ lúc bấy giờ.

Không may là, niềm vui sướng được trở về đoàn tụ với gia đình của cha tôi nhanh chóng lụi tàn. Bà nội tôi bị bệnh rất nặng phải đưa vào bệnh viện. Thận của bà có vấn đề. Bác sĩ nói, bà phải được truyền máu ngay nếu không sẽ không qua khỏi đêm nay. Vấn đề là ở chỗ, máu của bà nội thuộc nhóm AB-, một loại máu cho đến ngày nay vẫn còn rất hiếm chứ đừng nói gì đến thời đó, cái thời mà chưa có các ngân hàng máu hay các chuyển

bay phục vụ cho công tác y tế. Tất cả mọi người trong gia đình đều đến làm xét nghiệm, nhưng chẳng ai có nhóm máu giống bà. Không còn hy vọng gì nữa, bà nội đang hấp hối.

Cha tôi rời bệnh viện mà nước mắt ròng ròng. Ông phải đi đón mọi người trong gia đình đến để nói lời chia tay với bà nội. Đang đi trên đường, cha tôi gặp một người lính đang vẫy tay xin đi quá giang về nhà. Đang buồn như thế, cha tôi chẳng còn tâm trí đâu mà đi giúp người khác. Nhưng, dường như có một sức mạnh nào đó khiến ông dừng xe lại cho người lạ mặt đó bước lên xe.

Trong lúc tâm trạng rối bời, cha cũng chẳng thèm hỏi xem người lính đó tên là gì, nhưng khi vừa lên xe anh ta đã nhìn thấy những giọt nước mắt của cha và hỏi xem chuyện gì đã xảy ra. Qua dòng nước mắt, cha tôi kể cho người lính xa lạ

nghe chuyện mẹ mình đang nằm chờ chết trong bệnh viện vì bác sĩ không thể nào tìm ra người có nhóm máu AB- giống như bà. Và nếu họ không tìm được trước đêm nay, bà chắc chắn sẽ chết.

Không khí trong xe chợt chùng xuống. Rồi người lính xa lạ đưa tay mình cho cha tôi, lòng bàn tay xòe ra. Nằm gọn trong lòng bàn tay ông là một chiếc thẻ bài ông vừa tháo trên cổ mình xuống, trên đó ghi: nhóm máu AB-. Rồi người lính nọ bảo cha tôi quàng xe trở lại, đưa ông đến bệnh viện.

Bà nội tôi sống thêm đến 47 năm nữa. Thế nhưng, cho đến tận bây giờ, cả gia đình tôi không một ai biết tên người lính đó. Cha tôi vẫn thường tự hỏi, liệu người đàn ông đó có phải là một quân nhân hay chính là một thiên thần trong trang phục người lính?

NS (CHICKEN SOUP FOR THE SOUL)

Chôn xe

MỘC MẠC

Tháng 9-2013, ông Thane Chiquinho Scarpa, khi đó 62 tuổi, một trong những tỷ phú giàu nhất Brazil, tuyên bố trên tài khoản Facebook là ông sẽ chôn chiếc "siêu xe" Bentley mới trị giá khoảng 400,000 USD của ông. Ông Scarpa nói sau chuyến đi thăm Ai Cập trước đó, ông có ý định học tập các vị Pharaoh và chôn theo chiếc xe để nó "phục vụ" khi ông sang thế giới bên kia.

Sau thông báo đó, ông Scarpa hứng hàng loạt "gạch đá" từ cư dân mạng. Người ta bảo lẽ ra ông nên quyên góp từ thiện chiếc xe, cáo buộc ông lãng phí và cả... lãng nhách. Suốt một tuần sau thông báo, ông tiếp tục cập nhật kế hoạch chôn xe trên mạng xã hội và bỏ ngoài tai những câu hỏi mọi người chất vấn về việc có phải ông đang cố tình làm việc này để trốn thuế hay không.

Vào ngày lễ "chôn xe", ông Scarpa mời đông đảo các cơ quan báo chí tới dự. Nhưng vào đúng thời khắc chiếc xe Bentley chuẩn bị hạ huyệt, ông tỷ phú bất ngờ yêu cầu dừng lại và chia sẻ lý do thực sự của việc chôn xe: "Mọi người đã lên án tôi vì việc cố tình chôn một chiếc Bentley giá triệu đô. Nhưng sự thật là hầu hết mọi người đang chôn đi một thứ còn giá trị hơn nhiều chiếc xe của tôi: những trái tim, lá gan, lá phổi, những đôi mắt và những quả thận... Điều này thật ngu xuẩn. Có biết bao người ngoài kia đang chờ được ghép tạng, còn quý vị lại chôn đi những cơ quan nội tạng khỏe mạnh có thể cứu sống bao sinh mệnh. Đây là sự lãng phí lớn nhất thế giới. Chiếc Bentley của tôi thực sự chẳng đáng gì so với những cuộc đời đã cho đi những tạng ấy. Không tài sản nào quý giá hơn một cơ quan nội tạng, vì không gì quý giá hơn sự sống".

Và rồi ông tỷ phú thông báo: "Tôi chính thức tuyên bố tôi đã ghi danh hiến tạng trong tuần này, còn bạn thì sao? Hãy nói với gia đình bạn."

Câu chuyện "chôn xe" của ông Scarpa đã xảy ra hơn 10 năm, nhưng cho tới nay nó vẫn còn nguyên giá trị...

NGUỒN FACEBOOK

Nóng ở Biển Đông

Trong nhiều tháng qua, chính phủ Philippines đã nhiều lần phản đối hoạt động hải quân của Trung Quốc ở khu vực Biển Đông bằng những hành động ôn hoà. Để đáp trả lại, hải quân Trung Quốc đã tỏ ra hung hăng hơn, ngang nhiên chặn đường, tấn công vào các tàu và thủy thủ đoàn Philippines, và trong một vài trường hợp, đã gây ra thương tích cho một số thủy thủ Philippines.

VŨ HIẾN
ARLINGTON, TX

Một chiếc tàu tuần duyên dài 97 mét hiện đang trở thành biểu tượng mới của một cuộc đối đầu không cân xứng giữa một bên là đối thủ địa chính trị hàng đầu của Hoa Kỳ và một bên là đồng minh mà Hoa Kỳ đã có cam kết bảo vệ trong trường hợp quốc gia này bị tấn công bằng vũ trang. Tình trạng căng thẳng xung quanh con tàu tuần duyên vào cuối tháng 8 vừa qua cho thấy Trung Quốc sẵn sàng leo thang sử dụng các chiến thuật mạnh tay để thắt chặt quyền kiểm soát của họ ở Biển Đông.

Kể từ giữa tháng 4, con tàu tuần duyên BRP Teresa Magbanua của Philippines đã được đưa tới bỏ neo tại một rạn san hô vùng nước nông có tên là Sabina Shoal (Bãi Sa Bìn), cách bờ biển phía tây Philippines 75 hải lý. Chính phủ Manila cho biết họ muốn theo dõi chặt chẽ địa điểm này - nằm trong vùng đặc quyền kinh tế 200 hải lý của họ - sau khi phát hiện thấy tình trạng ngày càng gia tăng sự hiện diện của lực lượng dân quân đánh cá và tàu nghiên cứu biển của Trung Quốc tại đó, cũng như một số dấu hiệu mà Philippines nghi

ngờ có thể là hoạt động xây dựng giai đoạn sơ khởi.

Trung Quốc lên tiếng yêu cầu Philippines đưa con tàu tuần duyên ra khỏi khu vực. Lý do Trung Quốc đưa ra là vì phần lớn khu vực Biển Đông thuộc về của họ - bao gồm cả bãi cạn Sabina không có người ở, nằm cách Trung Quốc 630 hải lý.

Tình hình lại càng trở nên nóng hơn nữa sau khi Trung Quốc cử một lực lượng tuần duyên của họ đến đuổi tàu Philippines đi. Bắc Kinh nói rằng hai chiếc tàu Philippines xuất

hiện trong khu vực là đang trên đường chuyển đồ tiếp tế cho con tàu Teresa Magbanua. Một vụ va chạm xảy ra khiến cho tàu Philippines bị thủng nhiều lỗ lớn và hư hỏng nặng.

Chính phủ Manila cho biết hai chiếc tàu của họ đang hướng đến một nơi khác và lực lượng tuần duyên Trung Quốc đã cố tình đâm vào họ.

Ít ngày trước vụ va chạm, chính phủ Philippines cũng cho biết Trung Quốc đã bắn hỏa châu từ một trong những căn cứ quân sự trên một hòn đảo nhân tạo được xây dựng trái phép ở Biển Đông khi một máy bay thuộc cơ quan ngư nghiệp Philippines đang bay tuần tra như thường lệ. Rồi ít ngày trước đó nữa, tại một địa điểm khác, một máy bay chiến đấu của Trung Quốc đã bắn

hỏa châu vào cùng chiếc máy bay tuần tra này và hỏa châu phát cháy chỉ cách máy bay khoảng 15 mét.

Chính sách và khó khăn của Philippines

Kể từ khi Tổng thống Ferdinand Marcos Jr. lên nắm quyền vào năm 2022, các chính sách an ninh của Philippines đã có sự thay đổi rõ rệt so với vị tiền nhiệm. Chính phủ Manila đã công khai thách thức sự hiện diện của Trung Quốc ở Biển Đông, tìm cách giành lại quyền tuần tra ở các khu vực đang có tranh chấp, phát hành những đoạn video ghi lại những hành động hung hăng của hải quân Trung Quốc để thúc đẩy sự ủng hộ của toàn cầu và củng cố liên minh với Hoa Kỳ.

Và cứ mỗi một bước đi

như vậy Trung Quốc lại càng tỏ ra hung hăng hơn, dẫn đến các cuộc đối đầu nguy hiểm trên vùng biển. Bắc Kinh nói rằng họ đang bảo vệ chủ quyền và quyền hàng hải của họ - một thứ quyền của kẻ mạnh không được quốc gia nào công nhận ngoài Trung Quốc.

Đối với Philippines, việc duy trì con tàu tuần duyên ở bãi cạn Sabina vô thời hạn không chỉ là gánh nặng - quốc gia này chỉ có một số ít tàu tuần duyên có kích thước như chiếc Teresa Magbanua, trong khi Trung Quốc có hàng chục tàu lớn - mà nay còn là mối nguy hiểm có thể bị tấn công bất cứ lúc nào. Phản ứng của Bắc Kinh trong thời gian gần đây cho thấy họ sẵn sàng ngăn chặn bất kỳ nỗ lực nào của Philippines trong việc chuyển đồ tiếp tế đến

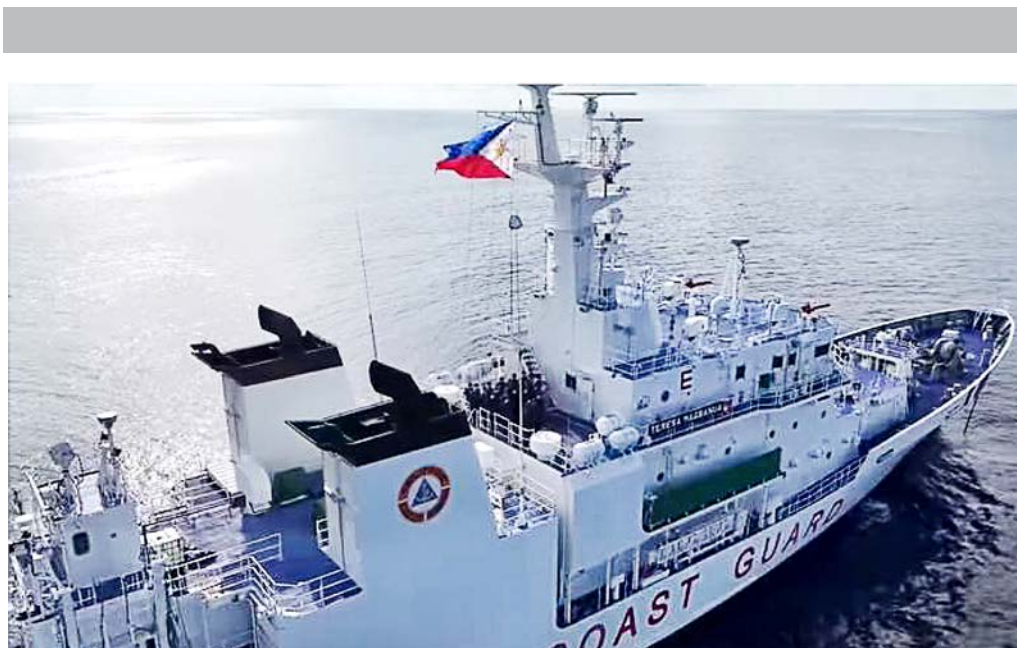
con tàu đang neo đậu ở đây hay bất cứ con tàu nào được đưa tới thay thế.

Tranh chấp Biển Đông

Bãi cạn Sabina là điểm nóng mới nhất trong cuộc xung đột về tuyến đường thủy rộng lớn, khoảng 1.4 triệu dặm vuông trải dài từ miền nam Trung Quốc và Đài Loan đến Philippines, phân lục địa Đông Nam Á và Indonesia. Biển Đông được đánh giá cao vì có các tuyến đường vận chuyển hàng hải quan trọng, trữ lượng cá và san hô phong phú, cũng như các nguồn tài nguyên dầu khí; khu vực này được ước tính chứa 11 tỷ thùng dầu và hơn 5 ngàn tỷ mét khối khí đốt thiên nhiên.

Theo một số học giả quốc tế, cho tới cuối thế kỷ 19, phần lớn khu vực biển này vẫn chưa được chú ý tới và vẫn chưa nằm dưới quyền cai trị của bất kỳ quốc gia nào. Nhưng từ khoảng giữa thế kỷ 20, Bắc Kinh bắt đầu tuyên bố chủ quyền đối với hầu hết vùng biển này và ngang nhiên đưa ra tám bản đồ đường lưỡi bò.

Dựa trên tính cách địa lý, lời tuyên bố chủ

Điểm nóng mới ở Biển Đông
- Tàu tuần duyên BRP Teresa Magbanua tại bãi cạn Sabina Shoal - PCG

quyền của Trung Quốc không có cơ sở vững chắc. Các chuỗi đảo chính của vùng biển, từ quần đảo Hoàng Sa ở phía bắc đến quần đảo Trường Sa ở phía nam, nằm gần các quốc gia Đông Nam Á nhiều hơn.

Luật pháp quốc tế cũng không công nhận. Năm 2016, một tòa án quốc tế đã phán quyết rằng các tuyên bố chủ quyền của Trung Quốc trên biển không có cơ sở pháp lý, lập luận rằng Bãi Cỏ Mây (Second Thomas Shoal) và các bãi cạn khác nằm trong vùng đặc quyền kinh tế 200 hải lý của Philippines.

Tuy nhiên, chính quyền Bắc Kinh không công nhận phán quyết trên, và các tàu hải quân Trung Quốc luôn tìm cách phá rối trật tự an ninh trong khu vực bằng cách tuần tra và gây

hấn bất cứ con tàu nào không phải của họ trong vùng lưỡi bò. Trung Quốc còn ngăn chặn các hoạt động thăm dò dầu khí, phá hủy các rạn san hô để xây dựng các đảo nhân tạo và xua đuổi các tàu đánh cá dân sự của các quốc gia Đông Nam Á ra khỏi các khu vực đánh cá truyền thống.

Vai trò của Hoa Kỳ

Bộ Ngoại giao Hoa Kỳ vừa qua đã lên án các hành động "nguy hiểm và leo thang" của Trung Quốc trong việc chống lại "các hoạt động hàng hải hợp pháp của Philippines" và minh định sự ủng hộ của Hoa Kỳ đối với đồng minh Philippines. Bộ Ngoại giao cũng lên tiếng tái khẳng định Điều IV của Hiệp ước Phòng thủ chung Hoa Kỳ-Philippines năm 1951, lưu ý rằng hiệp ước này

bao gồm luôn các cuộc tấn công vào lực lượng tuần duyên Philippines ở bất kỳ nơi nào trên Biển Đông.

Hoa Kỳ không tuyên bố bất cứ chủ quyền nào ở Biển Đông và ủng hộ giải quyết tranh chấp bằng phương thức ôn hòa dựa trên cơ sở luật pháp quốc tế. Mặc dù vậy Hoa Kỳ vẫn cần bảo vệ các quyền lợi quan trọng của mình trong việc duy trì các tuyến hàng hải thông suốt và tiếp tục tiến hành các cuộc tuần tra "tự do hàng hải" thường xuyên ở Biển Đông để đối lại với những tuyên bố chủ quyền thậm chí vô lý của Bắc Kinh.

Tuy nhiên, một số chuyên gia cho rằng Hoa Kỳ có thể làm nhiều hơn nữa để ngăn chặn các hành động hung hăng ngày càng gia tăng

của Trung Quốc ở Biển Đông mà không cần phải có các hành động khiêu khích.

Về mặt ngoại giao, Hoa Kỳ có thể tổ chức các cuộc đàm phán giữa các quốc gia Đông Nam Á để đạt được một thỏa thuận chung về quyền kiểm soát các biển đảo nằm trong vùng đặc quyền kinh tế của họ.

Về mặt quân sự, Hoa Kỳ có thể mở rộng thêm các cam kết theo hiệp ước để bao gồm việc hỗ trợ cho các hoạt động trong vùng đặc quyền kinh tế của các đồng minh. Hoa Kỳ cũng có thể thực hiện các nhiệm vụ hộ tống quân sự cho các tàu tuần duyên của các quốc gia đồng minh như Philippines ở Biển Đông, đặc biệt là trong những thời điểm có căng thẳng như hiện nay.

VH

Philippines cáo buộc tàu Trung Quốc đụng tàu Philippines gần bãi cạn Sabina Shoal - PCG

TRIỀU MINH

Già là giai đoạn không ai tránh khỏi, trừ những người yếu mệnh. “Chống” già chỉ là để sao cho “lâu già” (làm thời gian chậm tới), và sao cho “già lâu” (sống thọ). Có 7 loại supplements (phụ dược) bồi bổ cho cơ thể nhằm mục tiêu đó: calcium, collagen, fish oil, magnesium, melatonin, vitamin B12 và vitamin D. Có nhữ thứ bổ sung không cần thiết: vitamin C, probiotics, glucosamine và chondroitin. Loạt bài sau đây sẽ lần lượt giải thích từng loại.

Phụ dược “chống” già

NHIỀU KỲ - KỲ 1

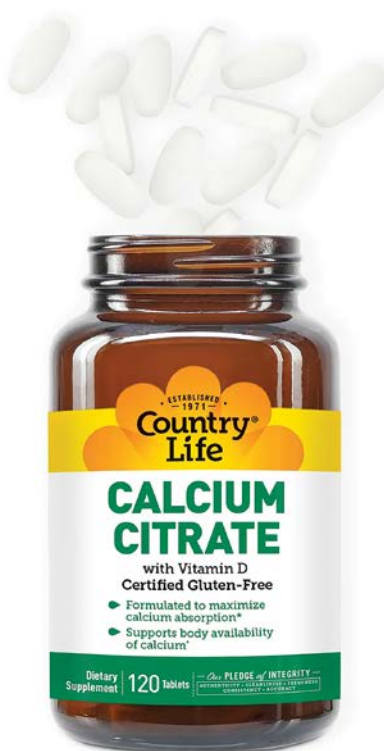
Calcium - BỔ xương

TẠI SAO QUAN TRỌNG?

Calcium là khoáng chất dồi dào nhất trong cơ thể, chủ yếu được lưu trữ trong xương. Nếu bạn không nhận đủ calcium trong thực phẩm ăn uống, cơ thể bạn sẽ bắt đầu lấy calcium từ xương, dẫn đến nguy cơ cao là sẽ bị loãng xương (osteoporosis). Calcium cũng giúp bắp thịt chuyển động hiệu quả, mạch máu đưa máu đi khắp cơ thể, và dây thần kinh gửi thông điệp để điều khiển các chức năng quan trọng của cơ thể, chẳng hạn như tiết ra hormone.

AI NÊN DÙNG?

Bắt đầu từ tuổi 65, phụ nữ nên được screen bệnh loãng xương. Nếu xương bị yếu hoặc giòn, bác sĩ có thể sẽ kê toa thuốc và khuyên nên bổ sung calcium. Bạn cũng có thể dùng phụ dược bổ sung nếu thấy có dấu hiệu loãng xương sớm, đặc biệt là nếu không tiêu thụ nhiều sản phẩm từ sữa vì bạn không dung nạp được lactose, bạn là người ăn chay, hoặc bạn không thích sữa. Trong thực tế, bất kỳ phụ nữ nào sau mãn kinh mà không thường xuyên tiêu thụ các sản phẩm từ sữa đều nên cân nhắc bổ sung thêm calcium. Hầu hết các phụ nữ khác, cũng như hầu hết nam giới ở mọi lứa tuổi, đều không cần calcium dạng viên. Quá nhiều calcium sẽ làm tăng nguy cơ bị sạn thận và có thể là bệnh tim.

CẦN BAO NHIÊU?

Mọi người từ 19 đến 50 tuổi, và nam giới từ 51 đến 70 tuổi cần 1,000 mg calcium mỗi ngày.

Phụ nữ từ 51 đến 70 tuổi và mọi người trên 71 tuổi cần 1,200 mg.

Để hiểu rõ hơn, ta thấy có khoảng 325 mg calcium trong một cup skim milk, 173 mg trong một hộp nonfat Greek yogurt dùng một lần, và 245 mg trong một cup rau spinach nấu chín. Khi chọn calcium bổ sung, hãy cân nhắc lượng calcium bạn nhận được từ thực phẩm, sau đó tìm loại có thể cung cấp đủ lượng calcium được khuyên dùng cho bạn theo độ tuổi và giới tính. Các phụ dược có calcium carbonate thường có giá rẻ hơn một chút, nhưng các loại có calcium citrate là lựa chọn tốt nếu bạn dùng thuốc để giảm acid bao tử, như thuốc trị ợ nóng (heartburn drugs).

TRẦN HOÀNG VY
KATY, TX

Bánh canh xù Trảng

1
Những ngày đi “bụi” ở Tây Nguyên, lúc bám theo chiếc xe đồ một nhòai, ì ạch quanh co, uốn lượn lưng chừng đèo. Khi thì vừa mới sáng sớm, sương còn ngái ngủ đã theo anh bạn, áo khoác trùm kín đầu, ôm chặt lấy nhau cùng trên một con “ngựa sắt” về với các buôn làng xa, có lúc rét lạnh run, ù ù tiếng động cơ xe máy như chiếc máy bay “bà già” là là trên mặt đất, đầm đầm hơi sương còn dưng dăng nướng

ngủ. Điều tốt nhất trong những lúc này là hãy ghé đâu đó một quán cóc bất kỳ, kêu một ly cà phê đen đặc và một tô gì đó, đại loại như hủ tít, phở, bún bò, mì quảng... để hai lòng bàn tay lạnh giá áp chặt thành tô, nhìn khói lên nghi ngút mà ấm từ tay, từ mắt đến tận dạ dày.

Khi đã dần xua đi cái lạnh, nhẩn nha khám phá hương vị xa nhà qua phong cách ẩm thực của từng nơi, cũng là tô là bát đó, cũng là thịt thà, nước súp, nước lèo, rau cỏ ấy nhưng dường như không nơi nào giống nơi nào. Mặn quá, nhạt quá, ngọt

quá, cay quá ... Cái vị giác của người sành ăn, khó tính bỗng đâm so sánh, và bỗng nhiên nhớ...

2
Ở các tỉnh Tây Nguyên cũng có bánh canh, nhưng phần nhiều là loại bánh canh “xắt” nên cái nước súp sền sệt, đặc đặc màu đặc trưng của bột gạo, cũng giống như tô bánh canh cá ở các tỉnh miền Tây Nam bộ, lại ít rau ăn kèm nên thấy thiếu thiếu một thứ gì đó, mà nhất thời chưa giải thích được.

Mưa phùn lâm thâm ướt, cái lạnh lạnh xâm thực miền ký ức, thức dậy những băng quơ ao ước. Anh bạn người Tây Ninh bỗng chép miệng “Nhớ bánh canh xù Trảng quá!”, “nhớ” chứ không phải là “thèm”, nhưng cuộc sống con người luôn đa đoan, vướng mắc, đan cài nhiều tâm trạng, đôi khi khó tưởng mình. Song tôi hiểu điều anh bạn đang hướng vọng: Một tô bánh canh Trảng Bàng của quê hương. Ước tô bánh canh để làm gì nhỉ? Ngắm thì đã đành, không lẽ rồi ... đồ đi? Dứt khoát là phải ăn, phải thưởng thức, vậy đã là

“thèm” chưa? Thôi thì trước mắt cứ “nhớ” đã

Cái xứ Trảng ấy là ở đâu? Cũng gần với Sài Gòn thôi, nó nằm chếch về phía Tây thành phố, trên tuyến quốc lộ 22, mà nay gọi là đường Xuyên Á, đầu chừng 50km, hơn nửa giờ xe chạy. Tên đây đủ là Trảng Bàng, một huyện lỵ của tỉnh Tây Ninh. Trảng Bàng có sông Vàm Cỏ Đông, có Tha La “xóm đạo” được nhà thơ Vũ Anh Khanh đưa vào thơ và nổi danh một đạo. Nhưng có lẽ nhiều người biết tiếng Trảng Bàng nhiều là nhờ vào hai món “ăn chơi” là bánh tráng phơi sương và bánh canh.

Trước năm 1975, tôi có vài lần ghé ăn bánh canh ở chợ cũ Trảng Bàng, khu vực gần đình ông Cả Đặng Văn Trước, vị tiền hiền của làng Gia Lộc, một địa danh xưa của xứ Trảng Bàng, sau này nhiều lần cùng với bạn bè, gia đình ghé ăn bánh canh ở chợ cũ, rồi các tiệm lớn như HM, kể cả vào phía Lộc Hưng của Trảng Bàng. Cái khác giữa tô bánh canh “xưa” và nay, cũ và mới là gì nhỉ? Có thể là cách chế biến và cả những gia vị ăn kèm. Trước hết nói về những “con bánh”, tức là những sợi bánh canh.

Theo nhiều người là muốn có sợi bánh canh ngon, đặc biệt phải dùng nguyên liệu là bột gạo, xay ra từ những hạt gạo danh tiếng như Nàng

Hương, Chợ Đào ... rất sẵn có ở vùng Đồng Tháp Mười, Long An kề bên, có hương thơm khi nấu chín hay hấp với nước sôi. Muốn bánh dẻo thì thêm bột năng hay bột lọc, và còn tùy vào tay nghề, kinh nghiệm của người nấu bánh. Bánh canh có cọng lớn hơn cọng bún, còn bánh canh xắt, là do người ta dùng dao xắt miếng bánh thành những cọng có hình chữ nhật dài. Có lẽ hồn cốt của tô bánh canh chính là thứ nước lèo, nước súp trong trẻo nhưng ngọt lịm của nước luộc thịt, hầm xương cùng với các phụ gia như tôm, mực khô nướng, củ cải trắng, cà rốt... Thứ nước súp ấy phải thật nóng sốt, chan vào tô bánh, thả vào mấy miếng thịt heo, một khoanh giò, miếng huyết luộc, miếng chả quế, hoặc chả cá, hành xắt nhuyễn, mấy lát ớt thái mỏng, nêm thêm muống tiêu vào là tha hồ vừa thổi vừa ăn, nghe cọng bánh mới mồm đã từ từ tan trong miệng, cái dai giòn của da, của gân giò heo sần sật, trộn trong cái béo lan tỏa của huyết, của chả ... Mùi hành hương thơm nồng, mùi cay của tiêu, của ớt, càng quyến rũ cái sột soạt hít hà của miệng, của lưỡi và của mũi. Còn mắt thì cứ ươn ướt ngất ngây của cung bậc sắc khoái cay cay, nếu lúc ấy trời cứ mưa lất phất, cái lạnh nhẹ nhàng mơn man da thịt. Tô bánh canh nóng sẽ làm

bạn nhớ mãi cái hương vị phàm trần nhưng lại vô cùng khoái lạc, ấm cúng ấy.

Chẳng biết từ khi nào, người ta bắt đầu thêm vào tô bánh canh các loại rau sông với nhiều màu sắc và hương vị khác nhau. Gọi rau sông, là vì hầu hết các loại rau, thực chất là lá được hái từ ven sông. Rau sạch, tinh khiết và đầy vị ... thuốc! Đó là đĩa rau gồm những thứ quen thuộc như xà lách, rau cần, quế, tía tô, hẹ, dấp cá, giá và những lá làm bạn cứ thấy vừa quen vừa lạ: Lá cóc, lá cách, lá vị, lá xoài, lá vừng ... mọc ở ven sông. Trước mắt bạn một đĩa mướt mát, non mơn mơn với các sắc màu trắng, xanh, tím, phơn phớt hồng, nâu nhạt như gom cả một vùng quê sông nước êm ả, trữ tình.

Có rau thì phải có thêm đĩa thịt luộc, bánh tráng phơi sương, chén mắm chấm và một thứ nước uống khai vị cay nồng để thêm những hưng phấn. Thế là bánh tráng phơi sương cuốn với thịt luộc cùng những thứ rau dân dã bắt đầu chiêu dụ người sành điệu. Cách ăn là cứ lai rai, nhấm nhá hết các hương vị của bánh tráng, thịt luộc cùng các loại rau lá ăn được ở đời đến lưng lửng bụng, sau đó hãy mời dùng đến tô bánh canh bốc khói nóng hôi hổi, âu cũng là thuật âm dương cân bằng trong ẩm thực:

Hàn, lạnh, khô rồi đến nóng, cay và nước. Bánh canh Trảng Bàng khác và độc đáo phải chăng là vì vậy?

3

Chợ cũ xứ Trảng lại có một tiệm hủ tíu bánh canh là lạ. Lạ vì bởi thực khách đến đây phải dùng đến... 2 tô! Một tô là hủ tíu hoặc bánh canh chỉ có nước súp, tô còn lại là một khoanh giò lớn, một cục thịt, huyết luộc hay xương, tùy người gọi. Một chén mắm tiêu chanh, giấm ớt thật cay. Có lẽ cũng là một cách gọi nhớ mỗi khi đi xa?

Đi nhiều nơi, ăn nhiều chỗ, vậy là có dịp so sánh. Nhiều khi lẫn lộn thậm chí nghĩ: cái hương vị của bánh canh Trảng Bàng khó tìm ở nơi khác, có khi là do phong thủy? Cái nước sông Vàm Cỏ đã ngấm vào đất địa xứ Trảng, xứ Tây Ninh đã hàng ngàn đời nay, vào những mạch ngầm của giếng, và người ta đã sử dụng cái nguồn nước ấy, hay bởi chính những lá rau thơm thảo, dân dã đã một thời nuôi cha ông đánh giặc ven hai bờ sông Vàm Cỏ, đã làm nên cái hương vị quyến luyến, bịn rịn lòng du khách mỗi khi có dịp ăn tô bánh canh của xứ sở “cây ngọt, trái lành” và trở thành một nỗi nhớ mỗi khi nhắc đến...

T.H.V

Tennis bị choán ngôi

Giải US Open năm nay khai mạc hồi 26-8-2024 và đã bế mạc vào ngày 8-9-2024. Các bạn mê môn tennis đã rõ kết quả. Chúng tôi chỉ nói về tương lai của tennis đang bị một đối thủ non trẻ lấn sân: pickleball.

Pickleball là một môn pha trộn giữa quần vợt và bóng bàn, điều thú vị là có thể chơi trong nhà quanh năm, bất kể mùa nào. Trò chơi này hấp dẫn đến nỗi chỉ trong vài năm đã có 13.5 triệu thành viên, tăng 223%, gần bằng phân nửa “dân số” môn quần vợt có bề dày cả trăm năm. Nó từng bước chiếm luôn sân tennis, điều này khiến Hiệp Hội Quần Vợt Mỹ Quốc (United States Tennis Association: USTA) tức điên và lo lắng.

Nhiều quốc gia khác đã tổ chức các cuộc tranh tài pickleball. Ở Mỹ USTA đề nghị thu nhỏ sân tennis để “chơi” với pickleball. Tuy nhiên có lẽ sẽ không hiệu quả, vì môn pickle rất dễ chơi, dễ tập, không cần dùng sức và không cần công phu luyện tập, vui là chính, chỉ chừng đó thôi, nó dễ dàng chiếm được trái tim mọi người, từ già đến trẻ.

Chơi pickleball

Dọn đường cho 20 năm

Mặc dầu thành tích của Ba Lan (Poland) khá khiêm tốn tại Paris Olympic 2024, chỉ một huy chương vàng nhưng điều đó không ngăn cản được sự nhiệt tình của

Thủ tướng Donald Tusk, ông tuyên bố sẽ nỗ lực giành quyền tổ chức Thế vận hội Mùa hè vào năm 2040 hoặc 2044. So với các quốc gia khác, thành tích của Ba Lan không tệ lắm, 1 huy chương vàng, 4 bạc, 5 đồng. Nhưng kém nhất so với thành tích của Ba Lan kể từ năm 1956. Tuy nhiên, để giành được quyền tổ chức, Ba Lan phải bước qua “xác chết” của Đức, Hungary và Anh.

Hiện nay 67 tuổi, không rõ Thủ tướng Donald Tusk còn cơ hội dự lễ khai mạc Olympic trên nước mình không?

Thủ tướng Donald Tusk

Tử vong vì “tự sướng”

Nước Czech tràn ngập tin buồn khi lực sĩ Natalie Stichova môn thể dục dụng cụ (gymnastic) vừa trở về từ Paris Olympic, tự thưởng cho mình một cuộc du lịch và “tự sướng” (cách nói vui cho việc chụp hình selfie) tại lâu đài Neuschwanstein Castle (Đức) và mất mạng oan uổng.

Natalie leo lên mỏm đá để chụp hình selfie và trượt chân rơi xuống vực sâu gần 100 mét. Các bạn của cô bàng hoàng kể lại, họ thấy cô ngã mà không rõ cô bị trượt hay do vấp đá bị mẻ. Nói chung, họ quá hốt hoảng để kịp nhận ra thực sự. Một toán cấp cứu đã đến, cho biết Natalie vẫn còn sống tại hiện trường, nhưng sau đó đã không qua khỏi.

Bức ảnh cuối cùng của Natalie Stichova bên vách núi

Ngày này năm xưa...

12-9

1964

Ralph Boston (Mỹ) lập kỷ lục nhảy xa thế giới với 8.34 mét tại Los Angeles (California). Kỷ lục thế giới hiện nay là 8 mét 95 do Mike Powell (Mỹ) lập nên vào ngày 30-8-1991 tại Tokyo (Nhật). Kỷ lục này đến nay vẫn còn đứng vững.

Ralph Boston

Mike Powell

12-9

1914

Roger Peckinpaugh trở thành huấn luyện viên trẻ nhất trong lịch sử Major League Baseball (Liên đoàn bóng chày MLB) của Mỹ, khi đảm trách việc lãnh đạo đội Yankees vào ngày 12 tháng 9 năm 1914 ở tuổi 23. Anh cũng được vinh danh là "American League Most Valuable Player: Cầu thủ sáng giá nhất Liên đoàn Hoa Kỳ" năm 1925.

Roger Peckinpaugh

12-9

1976

Những giải quần vợt mở rộng, gồm Anh, Úc, Mỹ, Pháp hiếm khi các đấu thủ chủ nhà giành ngôi vô địch.

Năm 1976 là một ngoại lệ, Jimmy Connors (Mỹ) giành được ngôi vô địch lần thứ 2 sau khi thắng Björn Borg (Thụy Điển) với tỉ số 6-4, 3-6, 7-6, 6-4

Björn Borg

Jimmy Connors

NHỮNG TRẬN SẮP TỚI CỦA ĐỘI TUYỂN MỸ

OCT 12

THÂN HỮU

NAM HOA KỲ VS PANAMA

8:00 PM CDT | SÂN Q2 STADIUM, AUSTIN, TEXAS, USAI

OCT 15

THÂN HỮU

NAM HOA KỲ VS MEXICO

9:30 PM CDT | SÂN ESTADIO OLÍMPICO PASCUAL GUERRERO, SANTIAGO DE CALI, COLOMBIA

OCT 16

FIFA U17 WORLD CUP

NỮ U-17 US VS SPAIN

3:00 PM CDT | SÂN FÉLIX SÁNCHEZ STADIUM, SANTO DOMINGO, DOMINICAN REPUBLIC

Một số trận bạn có thể xem tại FOX, ESPN2 hoặc Telemondu (công ty con của NBC, tiếng Tây Ban Nha)

* CST cũng là Central Time (CT)

TIM NGUYỄN
GARLAND, TX.

Đêm nghe quạ kêu

"Vùng đất, nơi em ở, trong truyện kể dân gian gọi là đất của quạ và diều. Mỗi sáng mỗi chiều, mở cửa sổ nhìn lên ngọn đồi Twelve Oaks, em đều thấy quạ họp từng đàn bay rợp, đáp xuống và kêu la. Và có đêm trăng sáng, nhìn ra vườn khuya, thấy bóng một con diều hâu (hawk) đậu trên ngọn cây khô, im lặng và cô đơn ..."

Đoạn văn trên là trong email của một người bạn gửi tôi, gọi cho Nguyễn viết bài văn này khi đêm qua vừa nghe vắng một tiếng quạ kêu trong vườn khuya.

Từ Ô Y Hạng rủ rê sang

Bóng lẫn đêm thâu tiếng rộn ràng

Chắc chắn bóng quạ đen kêu đêm qua trong khu vườn trụi lá của tôi chẳng phải là những con quạ đến từ bài thơ đường luật của Quách Tấn tiên sinh, lại càng không phải là những chú quạ từ Ngõ Áo Đen (Ô Y Hạng) nào đó, nơi những bác thợ nhuộm ra vào sớm tối. Cũng không phải là bóng ác diều đậu trên nắm mô Bích Khê ở Thu Xà Quảng Ngãi, như thi sĩ đã có lời tiên tri lúc sinh thời. Chú quạ trong bài thơ không kêu một tiếng nào - dường như là vậy. Chú im lặng. Tuyệt im lặng. Như cái chết. Như mệnh số của thiên tài.

Mệnh số. Có không? Không ai biết. Như Edgar Poe, chỉ còn nghe *nevermore* (trong *The Raven* - Con Quạ). *Only this, and nothing more ...* Nó là vọng âm Lenore, tên người yêu yếu mệnh của thi sĩ. Từ nay mãi mãi không thấy nhau. Mãi mãi. Trong âm vang của tiếng gọi Lenore, Nguyễn cũng muốn gọi về một mảnh quá khứ của thời xanh xưa. Hồi nàng Đường Uyển trong Vườn Thảm bên cầu Lục

Du - chỉ có những trái thông khô lẫn bên triền dốc. Và bóng quạ chợt bay qua, tiếng kêu vọng lại dưới trời đêm. *Nevermore*. Thơ ai khắc trên đá tảng và trên vỏ cây còn mùi nhựa ngái. Còn không? *Nevermore*. Chỉ là mùi hương đã ở ngoài trí nhớ người. Ô hay! Tôi lại làm thơ như Lục Du nữa rồi. Đường Uyển ơi. Lòng những tưởng sẽ dừng lại ở dòng viết này. Như một tang khúc cho người bên cầu thuở ấy. Nhưng hốt nhiên, tiếng quạ trong vườn khuya đêm qua khiến liên tưởng đến nàng Lenore của Edgar Poe và Đường Uyển của Lục Du. Đồng thời nó cũng gọi lên những bóng quạ đen trên lưu đầy thời miền Nam đổi chủ. Và bóng quạ đen trên sân nắng một buổi trưa khi còn ở Mira Mesa, San Diego. Như vậy tại sao không viết tiếp để gom tất cả lại thành một *Tứ Đại Oán* thời nay. Xin tiếp nối sau đây.

Thi sĩ Phạm Công Thiện đã "*đi cho hết một đêm hoang vu trên mặt đất*" và đã nhìn thấy những bóng quạ đen. A, những con quạ đen - ở đâu vậy cà, Greenwich Village, NY- hay bên cầu Lục Du- những con quạ đen vừa đi vừa té ngã, xiêu vẹo - như bóng triết gia ngộ chân lý (?) - lại có những con đầu trọc chùng như vừa qua khổ dịch đội đá bắc cầu cho đôi lứa yêu nhau ngày nọ?

Thi sĩ Phạm Công Thiện "*đi cho hết một đêm hoang vu trên mặt đất*" và thấy được những hình ảnh vừa âm u vừa thơ mộng, lại vang vang tư tưởng của triết gia. Riêng Nguyễn và các bạn đồng hội đồng thuyền đã đi cho hết cả ba ngàn đêm hoang vu trên mặt đất quê nhà thời đổi chủ và đã thấy những bóng quạ đen như ác mộng

Ngõ Áo Đen

trên phần kiếp của mình. Thuở ấy, những thân tù xanh lướt như rau tàu bay, như ngải đắng của vùng gió Mán mưa Tày, soi bóng xuống mặt nước xanh chàm của Thác Bà cùng với bóng những cây trầm thủy. Những cái bóng ấy, dừng lại một hai nơi, rồi lại đi khi có “lệnh trên” (đây là trên “khung”, bộ chỉ huy trại tù của VC) vì kẻ thù từ Trung Quốc tràn qua bám theo đuôi ngựa. Đi, đi... Qua đồi sắn, nương khoai, ruộng bậc thang và bóng nhà sàn vọng tiếng mõ trâu trong chiều, qua những đồi cọ dưới trời Hà Tuyên nắng rực trên vai áo rách bạc màu, hướng về những đồi chè Bắc Thái. Dừng lại rồi đi tiếp vì kẻ thù vẫn bám riết. Đi, qua ngã ba Đồng Lộc về tới Thành Đá Xanh Thời Trung Cổ.

Vâng. Ngày ấy, năm 1979, Nguyễn và các bạn làm thơ làm nhạc bị giam ở Thanh Chương, Nghệ Tĩnh - có Hà Thượng Nhân, Vũ Đức Nghiêm, Tô Thùy Yên, Chu A Hạnh, Nguyễn Trung Dũng, Xuân Bích... - cùng khoảng một ngàn anh em khác. Thanh Chương là vùng đất khô cằn, núi đá trùng điệp, ngay bên cạnh trại cũng có một ngọn núi đá. Từng ngày, tiếng

mìn phá núi vang dội, đôi khi có cả những cục đá to rơi kinh hoàng trên mái trại. Từng ngày, anh em bạn tù dùng xe cải tiến (xe cút kít) đi xúc đá, chở đá. Cả một vùng đá núi khô cằn, cỏ cây xơ xác. Và những cơn gió Lào trong mùa nắng cháy không ngớt thổi về làm đỏ hoe con mắt, khô héo ruột gan tù. Ở đây, chỉ khoảng một năm, đã có 3 bạn tù rũ áo: Lê Thơm, Hậu và một người nữa không nhớ tên (có phải là Nghĩa?). Đây là đất của diều và quạ. Đêm thường nghe vọng

Ác diều ngày đêm gào xáo xáo

Dường như cả thế giới lâm chung

Tô Thùy Yên

Đêm qua, ác diều, đầu ngọn khuya

Quạ quắp, trái tim ta, lên núi

Nguyễn Xuân Thiệp

Như thế đấy, bóng quạ kêu trong đêm nguyệt tận nào phải “nguyệt minh tinh hi... ô thuốc nam phi” như trong bài phú *Tiên Xích Bích* của ông Tô Tử ngày xưa. Cũng không phải tiếng quạ trên bến cây phong “nguyệt lạc ô đề...” Ôi, tiếng quạ kêu dưới những lán trại xác xơ trong thành đá xanh ngày ấy. Rồi cũng ở Thanh Chương Nghệ Tĩnh,

những trưa tù đốt rừng, hừng hực nóng, khói và sâu bọ cuộn cuộn lên, khiến lũ quạ bay đảo đầy trời. Chúng kêu rân, họng đầy máu... Tiếng kêu của những phù thủy áo đen ấy, tưởng như báo điềm gở, làm cho bầu trời lạnh băng, không gian chột tối lại.

Giã từ tiếng quạ của đất tù ngày ấy, tôi đi... qua biển rộng, qua những chiếc cầu hoàng hôn, những bến cảng sương mù, những xa lộ thời gian... Để đến trên ngọn đồi Penasquitos

buổi trưa nhìn nắng xé

trên sân. bóng quạ què

kêu. kêu. từng giọt máu...

Như vậy đó, ôi cuộc hành trình nhân sinh

và ta đã đi qua

với tiếng quạ. bên cầu Lục Du,

tiếng quạ. trên lưu đày Thanh Chương. đá núi

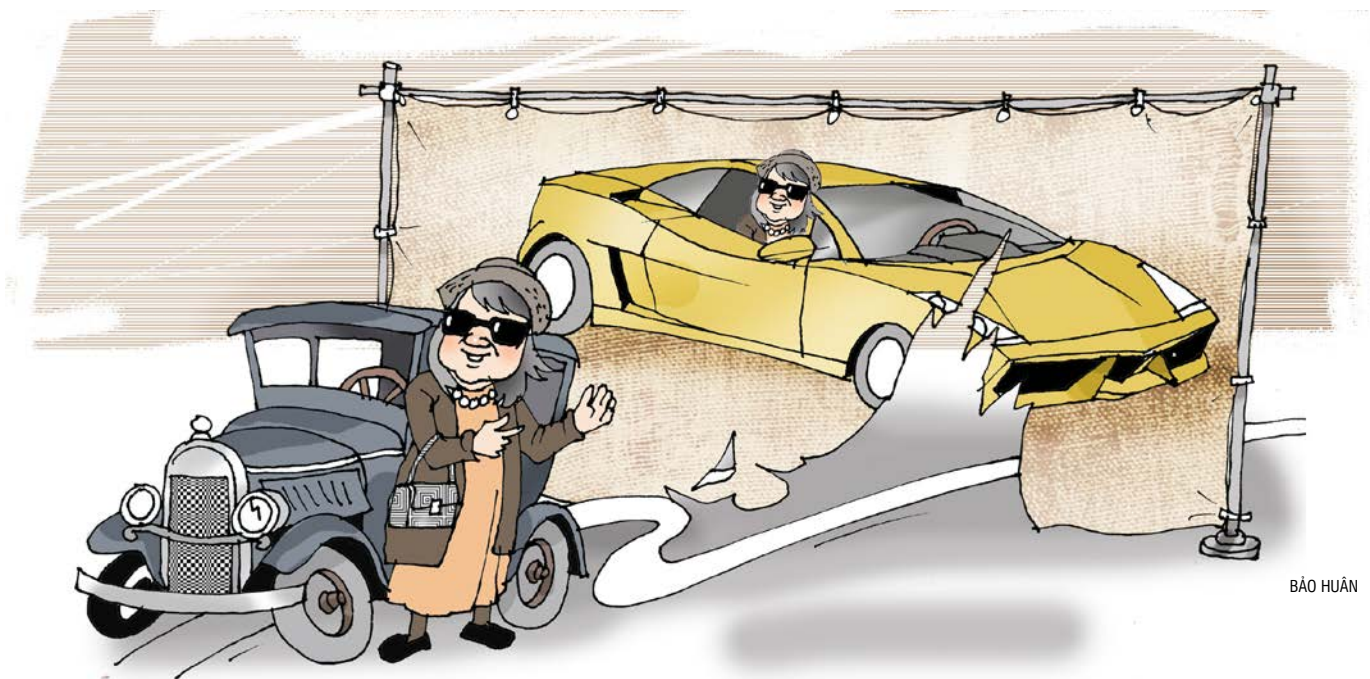
tiếng quạ trên đồi Penasquitos

và tiếng quạ trong vườn khuya trại lá đêm qua.

Ôi, phải chăng Nguyễn này đã hoàn thành một *Tứ Đại Oán* để gởi người thời nay?

TN

BẢO HUÂN

Tay lái lụa

HOÀNG QUÂN
GERMANY

Ngày xưa ở Việt Nam, tôi rất “chì”, đã trị nhiều con ngựa sắt dữ dằn. Đi học, tôi cười xe đạp “cuộc” sườn ngang cao ngất. Mỗi lần xuống xe, chỉ cần tìm lê đường cao, là có thể... hạ cánh an toàn. Nếu “hạ tầng cơ sở” không đầy đủ, tôi nghiêng nghiêng xe, chủ động phóng xuống, trước khi bị ngã ngựa ... sắt. Thỉnh thoảng, mượn được xe Honda của chị tôi, tôi vi vút đúng điệu anh hùng xa lộ. Để tiết kiệm năng lượng, tôi cho hai đứa bạn chạy xe đạp nít tay hai bên, mà vẫn vững tay lái, chạy vù vù lên, xuống cầu Trương Minh Giảng. Ấy, đây là chuyện vào những năm cuối thập niên 70 của thế kỷ trước, thuở Sài Gòn đang “xuống

hố cả nút”, đường sá Hòn Ngọc Viễn Đông tiêu điều, xơ xác. Xe gắn máy hãy còn là “động vật hiếm quý”.

Chiếc xe “cuộc” của tôi bị mất cắp, mặc dù tôi đã gửi ở bãi giữ xe của Đại Học Sư Phạm. Mất xe đạp, mất cả gia tài, tôi thất kinh hồn vía, mếu máo báo tin cho chị em trong nhà. Chị tôi trấn an, không sao, mất xe đạp, ít nữa đi xe hơi. Ai dè, chị nói trúng phóc. Một năm sau, chị em tôi xuất cảnh qua Tây Đức, giấc mơ xe hơi trong tâm tay với.

Dù sắp sửa tốt nghiệp đại học quê nhà, tôi phải lùi xuống trung học xứ người. Nước Đức không công nhận bằng cấp sau 1975 của Việt Nam. Thế là tôi khoác áo thư sinh, vào lớp 11, tiếp tục mài đũng quần nhà

trường của Tây Đức vài năm. Bước chân đến ngôi trường ở Wolfhagen, làng nhỏ ở trung Đức, học trò nào cũng toàn tâm, toàn trí, vẽ vôi “tiền đồ” bằng cấp của mình. Muốn tậu bằng tú tài Đức, phải miệt mài đèn sách, ít nhất 3 năm, nếu học đầu, đầu đó. Cho nên, năm đầu ở trường nội trú, đa số các học trò người Việt, lo tậu bằng lái xe dần túi. Các hàn nho sẵn sàng nhịn ăn, nhịn mặc, đầu tư vào mảnh bằng không đòi hỏi nhiều chữ nghĩa này. Chỉ tốn vài tháng, vài trăm Đức Mã, chút tài nghệ điều khiển xé hộp, cộng thêm chút may mắn trong kỳ thi lý thuyết lần thực hành lái xe. Trước khi đại đăng khoa tú tài, học trò chúng tôi an ủi, tự phong mình “dân khoa bảng”, nếu

có cái bằng lặn lưng, dù chỉ là bằng lái xe.

Hai trường dạy lái xe có máu mặt ở làng Wolfhagen là trường ông Bodin và trường ông Günther. Ông Bodin có tật câu giờ. Ông năn nỉ học trò lấy thêm giờ, hoặc “đi” không chịu đăng ký cho học trò đi thi. Bù lại, ông rất nhẹ vía. Đám thí sinh rất mê tín dị đoan. Dựa theo thống kê không chính thức, số lượng thi rớt của trường Bodin rất thấp. Nghe đâu, có người còn được chánh chủ khảo du di, mặc dù đang thi, chạy trong thành phố, đâm lấn đường ưu tiên. Những người đã được “nâng cấp” thành tài xế truyền kinh nghiệm lại cho “hậu thế”. Trước mùa thi, không khí kỳ túc xá rộn ràng như Tết. Dưới sân bóng chuyên, một tay “lão làng” đang vẽ trên đất một tình huống khó khăn cho thí sinh:

- Này nhé, chú mày chạy trong này ra, ở đây không có dấu hiệu giao thông. Vậy, chú mày phải áp dụng luật gì đây?

Thí sinh dăm chiêu suy nghĩ, rụt rè trả lời:

- Nếu không có bằng hiệu giao thông, em phải áp dụng luật bên phải đi trước bên trái...

Có chiếc xe hư, ai lén vắt ở sân sau của ký túc xá. Thế là, các thí sinh tìm cách phá cửa xe, rồi thay nhau sử dụng xe như thế trong giờ lái. Một người đã biết lái xe, đóng vai

thầy giáo, ngồi ra lệnh. Lên xe, thí sinh đẩy đủ tuồng tích, vờ mở máy, gài dây an toàn, sửa kiếng chiếu hậu, nhả thắng tay. “Thầy giáo” nói, ngả tư tối quẹo trái. Thí sinh ngoan ngoãn nhả đèn, ngoái cổ nhìn, rất đúng bài bản, như thể sau lưng cả đoàn xe nườm nượp, dù thầy trò đang ngồi yên trong xác chiếc xe như thùng rác.

Nghe đâu, có trường hợp trong giờ thi, thí sinh lên xe mở máy xong, quá hồi hộp, xe lấn bánh, mà quên không gài nịt an toàn. Xe chạy đâu được... một mét, giám khảo lạnh lùng:

- Điều này cô không được quên. Như thế, có thể nguy hiểm đến tính mạng đấy cô ạ. Thầy giáo đây hướng dẫn cô thêm nữa, mới thi được nhé.

Thí sinh mặt mũi nóng ran, vừa quê, vừa đau bụng. Vì trả lệ phí cho lần thi là bay mất hơn nửa tháng học bổng. Những người đi trước phải nghĩ nhiều chiến lược, chiến thuật nâng đỡ người đi sau. Ở bưu điện trong khu phố chính, có hầm đậu xe rất lớn. Thí sinh rất ngán phải đậu xe dưới tầng hầm của bưu điện, mặc dù trong khi học đã tập dợt kỹ càng. Những ngày thí sinh người Việt có lịch thi lái, các tài xế đồng hương tìm cách cứu bồ. Họ năn nỉ mượn xe thầy cô giáo trong trường, chạy xe ra bưu điện, đậu

choán những chỗ hiểm hóc nhất, có thể nguy hại đến số phận bằng lái của bạn mình.

Như mọi người, tôi hăm hở góp mặt vào trào lưu hiện hành trong ký túc xá. Tôi lân la hỏi chỗ học lái xe, trở thành học trò của ông Bodin. Ngày đầu chạy xe, tôi ngỡ mình sinh ra đã đầy máu tài xế trong huyết quản. Nghe nhiều đàn anh cảnh cáo, chạy xe chưa rành, sang số không ngọt, xe chạy khục khặc như ngựa chứng, hay bị tắt máy. Tôi tấm tắc khen mình, chạy xe dễ ợt như vậy, sao thiên hạ than thở quá trời, có người thi rớt, quả thật ... bịnh thiệt. Về lại ký túc xá, tôi hơn hớn kể ngay:

- Chạy lần đầu ngọt xót hà. Chạy êm ru. Không tắt mấy lần nào cả.

Tôi nghĩ thâm, như vậy, không chừng mình chỉ lấy 3 giờ lái, một giờ trong phố, một giờ ngoài xa lộ, một giờ đường làng vào ban đêm, đủ sức đi thi, phá kỷ lục thi lái của con cháu Lạc Hồng trong ký túc xá này.

Anh bạn tỉnh bơ:

- Chạy lần đầu, ai chẳng vậy. Mình đạp số, thả số, sang số. Nhưng thiệt ra, ông thầy hoàn thành nhiệm vụ hết. Qua giờ thứ hai mới nếm mùi cà giựt.

- Ủa, vậy sao. Tôi chừng hừng.

Mà thiệt, những giờ sau,

chờ đèn đỏ ở con dốc cao, tôi sợ xe tụt lui, “hun” mũi xe sau, tôi đạp thắng nhổng xe. Sợ tắt máy, tôi rú ga như xe đua, ông thầy xót ruột lắm, nháp nhóm miết. Mỗi khi sang số, tôi phải liếc liếc xuống cần số. Có khi, lạng tay lái một chút. Ông thầy có lẽ lo cho tính mạng ông:

- Này cô, tôi không để chân cạnh hộp số đâu. Cô khỏi sợ cầm nhầm đầu gối tôi. Cô phải tập sang số, mắt vẫn nhìn phía trước.

Tôi nổi bướng, nói ngang:

- Tui chạy được như ông, tui đã mở trường dạy rồi. Okay, nếu vậy tui chạy số một từ đầu tới cuối, khỏi phải bận tâm chuyện sang số.

- Nếu cô muốn có lý do chính đáng để gặp tôi hoài và trả tiền cho tôi, cứ tự nhiên. Còn nếu muốn có bằng lái, cô làm ơn tập tành đi một chút.

Trong giờ học, nhiều lần, ông thầy có ý kiến, ý ve:

- Sao cô chạy nhanh dữ vậy? Trong phố chớ có phải sân chạy xe đua đâu!

Có lúc ông ư ử hát *Country roads take me home...*, bỗng lên giọng:

- Cô làm ơn chạy nhanh thêm một chút. Đường đang trống trơn, sao cô chạy như ốc sên vậy? Cô trả tiền giờ chạy, sao cứ bò như rùa. Đây là *Fahrstunde*, giờ chạy, không phải *Gehstunde*, giờ đi bộ.

Chiều cuối tuần, chàng của tôi dẫn tôi ra bãi tập xe của ADAC ở gần Rebstockbad, Frankfurt. Muốn tiết kiệm, tập chạy thêm cho giỏi, đỡ phải lấy nhiều giờ của trường. Nhưng có lẽ bụng nhà không thiêng. Hai đứa mất cả nửa ngày, trả tiền mượn bãi mấy chục đồng, tôi chẳng dạn dĩ thêm tí nào. Sau đó, hờn anh, giận em. Anh giận, tại em không biết, mà nói không chịu nghe. Em hờn, tại anh biết, mà không chỉ dẫn rõ ràng.

Vốn đầu tư vào bằng lái của tôi sắp sửa lên tiền ngàn Đức Mã. Không phải 2, 3 giờ, như tôi định ninh, mà đã lên đến hơn 20 giờ. Tôi phải tiếp tục sống “giật gấu vá vai” để dành tiền trả thêm giờ lái. Tôi hỏi xa, hỏi gần ông thầy, xin phép đi thi. Ông ừ hử. Nhưng bảo phải tập dợt thêm. Cuối cùng, tôi hội đủ điều kiện ắt có và đủ để đi thi thực hành lái xe. Mấy phút đầu, tôi chạy trơn tru, suôn sẻ. Tôi bớt run, nghĩ, chắc ngon cơm rồi. Ông thầy bu lu, ba la kể đủ chuyện tầm xàm, bá láp cho ông giám khảo nghe. Chắc ông thầy cố gắng lung lạc tinh thần giám khảo, để ông đừng thấy hết lỗi của thí sinh. Ở làng quê, nếp sống thường êm ả, chậm chậm. Mà sao hôm đó, tôi có cảm tưởng xe cộ khắp nơi đổ về làng, chạy như mắc cửi. Đến ngã tư, tôi giảm dần chân ga, đèn

từ vàng chuyển sang đỏ. Nhìn trong kiếng chiếu hậu, xe nườm nượp đằng sau, tự dưng tôi nhả chân thắng. Bánh xe mới lăn nửa vòng, ông thầy thắng kết, giọng câu kính:

- Cô có thấy đèn màu gì không?

- Đương nhiên màu đỏ. Tui đâu có chạy!

- Nhưng cô đã cán làn rạch an toàn trước đèn.

Vừa lúc đó đèn chuyển xanh, ông giám khảo vẫn đều đều ra lệnh, quẹo trái, quẹo phải, dừng ở đây... Tôi mừng thầm, chắc ông thấy mình hiền lành, nên nhắm mắt làm ngơ. Cuối cùng khi chạy về trường, ông chậm rãi:

- *Fraulein*, này cô, tôi rất muốn cấp cho cô cái bằng lái. Nhưng lỗi này nặng lắm, tôi không thể bỏ qua được.

Bây giờ, tôi mới nhìn rõ ông giám khảo. Mặt mày hắc ám như phù thủy. Đã đánh rớt, thì cho tôi về ngay lúc đèn đỏ. Có sao bắt tôi tiếp tục chạy lòng vòng, làm tôi mừng hụt. Vậy là, lần đầu tiên trong đời, tôi biết mùi buồn của đậu phải cành mêm. Tôi phải chắt chiu, tiện tặn tiếp, chờ thi đợt sau. Thất lưng buộc bụng kiểu này chắc eo nhỏ bằng eo của cô Scarlett trong phim *Cuốn Theo Chiều Gió*. Tôi biết khôn ngoan hơn, nghe lời hướng dẫn của thầy giáo, không dám cả khịa với ông nữa. Lần thi này, tôi chạy rất thiện nghệ, sau hơn nửa tiếng

đồng hồ biểu diễn chạy trong phố, ra làng, vào xóm, ông giám khảo, chồm lên đưa miếng giấy bìa màu xám, vui vẻ:

- Chúc mừng cô có bằng lái. Nhưng tôi lưu ý cô, cô chạy trong phố hơi nhanh. Mà ra ngoài xa lộ lại hơi chậm đấy nhé.

Tôi mừng quá, vội vàng đưa tay cầm lấy bằng, sợ ông giám khảo đổi ý. Thật ra, trong giờ thi, tôi cảm thấy căng thẳng tốt độ, đầu kiểm soát vận tốc của mình. Mừng rồi, tôi vội viết như gà bới tên mình lên bằng lái.

Vừa tốt nghiệp trường lái xe, mảnh bằng chưa ráo mực, tôi được dịp trở tài kỹ năng lái xe. Đến dự đám cưới của cô bạn, chồng tôi được vinh hạnh chở cô dâu chú rể. Tôi chạy xe khác, chở thêm mấy chú bác, bà con của cô dâu, chạy sau xe hoa. Xe hoa chạy chậm chậm, tôi tà tà bò theo. Lần đầu làm tài xế, không có thầy giáo hướng dẫn, tôi khớp lắm. Mời bà con hành khách lên xe xong, tôi đẩy đủ thủ tục sửa ghế, chỉnh kiếng trong, kiếng ngoài, rồi nổ máy. Cũng nhìn trái phải, ngoái đầu lại, tránh góc chết... Chạy đầu chừng 3 cây số đến hội trường tổ chức tiệc cưới, tài xế hãnh diện mời bà con, cô bác xuống xe. Lúc đó, tôi giật thót cả người. Nãy giờ, hồi hộp quá, chạy xe mà không nhả thắng tay. Cũng may, chạy chậm, đoạn đường ngắn, chớ

không thôi, bố thắng đã cháy đen. Nếu có ông giám khảo đi cùng, ông thu hồi bằng lái của tôi chứ chẳng chơi.

Khi con trai đang ở vườn trẻ, cùng các bà mẹ khác, chúng tôi thay phiên nhau đưa mấy đứa bé đi tập bơi. Đến trước ngày phiên của tôi chở, Bê, con tôi ngại bạn bè sẽ “đàm tiếu” tám bảng ghi “tài xế non tay lái” dán trên đuôi xe, Bê thuyết phục:

- Mẹ ơi, con nghĩ, Mẹ chạy xe ‘chiến’ rồi. Minh không cần bằng *Anfanger*, của người mới chạy xe, nữa đâu. Minh gỡ bằng này ra, cho dì Hiền.

Tôi gỡ tám nhãn hiệu *Anfanger* cho con yên tâm. Nhưng nghĩ, rồi sẽ gắn lại. Thường thường, trên đường phố, các tay mơ mới vào làng lái rất được “nể nang”. Ai cũng tìm cách nhường đường. Gắn bằng *Anfanger*, chạy chậm, lạng quạng không bị bấm còi. Thiên hạ chạy giữ khoảng cách, vì các *Anfanger* dễ bị lạnh cảng bất ngờ, thắng gấp, hoặc nhả đèn phải, mà quẹo trái... Bê lo xa đó thôi. Tôi đến đón, bấy nhỏ lao nhao, leo lên xe, cười nói rộn ràng. Có đứa nào thắc mắc gì đâu. Vậy đó, tôi đã nhiều lần gợn gàng chở mấy lực sĩ đi về bình an vô sự.

Nhiều buổi chiều, sau giờ học, tôi chở Mẹ tôi và Bê đi chợ. Bê ngồi đằng sau góp ý:

- Mẹ ơi, xe vận tải sắp

qua mặt mình rồi. Mẹ, Mẹ, chỗ này không cấm chạy nhanh.

Có lúc Bê hỏi:

- Mẹ chạy nhanh chút xíu. Chỗ không thôi, mình đến nơi, chợ đóng cửa mất tiêu. Bà Ngoại không mua được thịt, là không có thịt chà bông đó.

Bàn chuyện xe cộ, Bê vờ hỏi:

- Hồi đó Mẹ trúng số *Lotto* phải không?

Tôi ngạc nhiên:

- Mẹ trúng số hồi nào đâu!

- Có mà! Cái bằng lái của Mẹ đó.

Tôi cốc đầu Bê một cái:

- Đừng có lộn xộn. Hồi đó Mẹ đã từng chở Bê và đám bạn Bê đi chơi nhiều lần rồi.

Xe tôi thường có cái gối, để thêm chút thuốc tác cho tài xế. Chồng con tôi đùa, khi tôi ngồi ở ghế tài xế, xe sau tưởng xe

mình không có người lái. Ấy, vậy mà thời nay, xe không người lái là đề tài nóng bỏng thiên hạ bàn tán râm ran. Biết đâu, ngày xưa, ông kỹ sư nào đó chạy sau xe của tôi, không thấy tài xế, xe vẫn chạy bon bon. Nhờ đó, ông nảy sáng kiến chế tạo xe không người lái.

Ngày con còn nhỏ, tôi ở tỉnh lẻ, lái xe đưa đón con, chạy những đoạn đường đã thuộc nằm lòng. Về Munich, chốn *ngựa xe như nước áo quần như nêm*, tôi nhát tay lái. Đến ngã năm ngã bảy, nào xe du lịch, xe vận tải, xe buýt, lại thêm lù lù xe điện chạy đường rầy chung vai sát cánh, tôi chỉ có nước tấp đại chỗ nào đậu xe hơi, rồi leo lên xe buýt về nhà. Đi đâu xa, mỗi khi tôi ngó ý muốn chạy phụ với chồng, anh ngần ngừ, rồi đề nghị:

- Thôi, hôm nào anh khỏe, em hăng chạy.

Hoặc:

- Thôi, hôm nào thông thả nhé. Hôm nay mình không nhiều thì giờ.

Dần dà, tôi hết thích lái xe. Nhớ thời ở đại học Frankfurt, cô bạn nhận xét về ông giáo sư dạy môn Kinh Tế Quốc Dân:

- Ông *Professor* của tụi mình giỏi ác liệt nhe. Vì giỏi quá, nên ông có cái dở cũng khủng khiếp. Biết sao không! Ông không biết lái xe hơi.

Cô bạn nói xong cười rình rích. Ông giáo sư thấy nụ cười đó, chắc quê một cục. Riêng tôi, nghe vậy, thấy man mát trong ruột. Suy bụng người, ra bụng ta. Vậy, chắc mình có cái gì hơi hơi giỏi, nên chỉ khả năng lái xe của mình lơ tơ mơ như vậy.

Lâu lâu cao hứng, tôi đặt muốn chiếc *Porsche*, *Ferrari*, hiên ngang, đồng dặc rủ bấy cháu nội ngoại:

- Cuối tuần này, bà chở

mấy cháu đi chơi nhé. Sáng, bà đưa tụi cháu qua Paris điểm tâm *croissant*, *baguette*. Trưa, bà cho tụi bây xuống Playa les Marines, Costa Blanca Tây Ban Nha tắm biển một chút. Tối, bà cháu mình lên Hamburg, bắc Đức, coi tuồng nhạc kịch *Vua Sư Tử*.

Báo chí thời thượng Việt Nam dùng chữ tay lái lùa để diễn tả những tài xế với trình độ lái xe giỏi. Thỉnh thoảng vài ba tờ báo màu sắc lòe loẹt, đăng lên hình bìa cô ca sĩ, tài tử, người mẫu đứng ngả ngón, kiêu cộ bên chiếc xe hơi bóng lộn, bên dưới có tựa đề Tay Lái Lùa Ca Sĩ XX.

Biết đâu, đám cháu nội ngoại của tôi cũng nháy một tấm, tôi lụm khụm bên chiếc *Lamborghini* vàng choé. Bên dưới tấm hình, đám cháu của tôi ghi hàng chữ: Tay Lái Lùa Bà Nội.

HQ

The advertisement features the Tre character, a small figure with a large head and a single arm, appearing in four different poses at the top. Below each pose is a checkmark and a phrase: '✓ DỄ ĐỌC', '✓ DỄ THẤY', '✓ DỄ CẮT', and '✓ DỄ TÌM'. In the center, the Tre character is shown driving a small car. Below this, the text reads 'RAO VẶT TRÊN BÁO TRÊ' and 'HIỆU QUẢ NHANH CHÓNG TIẾT KIỆM THỜI GIAN & TÀI CHÍNH'. At the bottom, it says 'ONLINE TRONG NGÀY' and provides the website 'HTTPS://BAOTREONLINE.COM'.

TRẦN VŨ

“Binh nghiệp” của Alain Delon

C ho đến bây giờ nhiều khán giả hâm mộ vẫn tin Alain Delon từng đánh trận Điện Biên Phủ. «Binh nghiệp» thật sự của nam tài tử này có hơi khác.

Ngày 23 tháng 1-1953 Alain Delon chính thức gia nhập Hải quân Pháp, theo học khóa huấn luyện thủy thủ tại Centre de Formation de la Marine (CFM) ở Pont-Réan cách Paris 364 km phía nam thành phố Rennes. Khóa huấn luyện này tập huấn

chèo thuyền trong kênh đào, điều khiển các sà-lan và xuống máy, đi biển và tập bắn. Alain Delon được chỉ định làm xạ thủ trung liên (Fusil Mitrailleur).

Sau đó Alain Delon theo học khóa truyền tin của Hải quân ở École des Transmissions des Bormettes, tại La Londe-Maures gần Hyères cách Paris 866 km ở cực nam nước Pháp. Rồi sang Đông Dương.

Thời gian giữa hai khóa học có một tuần phép, khóa đào tạo thủy thủ

kéo dài 4 tháng và khóa truyền tin 3 tháng vì phải học mã hóa, giải mã các công điện cũng như quy ước truyền tin hàng hải giữa các thương thuyền và các chiến hạm. Sau đó thêm hai tuần từ biệt gia đình trước khi lên đường.

Xuất phát từ cảng Marseille đi xuyên Địa Trung Hải rồi vượt kênh đào Suez xuống Hồng Hải trở ra Ấn Độ Dương trước khi vòng qua eo biển Malacca để cập bến Vũng Tàu, thông thường các dương vận hạm mất

Claudia Cardinale và Alain Delon ở Algiers trong phim Les Centurions quay năm 1966

Một cảnh trong phim Les Centurions khi Alain Delon bị Việt Minh bắt làm tù binh ở Điện Biên Phủ

1 tháng hải hành, ít nhất 25 ngày. Do vậy Alain Delon không thể đến Sài Gòn trước cuối năm 1953.

Là tân binh chưa phục vụ trên các thuyền chiến nên Alain Delon từng sự tại Đại đội Phòng Vệ Quân Xưởng CPAS (Compagnie de Protection de l'Arsenal de Saïgon), với nhiệm vụ canh gác Hải Quân Công Xưởng Bason gần bến Bạch Đằng.

Sau này vào năm 1966 Alain Delon thủ vai chính trong phim Les Centurions (Lost Command) với nam tài tử gạo cội Anthony Quinn và cô đào núi lửa Claudia Cardinale. Ở đầu phim, Alain Delon là một đại úy nhảy dù thuộc Tiểu đoàn 6 Nhảy dù Thuộc địa bị bắt ở Điện Biên

Phủ cùng với Anthony Quinn sắm vai trung tá Marcel Bigeard. Sau đó Alain Delon tiếp tục là viên đại úy có mối tình với Claudia Cardinale ở Alger trong chiến tranh Algérie. Chính phim này gây hiểu lầm là Alain Delon đã đánh trận Điện Biên.

Trong thực tế không có đơn vị thủy quân nào của Hải quân Pháp ở Điện Biên Phủ. Alain Delon là thủy thủ (Matelot), không phải thủy binh (Infanterie de Marine), cũng không phải Thủy quân Lục chiến (Fusilliers Marins). Thủy binh Pháp trên các Hải đoàn Xung phong DINASSAUT (Division Navale d'Assaut - về sau VNCH đổi thành Giang Đoàn) không hành quân trên miệt thượng du Bắc-

Việt.

Như thế suốt thời gian ở Việt Nam, Alain Delon không tác chiến. Nhiệm vụ chính là gác cổng và đôi khi trực máy ban đêm. Chính những đêm này Alain Delon đánh cắp pin và cơ phận máy truyền tin đem bán ngoài Chợ Cũ. Một hôm cao hứng, Alain Delon lấy trộm xe jeep của sĩ quan để dạo phố nhưng không may bị quân cảnh rượt và đâm xuống mương làm gãy trục bánh trước. Alain Delon cầm lái, nhận hết tội thay cho các đồng đội trên xe nên bị xem chủ mưu. Bị giam rồi giải giao về quân cảng Toulon năm 1955. Chính tại đây Phòng 1 Quân số quyết định tước bằng truyền tin và trục xuất Alain Delon ra khỏi binh chủng.

Ngày 1 tháng 5-1956 là ngày Alain Delon rời quân ngũ chứ không phải ngày rời Việt Nam. Sinh nhật thứ 20 của Alain Delon là ở Toulon không ở Sài Gòn. Nhìn chung Alain Delon đi lính hơn 3 năm và ở Sài Gòn hơn 1 năm. Tuy vào quân lao vài tháng dưới hình thức kỷ luật nội bộ nhưng không phải ra tòa án binh và không có án tù.

Sau đó Alain Delon lang thang ở Marseille, thuê phòng trọ trong cùng hành lang với hoa hậu Ai Cập là Dalida khi đó chưa là ca sĩ nổi tiếng. Một năm sau, phim Quand La Femme S'en Mêle (Send a Woman When The Devil Fails) trình chiếu với Alain Delon trên màn bạc.

TV

Mời bạn đặt câu hỏi với mục

An Sinh Xã Hội (Social Security) là những vấn đề về:

- Trợ cấp hưu trí
- Trợ cấp người già
- Trợ cấp tàn tật

Do cô Angie Hồ Quang phụ trách.
Nếu quý bạn có câu hỏi xin email đến Ban Biên Trê tại:

bientap@trenews.net

Phúc Lợi Xã Hội [Texas Health and Human Services Commission (HHSC)] là cơ quan quản trị các chương trình trợ giúp các gia đình với các dịch vụ về thực phẩm, chăm sóc sức khỏe, bao gồm các chương trình Phụ nữ, Trẻ sơ sinh và Trẻ em (WIC), Trợ cấp Y tế cho Trẻ em (Children's Medicaid, Hỗ trợ Dinh dưỡng Bổ sung (Supplemental Nutrition Assistance Program-SNAP).

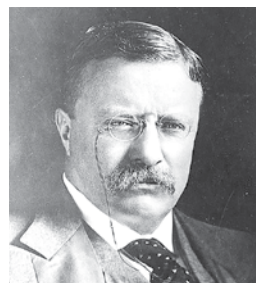
Mục "Phúc Lợi Xã Hội" do cô Cindy Thu Hoàng là nhân viên của bộ Y tế Tiểu Bang, phụ trách.

Nếu quý bạn có bất kỳ thắc mắc gì, xin gửi câu hỏi về:

bientap@trenews.net

14/9/1901

Ngày 14 tháng 9 năm 1901, Theodore Roosevelt tuyên thệ để trở thành Tổng thống 26 của nước Mỹ. Ông là người trẻ nhất giữ chức TT Hoa Kỳ ở tuổi 42.

14/9/1901

Ngày 14 tháng 9 năm 1901, cuộc thi Lực sĩ Thể hình (Professional Bodybuilding Contest) được tổ chức lần đầu tiên tại London (Anh). Ngày nay, giải này có tên là International Fitness and Bodybuilding Federation (IFBB) với 2,500 sự kiện mỗi năm.

14/9/2013

Ngày 14 tháng 9 năm 2013, là ngày mất của Chuẩn tướng QLVNCH Phan Hòa Hiệp. Ông sinh tháng 10-1927 tại Quảng Trị. Ngày mất miền Nam, ông di cư sang Mỹ, định cư tại California và qua đời tại đây, vào ngày 14-9-2013, hưởng thọ 86 tuổi.

BÁNH BÈO

LỜI GIỚI THIỆU: Những phát biểu của những người lãnh đạo, đôi khi được xem là chân lý, lời vàng thược ngọc. TT Nguyễn Văn Thiệu nổi tiếng với câu “Đừng nghe những gì CS nói, mà hãy nhìn những gì CS làm”. Lãnh đạo CSVN cũng phát biểu rất nhiều, được dân mạng xem như “thước đo” về khả năng của họ. Mời bạn theo dõi chọn lọc của Bánh Bèo...

Hèn chi Trung Quốc hay nói thích Việt Nam vì sự ngây thơ lâu dài của lãnh đạo đảng CSVN...

Phan Đình Trạc
Trưởng ban Nội chính Trung ương CSVN

Người dân đói - nhà nước không cho gạo ăn, người dân dể - nhà nước không nuôi, không cho đi học miễn phí, người dân bệnh - không có tiền thì bệnh viện không chữa... Vậy mà:

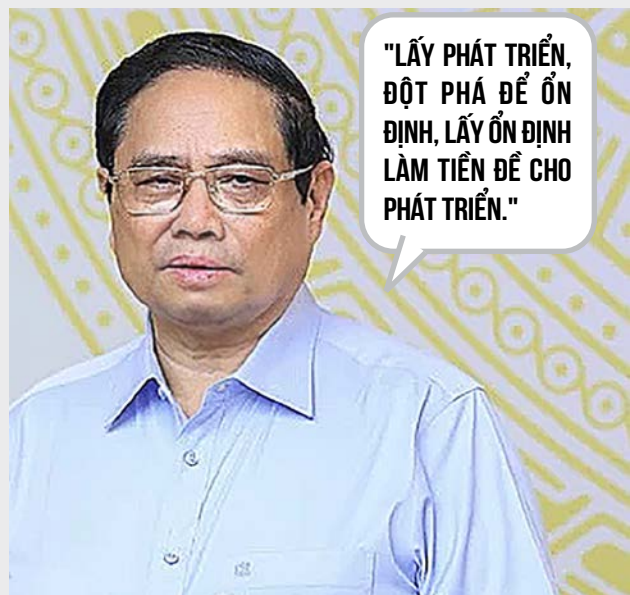

Đào Hồng Lan
Bộ trưởng Y tế CSVN

Tóm lại là không bao giờ phát triển...

Phạm Chi Lan
chuyên gia kinh tế, cựu Tổng Thư ký và Phó Chủ tịch của Phòng Thương mại và Công nghiệp Việt Nam, thành viên của Ban Nghiên cứu của Thủ tướng CSVN

Phạm Minh Chính
Thủ tướng Chính phủ CSVN

Hôm nay, chúng ta cùng đi dạo coi giá bất động sản nhé, biết đâu có bữa tôi giàu, có thể mua cho mình nguyên miếng đất bụi để trồng hoa trước nhà, nuôi gà sau hè, chứ không cần mua nhiều... bao đất nhỏ ươm cây xong khóc vì nó không nảy mầm, hoặc nảy mầm rồi ề uột vì thiếu chất và thiếu đất...

Ăn đất trả vàng

DU UYÊN
SÀI GÒN, VN

■ Nhắc tới Nhật Bản, ai cũng nghĩ đến Toyota, Mitsubishi; với Hàn Quốc là Samsung, Hyundai; hay với Mỹ là Apple, Amazon; Đức thì có Mercedes, Volkswagen, Siemens ... nhắc tới Việt Nam thì 3 từ “bất động sản” là có lẽ nhiều quyền lực nhất. Có nhiều bất động sản ở Việt Nam sẽ có nhiều Toyota của Nhật, Samsung của Hàn, Apple của Mỹ, Mercedes của Đức... và nhiều tỷ phú đô la cấp thế giới. Bất động sản nhưng tạo ra những tỷ phú “di động khỏi cộng sản”, cũng tạo ra muôn vàn “dân oan” sảng hồn, khổ sở. Trong hình là Nguyễn Thùy Dương, người nổi tiếng là cô gái ném dép vào mặt bà Nguyễn Thị Quyết Tâm khi đi đòi đất và giúp dân Thủ Thiêm đòi đất ở Thủ Thiêm hồi 2019. (NGUỒN: FACEBOOK):

"Cô gái ném dép"
Nguyễn Thùy Dương

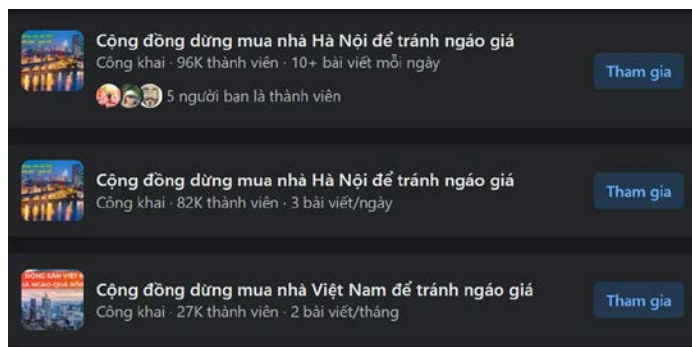
■ Đất ở Việt Nam có nhiều loại, đa số bị một số tầng lớp “bình đẳng hơn” ra tay “phân lô bán nền” vô tội vạ, không cần biết đó là đất lúa hay đất rừng hoặc đất sông... Những mảnh đất đó được định giá hoặc không, truyền tay bao nhiêu đời chủ, đôi khi kết cục là bị bỏ hoang vì chủ đương thời đã đi tù. Trong hình là khu “biệt phủ” xây dựng sai phép trên đất nông nghiệp và đất quy hoạch của vợ một phó chủ tịch thị xã ở tỉnh Bình Phước.

(NGUỒN: KINHTEODO THI.VN)

■ Bằng chứng cho việc đất Việt Nam hỗn loạn khiến nhiều người mua lạnh lòng: ở Facebook có hàng loạt các group “Cộng đồng dừng mua nhà Hà Nội/Sài Gòn/Việt Nam để tránh ngáo giá” có hàng triệu thành viên.

(NGUỒN: CHỤP MÀN HÌNH)

■ TRÍCH TỪ BÁO THANHNIEN.VN: “Đà Lạt nóng lên, sạt lở, lũ lụt: Lỗi không chỉ của quy hoạch kiến trúc.”

Trích từ Facebook An Shery: “*Chỗ con ngày xưa được xét là khu vực miền núi, nhưng lại đi biển không quá xa vì có đường quốc lộ 1A băng ngang xã, “mưa thuận gió hòa” quanh năm nên con người cũng hiền hòa. Lúc con còn bé, các mùa phân biệt rất rõ rệt: hè không quá nóng, gần giáp Tết có se lạnh và có sương mù sáng sớm nên đi học buổi sáng rất thích (nhưng dù có sương mù hay trời lạnh nhưng không bị viêm họng cảm lạnh như bây giờ), chỉ có mưa tháng 9 và tháng 10 (nước từ suối lớn đổ xuống, ngập ruộng đồng nhưng là bồi phù sa cho ruộng lúa, hai tháng đó không canh tác). Sau này có đập, có nước thì toàn lũ lụt, chuyện ngập nước phù sa đã thành chuyện hiếm, vì vậy ruộng đồng khô hơn, không còn màu mỡ nữa. Giờ khu con kẹp giữa hai khu công nghiệp, mùa hè giờ là nổi khiếp đảm vì nóng khủng khiếp và mùa giáp Tết có năm lạnh buốt. Lúc trước bé nhà con còn nhỏ vì không cho đi học mẫu giáo nên con xen kẽ đi “ngắm thiên nhiên”, đặc biệt là khu dưới xóm có đồng ruộng và cánh đồng sen. Hôm trước xuống lại (sau 6 năm) thì hồi ôi các mảnh ruộng đã được chuyển đổi thành đất nền xây nhà. Giờ chỉ có nhà nào giữ nếp cũ (ưng ở nhà ngói, có vườn) thì họ không bán đất, không tráng nền phủ xi măng và lợp tôn (số lượng khá ít). Đại đa số nhà bây giờ là nền xi măng, bê tông hóa, phủ kín mái tôn và sợ phải trồng cây dơ nhà. Một phần vì không có thời gian chăm tưới lẩn quét dọn (quan điểm cá nhân con nhận thấy là vậy).*” (NGUỒN: THANHNIEN.VN)

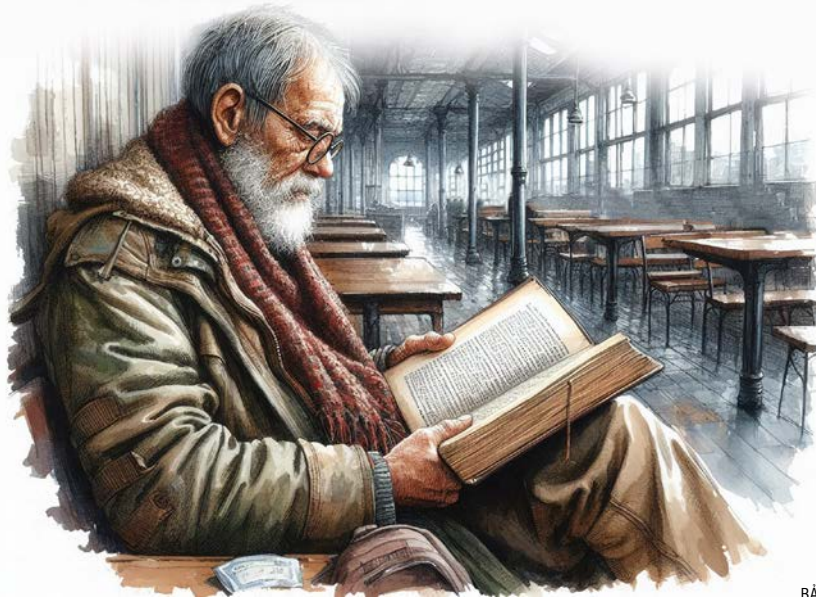

■ Mỗi năm, hàng chục ngàn người chạy khỏi Việt Nam, người không tiền thì mong đổi đời, người có tiền cũng mơ đổi đời. Không cần nói chi xa xăm, giá bất động sản ở Việt Nam như hiện nay, việc sở hữu một miếng đất bụi lùn tòa lâu đài lộng lẫy này chỉ với 514,900 đô-la (hơn 13 tỷ VND) là điều khó xảy ra, dầu ở thành phố nhỏ hay thậm chí sơn cùng cốc. Vì vậy mà lời rao bán nhà dưới đây có rất nhiều bình luận khen giá rẻ từ những người ở VN:

“*Ngôi nhà kiểu Craftsman này tên là “Nguyệt quế”, được kiến trúc sư nổi tiếng William Wallace làm theo phong cách Colonial Revival cho tiến sĩ Andy Lipford và gia đình. Tọa lạc trên khu đất góc (corner) rộng gần 1/4 mẫu Anh (10,542 SQFT) tại khu vực đặc địa Laguna Creek zip code 95758 của Elk Grove. Với diện tích gần 2200 SQFT, gồm có 4 phòng ngủ và 2.5 phòng tắm. Trần nhà cao 16ft., trần ngập ánh sáng tự nhiên. Công viên xanh ngát ngay bên kia đường trước nhà... Kèm theo là rừng tư phân vùng A1: 30 mẫu Anh [1 mẫu Anh = 4,047m²]. Nhà mặt đường, vườn rộng, gara, nhiều nhà phụ để trồng trọt, tất cả khu vệ sinh đều có ánh sáng mặt trời thanh lọc*”

(NGUỒN: FACEBOOK LIÊN HUƠNG)

BẢO HUÂN MICROSOFT AI

Không bám rễ

TRẦN LÝ LÊ
ORLANDO, FL.

Người đàn ông ngồi trước mắt cầm cúi đọc sách, cuốn sách dày, quần góc, rách lẽ có cái tựa nặng ký tiếng Pháp, cuốn sách triết của Montesquieu; hơi lạ ở miền bắc Huê Kỳ, nhất là nơi ông ấy đang ngồi chẳng mấy ai nói tiếng Tây: Ông ta đang chờ đến giờ ăn tại một phòng ăn miễn phí của thành phố.

Những người làm việc ở đây quen mặt nên đã có những mẩu chuyện ngắn. Không nhà, không bạn bè, không thân nhân, ông ta chưa hề được chữa trị bệnh tâm thần, không nghiện rượu, không dùng ma túy, và không vướng bận với đời sống chung quanh. Khi đói, ghé nhà ăn miễn phí, tối ngủ kiếm một góc tường ấm áp nào đó. Người đàn ông đi bên cuộc sống, bình thản, không thắc mắc.

Dế Mèn tò mò có lần bắt chuyện tìm hiểu. Câu chuyện

diễn ra như thế này:

- Cuộc sống không nhà ông có buồn hay thấy cô đơn không?

- Không phân tích đời mình. Tôi ngừng suy nghĩ và tìm hiểu đời sống đã từ lâu.

Nghĩa là, đừng lè nhè hỏi tới? Đừng sẫm soi nhìn ngó vào cuộc đời người qua đường? Hừm.

Người đàn ông dùng ngôn ngữ của sách vở, xa lạ với đời sống vỉa hè, giải thích tiếp:

- Giữa việc tôi làm và những điều kẻ khác nghĩ tôi nên làm khác nhau rất xa.

Phe ta nín lặng ngẫm nghĩ trong khi người đàn ông kia tiếp tục:

- Tôi sống chung với một người nghiện rượu. Mỗi người một thế giới riêng rất hòa hợp. Một buổi sáng thức giấc, tôi thấy anh ta ngồi gục trên bàn, trưa về không thấy nhúc nhích nhưng còn

thở. Tối đến thì anh ta lạnh ngắt, chết từ lúc nào không biết. Tôi thích sự riêng tư, hành động hay phản ứng của người chung quanh làm tôi khó chịu. Phiền lắm.

- Tôi không thích dính dáng đến những thứ chung quanh nên tránh xa mọi vật là điều cần thiết.

Dế Mèn nghĩ tới nghĩ lui, chẳng lẽ con người này đầu óc đầy ý tưởng nhưng trái tim kia chẳng có mấy cảm xúc (*full of thoughts but void of feelings*)?

Câu chốt:

- Tôi không theo đuổi những thứ người đời cho là thành công.

Nói xong, người đàn ông đứng dậy bước đi, không hề quay lưng lại.

Câu này thì Dế Mèn hiểu ngay nhưng vẫn chưa hết tò mò!

TLL

Suy Đi Ngẫm Lại

Lòng nhân đức bắt đầu từ gia đình, nhưng không nên chỉ khoanh tròn ở đó.

THOMAS FULLER

Sức mạnh của tính cách có thể được trui rèn trong công việc, nhưng vẻ đẹp của tính cách phải được rèn luyện từ gia đình.

HENRY DRUMMOND

Đối với người mẹ, đứa con là tất cả. Nhưng đối với đứa con, người mẹ và người cha đều là một mắt xích quan trọng trong cuộc đời mình.

BENJAMIN DISRAELI

MINH HẢI

Công viên

Sống ở Mỹ, đi chơi công viên là việc bình thường. Đôi khi trong một ngày Hè nóng bức, ta muốn vào ngồi ở công viên, hưởng gió mát và hít thở khí trời, hoặc thả hồn vào cõi mộng. Cũng có thể, như một số người Mỹ ưa thích, ta mang theo miếng cheese và một chai rượu đỏ với một hai cái ly nhựa, cùng với người bạn tâm giao vào công viên nhâm nhi, trò chuyện. Hoặc giả vào một ngày nghỉ lễ, ta đưa các cháu nhỏ vào công viên vui với hoa cỏ, chim chóc.

Dù với mục đích gì, việc đi chơi ở công viên cũng phải tuân theo một số quy tắc.

- Nếu mang theo trẻ nhỏ xin nhớ những điều sau đây. Chúng có thể chơi bóng trong một khu vực riêng, nhưng đừng để trẻ chạy chơi la hét làm phiền người chung quanh. Nhớ mang theo thức ăn riêng của chúng và cả đồ chơi, đừng để chúng quá thèm khát hay tù túng.

- Có thể mang theo thú cưng nếu không có lệnh cấm, nhưng phải canh chừng, đừng để thú phóng uế trên ghế hay bãi cỏ, phải mang đồ theo để dọn sạch. Không để thú chạy loạn mà phải giữ chúng bằng dây xích.

- Bạn có thể nghe nhạc từ máy riêng của mình nhưng phải vặn nhỏ vừa đủ nghe để khỏi làm phiền người chung quanh. Tốt hơn hết là bạn nên dùng earphone để âm thanh không làm chói tai người chung quanh.

- Việc hút thuốc ở công viên. Theo các chuyên gia, có tới 900 công viên và 150 bãi biển trên nước Mỹ cấm hút thuốc. Vậy khi bạn bật lửa châm thuốc nên nhìn trước nhìn sau cẩn thận. Nên tránh xa người chung quanh nhất là trẻ nhỏ. Nhớ dập tắt và vứt tàn thuốc vào thùng rác.

- Không xả rác trong công viên. Tốt hơn hết bạn nên mang theo túi nylon để đựng rác và đem vứt đúng chỗ. Nhớ luôn luôn giữ vệ sinh nơi công viên và tôn trọng mọi người chung quanh.

MH - THEO THE KITCHEN

BẢO HUÂN

Đi máy bay

Mỗi khi máy bay dừng, chúng ta dễ dàng thấy thiên hạ nhốn nháo, có người chỉ đứng lên vì mỏi chân, có người nôn nóng cho chuyến bay chuyển tiếp, và có người chẳng vì lý do gì cũng lật đật lôi va ly xuống, rồi nhấp nha nhấp nhồm như chuẩn bị vượt biên.

Lối đi ở trên máy bay rất chật hẹp, bạn không thể chen lấn đi trước, lối hành lý xuống chỉ làm chật chội không gian, vừa khổ mình và làm người khác khó chịu.

Bạn nên lưu ý vài điều khi đi máy bay:

1. Không ới ới gọi nhau âm ỉ mỗi khi máy bay đáp xuống.
2. Nên lịch sự với tiếp viên hàng không. Họ được đào tạo làm nhiều việc chuyên môn chứ không phải chỉ để sai vặt.
3. Đừng nhờ tiếp viên hàng không giúp bỏ hay lấy đồ trên khoang để hành lý. Họ có thể tự nguyện giúp nhưng không phải nhiệm vụ của họ.
4. Đừng lên máy bay với mùi bia, rượu nồng nặc.
5. Đừng ăn đồ nặng mùi lên máy bay, kể cả chả giò chiên, hay bánh mì có dưa chua v.v. Các loại cá càng không.
6. Đừng ăn những loại thức ăn gây âm thanh ồn ào, như cắn hột dưa, bánh tráng v.v.
7. Không lật đật đứng lên, tọt ra lối đi đứng chờ khi máy bay vừa đáp xuống. Khi ra khỏi máy bay, một nguyên tắc bất thành văn là dây bên phải ra trước dây bên trái.
8. Nếu bạn gấp vì một chuyến bay kế tiếp, không chen lên trước mà trước đó nên gặp một tiếp viên nhờ giúp đỡ, họ có thể dời bạn ra hàng ghế trên hoặc dẫn bạn lên phía trước.

BẢO HUÂN MICROSOFT AI

Zodiac - 12 cung
Hoàng đạo - 12 con
giáp trong 12 tháng

chính quyền tiểu bang California xác nhận có 7 vụ án trong đó có 5 người bị giết và 2 người sống sót.

Những án mạng xảy ra quanh vùng Vịnh từ tháng 12 năm 1968 đến tháng 10 năm 1969. Những thi thể nạn nhân được tìm thấy đều ở những khu ngoại thành San Francisco.

Án mạng đầu tiên, Zodiac đã giết một cặp học sinh trường trung học Vallejo là David Arthur Faraday (17 tuổi) và Betty Lou Jensen (16 tuổi). Yêu nhau lần đầu hẹn hò, 2 trò nhỏ dừng xe ở đường Lake Herman thuộc thành phố Benicia, Solano County.

Zodiac bắn xối xả vào xe để buộc cho đôi trẻ bước ra ngoài. Faraday vừa nhào người ra đã bị bắn vào đầu, Jensen thoát ra khỏi xe toan chạy trốn, Zodiac đuổi theo bắn 5 phát súng vào lưng cô bé. Jensen chết ngay tại chỗ, Faraday còn thoi thóp, đưa vào nhà thương nhưng cũng không cứu được. Cảnh sát cho biết sát thủ chỉ cần 2 - 3 phút để giết đôi trẻ đáng thương này.

Darlene Ferrin (22 tuổi) và Michael Mageau (19 tuổi) hẹn hò tình tự lúc nửa đêm trong bãi đậu xe vắng vẻ gần công viên Blue Rock Springs. Mageau rời khỏi xe của mình để qua ngôi chung

Sát thủ Zodiac

GIÓ VIVU
VANCOUVER, CANADA

Zodiac được trích từ tiếng Latin - *Zodiacus* - có nghĩa là chu kỳ hay vòng tròn của sinh vật.

Zodiac – theo tử vi bói toán của Tây phương có 12 cung Hoàng đạo với 12 con giáp chia đều trong một chu kỳ 12 tháng. (Giống như tử vi Đông phương có 12 con giáp nhưng trong một chu kỳ 12 năm).

Zodiac là bút danh của

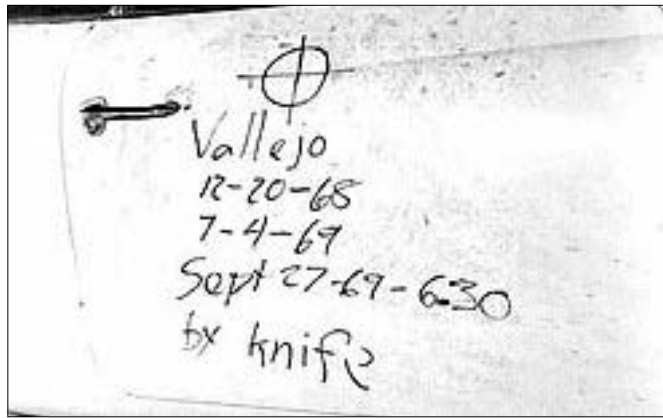
một sát thủ liên hoàn (Serial killer) khét tiếng ở miền bắc California, USA vào thập niên 1960. Sát thủ là một kẻ cao ngạo, tinh quái, độc ác nhiều thủ thuật, sau mỗi án mạng đều để lại bức thư đầy mật mã để thách thức cảnh sát, thám tử hay “chiêm tinh gia”, nếu giải mã được sẽ tìm ra tông tích của hắn.

Zodiac đã gửi thư cho nhiều tòa báo thú nhận đã giết 37 người, nhưng

xe với Ferrin. Có ánh đèn pha chiếu, cả hai nghĩ là cảnh sát nên kéo kiếng xe xuống, một phát súng bắn trúng cánh tay mặt của Mageau, phát kia bắn vào cổ khiến Ferrin gục trên tay lái xe, bất động. Mageau cố mở cửa để thoát ra nhưng cái tay nắm cửa biến mất hoặc đã bị tháo gỡ. Sát thủ định tẩu thoát nhưng thấy Mageau đang cố lết ra khỏi xe, hắn quay trở lại và bắn bồi thêm vào mỗi nạn nhân 2 phát súng, rồi rời khỏi hiện trường không để lại dấu vết.

Tình cờ có 3 thiếu niên đến công viên chơi, thấy hai người bị thương bèn báo cảnh sát. Ferrin chết, Mageau được cứu sống và mô tả sát thủ là một người da trắng không đeo kính, cao 1.70m, nặng khoảng 90 Kg, bụng phệ, tóc quăn màu nâu nhạt.

Sau khi giết người, Zodiac gọi cảnh sát Vallejo, Solano County: “Có 2 án

Thông điệp viết trên cửa xe của Harnell

mạng, hãy đi một dặm về hướng tây của đại lộ Columbus, đến công viên sẽ thấy đôi trẻ trong chiếc xe màu nâu bị bắn bằng súng 9mm Luger. Năm ngoái, cũng chính ta đây đã giết 2 đứa học trò nhỏ ở gần đó. Chào tạm biệt nhé!”

Hai sinh viên Bryan Harnell và Cecelia Shepard cùng nhau đi picnic bên hồ Berryessa gần Napa. Một người đàn ông da trắng cao khoảng 1.80m, nặng chừng 77 Kg, mặc một chiếc áo trùm đầu màu đen, đeo

kiếng đen, tay cầm le khẩu súng lục .45 đi về phía hai sinh viên hăm dọa: “Tao vừa giết cai tù rồi cướp xe bỏ trốn, tao cần xe của tụi bây và tiền để qua Mê”. Tên sát thủ đưa sợi dây cho Shepard trói tay Harnell, sau đó hắn trói Shepard. Khi phát hiện dây trói của Harnell hơi lỏng, hắn tức giận đâm Harnell 6 nhát và Shepard 10 nhát. Harnell may mắn được cứu sống và kể lại vụ án.

Thủ ác đã vẽ trên cửa xe của Harnell một thông điệp, sau đó đã dùng

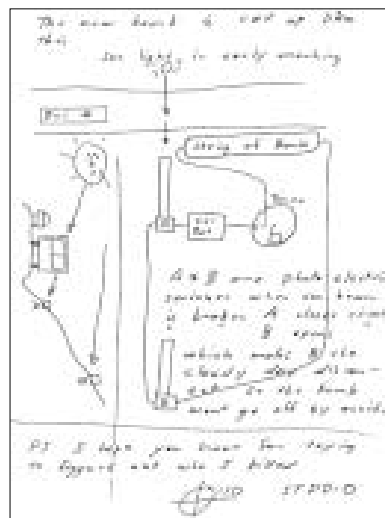
phone công cộng gọi cho cảnh sát trưởng của Napa County để báo cáo có 2 án mạng. Cảnh sát đã định vị nơi gọi phone và lấy dấu tay nhưng cũng không trùng hợp với dấu vết của một nghi phạm nào.

Zodiac đến Presidio Heights, San Francisco County bằng Taxi, hắn yêu cầu tài xế Paul Stine đậu ở một góc đường tối dưới một bóng cây to. Zodiac bắn vào đầu Stine, lấy bóp và chìa khóa xe của người tài xế bắt hạnh rồi tẩu thoát.

Có 3 thiếu niên chứng kiến vụ án và báo cảnh sát. Theo những nhân chứng thì hung thủ là một người đàn ông da đen. Khi cảnh sát truy tìm, trên đường có thấy một người đàn ông da trắng đi về phía bắc nhưng đã không nghi ngờ mà còn hỏi hắn có thấy ai tình nghi đi quanh đây? Hắn khai có thấy người đàn ông vẩy súng và đi về

Bức thư đầy mật mã của Zodiac

Zodiac vẽ biểu đồ của bom

Zodiac gửi thiệp có dấu bưu điện, hăm dọa sẽ cho nổ bom

hướng đông của Washington, Nevada County, cảnh sát vội tin lời hắn. Điều tra hiện trường vụ án, cảnh sát cho rằng đây là một vụ cướp của giết người. Nhưng sau đó, có bức thư của Zodiac thú nhận đã giết Stine kèm theo chiếc áo dính đầy máu của nạn nhân làm bằng chứng.

Zodiac đe dọa sẽ giết những học trò trên School Bus hoặc cho nổ bom, khiến cảnh sát bảo vệ chặt chẽ những xe Bus, phải trực thăng theo dõi từ trên cao, và ban lệnh giới nghiêm ở vài địa hạt trong thành phố. Một số phụ huynh sợ hãi không cho con đến trường.

Hồ sơ với những bản cáo trạng đầy tội ác của Zodiac, chứa những bức thư với những mật mã bí hiểm gởi tới các tòa báo

và cảnh sát địa phương.

Có một bức thư đã được dịch:

“Giết người ta cảm thấy thích thú hơn là giết mãnh thú trong rừng bởi vì con người là một thú dữ không hơn không kém, giết người đem đến cho ta một thể nghiệm lý kỳ, thú vị hơn là đi săn gấu. Điều thú vị vô cùng là khi ta chết đi ta sẽ sống lại trên thiên đàng và những người bị ta giết sẽ trở thành nô lệ của ta. Ta sẽ không tiết lộ danh tánh để chúng bay tìm cách kìm hãm, ngăn cản ta chiêu mộ nô lệ hầu hạ cho ta ở thiên đàng.”

Một số nhà nghiên cứu tâm lý tội phạm cho rằng “Zodiac là một tên cuồng tín, đầy hoang tưởng nghĩ mình như một đấng toàn năng, có hành động bạo lực giết người”.

Zodiac rất ngạo mạn, tự hào là người thông minh, quyền biến, cảnh sát sẽ không bao giờ bắt được hắn. Zodiac tinh quái tung “hỏa mù” bằng những bức thư với mật mã làm rối loạn trật tự xã hội, đánh lạc hướng cảnh sát. Zodiac bày ra một trò chơi “trốn tìm” thật trí tuệ khiến cho nhà chức trách điên đầu, hao tổn công sức, thời gian, tiền bạc mà không tìm ra hung thủ.

“Zodiologists” là những chuyên gia, thám tử nghiên cứu mật mã và thu thập tài liệu về Zodiac. Cho đến nay, nhiều mật mã của Zodiac chưa bao giờ được giải mã và những trái bom chưa bao giờ tìm thấy hay phát nổ. Zodiac như một bóng ma vật vờ trong mật mã, cho đến khi nhắm mắt xuôi

tay đành ngậm ngùi lên “thiên đàng”. Giống “Độc cô cầu bại” trong truyện kiếm hiệp “Tiểu ngạo giang hồ” của Kim Dung, “độc thủ” Zodiac đầy tự hào cho mình là vô địch không đối thủ.

Hơn 2,500 nghi phạm được đưa ra nhưng không ai thực sự là sát thủ Zodiac. Thủ ác không chỉ gieo bao nỗi lo sợ hãi hùng ở vùng Vịnh lúc đó mà còn đi vào “huyền thoại một sát thủ”, di sản của tội ác đã trở thành một đề tài hấp dẫn, lôi cuốn cho những nhà làm phim và viết truyện.

Năm 2007, phim tài liệu “Zodiac” ra đời, đạo diễn David Fincher dựa trên cuốn sách của Graysmith, người đã viết lại toàn bộ những cuộc điều tra, nghiên cứu về tội trạng của Zodiac trong suốt 23 năm. Nhưng nhiều nhà nghiên cứu nói rằng “phim không chính xác vì có những dữ kiện chưa từng xảy ra theo như lời khai của những người thân của nạn nhân”.

Dựa trên tội ác của sát thủ Zodiac, có những cuốn phim đầy bạo lực gây kinh hoàng như:

Dirty Harry (Gồm 4 tập: *Magnum Force*, *The Enforcer*, *Sudden Impact*, và *The Dead Pool*), *The Exorcist III*, *Seven*, và *The Batman*.

GVV

Jake Gyllenhaal and Robert Downey Jr. trong phim Zodiac (2007)

HOÀNG VŨ

Những nước hạnh phúc nhất thế giới

Từ năm 2002, World Happiness Report đã sử dụng khoa phân tích thống kê để xác định những quốc gia hạnh phúc nhất thế giới. Các nhà nghiên cứu đã phân tích dữ liệu thăm dò toàn diện của Gallup từ 143 quốc gia trong 3 năm qua, đặc biệt theo dõi thành quả (performance) trong 6 hạng mục cụ thể: tổng sản phẩm quốc nội bình quân đầu người, hỗ trợ xã hội, tuổi thọ khỏe mạnh, quyền tự do đưa ra lựa chọn cuộc sống riêng, sự hào phóng của người dân nói chung, và nhận thức về mức độ tham nhũng bên trong và bên ngoài.

Để so sánh đúng dữ liệu của từng nước, các nhà nghiên cứu đã tạo ra một quốc gia hư cấu - đặt tên là Dystopia - với “những người kém hạnh phúc nhất thế giới”. Sau đó, họ đặt Dystopia làm giá trị đáy trong mỗi 6 hạng mục và đo điểm số của các quốc gia có thật so với giá trị này. Sau đó, tất cả 6 biến số (variables) được hợp lại để tạo ra một điểm số kết hợp duy nhất cho mỗi quốc gia.

Kết quả là 6 trong số 7 quốc gia hạnh phúc nhất thế giới năm 2024 đều ở Bắc Âu (trừ Israel). Phần Lan đã giành được danh hiệu cao nhất - năm thứ mười liên tiếp - với tổng điểm là 7.741, tiếp theo là Đan Mạch (7.583), Iceland (7.525), Thụy Điển (7.344), Israel (7.341), Hòa Lan (7.319) và Na Uy (7.302).

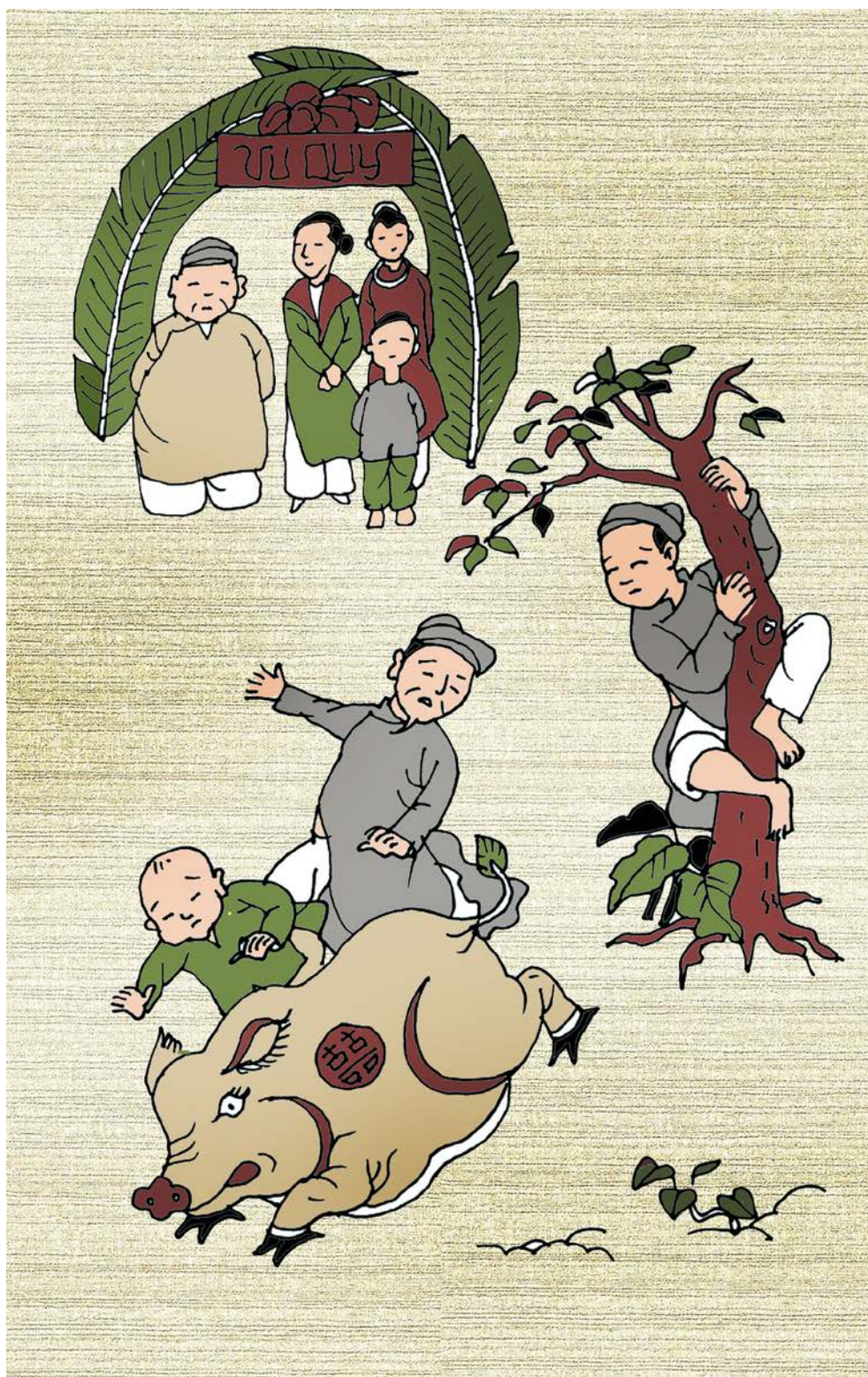
Quốc gia kém hạnh phúc nhất thế giới năm 2024 là Afghanistan, xếp hạng 143 (1.721) một phần là do tuổi thọ thấp, tỷ lệ tổng sản phẩm quốc nội bình quân đầu người thấp và có lẽ quan trọng nhất là việc Taliban gần đây chiếm giữ Afghanistan. Năm quốc gia khác đứng cuối là Lebanon (2.707), Lesotho (3.186), Sierra Leone (3.245) và DR Congo (3.295).

Cũng theo bảng xếp hạng này, Mỹ đứng hạng 23 (6.73), Trung Quốc 60 (5.97) và Việt Nam 54 (6.04).

Muốn biết thêm chi tiết, xin đọc:

<https://worldpopulationreview.com/country-rankings/happiest-countries-in-the-world>

BẢO HUÂN

Đám cưới ngày xưa

TIỂU TỬ

Ngày xưa' ở đây là thời tôi còn nhỏ – những năm 1935/40 – Tôi muốn kể lại một cái đám cưới ở quê tôi thời đó, để thấy hình ảnh thật thà dễ thương của Việt Nam hồi chưa bị... ô nhiễm chất ngoại lai!

Bên đàn trai là ông Cả làng Bình Trước. Vì ông thứ bảy nên thiên hạ gọi là ông Cả Bảy để tránh kêu tên. Làng này nằm cách tỉnh lỵ mười lăm cây số. Bên đàn gái là ông Cả làng Thới An nằm ngay trong thị xã. Người ta gọi ông là ông Cả Dừa, vì ông có vừa buôn bán dừa khá lớn trong vùng. Cũng là 'Ông Cả' hết, nhưng ông Cả Thới An vẫn oai hơn ông Cả Bình Trước nhờ dựa hơi vào 'tòa tỉnh', còn ông Cả Bình Trước dầu không có tiếng nhưng lại có miếng nhờ ruộng vườn màu mỡ mình mông trái dài. Như vậy cũng 'môn đăng hộ đối'!

Chú rể là con trai thứ nhì của ông Cả Bảy. Cậu này – người nhà gọi là Cậu Ba – học hết lớp nhứt rồi ở nhà làm ruộng. Cô dâu là con gái út của ông Cả Dừa, sau tiểu học có

đi Sài Gòn học hai năm trung học rồi về phụ người chị Hai bán vải trong chợ nhà lồng thị xã.

Ông mai là thầy giáo Kiến, nhờ là bà con của hai bên nên mọi sự đều được dễ dàng... Tuy vậy, ông cũng gặp chút khó khăn khi tính chuyện đám cưới! Nguyên do là ông Cả Dừa đòi đàn trai đến rước dâu ‘bằng một con heo đứng’ – nghĩa là heo sống – Nghe như vậy, ông Cả Bảy nói: “Cũng đúng chứ! Tập tục ông bà để lại làm sao thì mình cứ làm theo y chang như vậy mới là phải đạo!”

Vậy là ông ra lệnh cho người nhà đạp xe vô xóm truyền rao kiếm heo. Mà phải ‘heo lang’ – nghĩa là heo trắng – cỡ trọng trọng ‘kéo không người ta cười mình.’ Nghe tin, mấy chủ heo đem heo tới nhà cho ông Cả lựa. Người ở gần thì cột một chân con heo, dẫn bộ đi ụt ịt. Người ở xa thì cột chùm 4 chân con heo rồi để lên bọt-ba-ga xe đạp chở đi. Sân nhà ông Cả coi giống như chợ heo với heo đứng heo nằm kêu la eng éc!

Chọn được con heo vừa ý, ông Cả giao trách nhiệm giữ heo cho thằng Đục là cháu kêu ông bằng chú, ông nuôi trong nhà từ nhỏ. Ông Cả giải nghĩa: “Mây lanh lợi nên tao giao con heo cho mây chăm sóc. Từ đây đến ngày rước dâu, mây phải kè theo nó, nuôi vỗ cho nó

tươi tắn mạnh dạn, bởi vì nó là lễ vật dẫn đường đám rước dâu, mây hiểu hôn?” Sau đó, thằng Đục đạp xe xuống trại hòm mời bác Ba thợ mộc chõ thừng đồ nghề lên đóng cái cũi để ngày rước dâu khiêng con heo. Mặc dầu bác Ba chuyên đóng hòm nhưng nhờ khéo tay và ‘có con mắt’ nên bác đóng cái cũi có song bằng gỗ tạp coi cũng đặng và khi đẩy con heo vô đứng thử thấy cũng rộng rãi thoải mái.

Sáng sớm ngày rước dâu, thằng Đục tắm rửa con heo sạch sẽ, vừa lau khô ráo thì thấy Chơn – đệ tử thầy Năm Vàng dưới chùa – cũng vừa đạp xe đến, theo lời nhắn của ông Cả, mang theo cái mộc gỗ có chữ ‘Song Hỷ’ to bằng bàn tay và hộp son tàu. Chắc thầy đã quen làm vụ này nên chỉ một thoáng là thầy đã đóng xong mấy dấu đỏ lên mình con heo lang. Trước khi trở về chùa, thầy dặn: “Đừng cho con heo nằm. Cứ giữ cho nó đứng chừng nửa giờ là son khô hê!” Một lúc sau, thằng Đục lừa heo vô cũi, đóng sập cửa rồi cột lại bằng sợi kẽm nhỏ. Xong, nó đi thay quần áo: quần trắng, khăn đóng áo dài đen chỉnh tề, bởi vì nó sẽ phụ chú Tư Bộn – người gia nhân tin cẩn của ông Cả – khiêng con heo đi đầu đám rước dâu!

Đám rước dâu đi bằng xe ngựa (hồi thời đó xe

hơi rất hiếm). Cứ 4 người là chung một cỗ xe, đàn ông theo đàn ông, đàn bà theo đàn bà. Chỉ có chú rể là ngồi riêng một xe với khay trầu rượu và mấy mâm lễ vật. Đặc biệt, xe chú rể được kết bông hoa có tua có tụi bằng vải đỏ và bằng bông hoa tươi! Và đặc biệt là con ngựa nào cũng mang dây lục lạc trên đầu trên cổ và ở đỉnh đầu có một chùm lông chim màu sắc hực hỡ. Thành ra, khi ngựa lúc lắc đầu thì lục lạc khua leng keng và khi ngựa chạy thì lục lạc kêu rộn rền nghe rất vui tai hào hứng!

Giờ rước dâu được ấn định là đúng Ngọ nên ông Cả Bảy đã canh giờ để đoàn rước dâu có đủ thời gian đi hết 15 cây số là đến cách nhà đàn gái độ 20 thước ngừng lại cho bà con bước xuống xe sửa soạn.

Người lớn trẻ con mấy nhà nằm dọc theo đường chờ đoàn xe ngựa đậu, kéo nhau ra đứng coi, chỉ trỏ. Thấy chộn rộn, mấy con chó cũng chạy ra đường thi nhau sủa rân!

Trong lúc ông Cả và ông mai lằng xằng sắp xếp ai đứng sau ai đứng trước, thằng Đục và chú Tư Bộn đã khiêng cái cũi con heo đặt xuống đường, chờ. Đàng nhà đàn gái có mấy người chạy ra nhìn rồi chạy vô, sau đó một người chạy ra châm diều thuốc đốt dây pháo treo trên cành vú sữa gie ra

ngoài đường. Pháo nổ điếc tai. Bầy chó hè nhau sủa mấy tiếng rồi cụp đuôi chạy trốn! Con heo hết hồn, vừa kêu eng éc vừa nhảy lồm lộn làm bể tung cái cũi. Nó phóng ra, chui ngang hàng rào bông búp nhà bên cạnh, chạy tuốt vô phía sau. Thằng Đục và chú Tư Bộn la chói lói: “Con heo sảy! Con heo sảy!” Mọi người nhốn nháo, cũng la theo inh ỏi! Mấy người đàn bà hết hồn vội vã trèo lên xe ngồi lại như hồi mới tới! Mấy người đang đứng coi trước nhà cũng chạy vào rượt theo con heo. Đàn ông trong đám rước dâu đều chạy ủa vô, vừa chạy vừa cột hai vạt áo dài lại cho khỏi bị vướng víu. Nghe vắng ra từ phía vườn cây sau nhà ‘Nó đây! Nó đây nè!’... ‘Nó chạy qua sà nước!’... ‘Nó kia kia!’... ‘Chụp! Chụp!’... ‘Nó đó! Nó đó!’... Mấy con chó trong nhà chắc cũng rượt theo nên nghe sủa rân. Rồi chắc có con chó bị ai đạp hay bị heo lấy mũi húc nên nghe kêu ằng ằng. Lại nghe ‘Coi chừng nó chui qua nhà thầy Năm. Chận cái lỗ hàng rào lại! Chận lại!’... ‘Rồi! Rồi! Xáp vô! Xáp vô!’... Sau đó, chỉ còn nghe có tiếng con heo kêu eng éc như bị thọc huyết! Chó cũng thôi sủa, người cũng thôi la. Một lát, thấy thằng Đục và chú Tư Bộn khiêng tòn ten con heo nằm ngựa bằng một đòn tre xỏ giữa 4 chân heo cột

thành một chùm! Đi theo sau là những người trong đám rước dâu, người nào người nấy quần áo xốc xệch lấm lem son đỏ và bùn đất!

Ông Cả và ông mai soát lại tình hình để ‘tính tới’ thì thấy thiếu mất chàng rể! Mọi người hết hồn! Lại chạy trở vô khu vườn rượt heo hôi nãy, vừa chạy vừa gọi lớn ‘Cậu Ba ơi! Cậu Ba!’ Vườn cây trái này khá rộng nên nghe tiếng gọi túa ra nhiều chỗ. Bỗng nghe ‘Tui đây! Tui đây!’, rồi có người hỏi ‘Làm gì trông vậy?’... ‘Tui kiếm cái khăn đóng’... ‘Kiếm ra chưa?’... ‘Chưa!’ Im lặng một lúc, rồi nghe ‘Đấy nè!’... ‘Đâu vậy?’... ‘Trên nhánh cây mận nè!’... ‘Thôi! Đi ra! Lẹ đi! Kéo Cả đợi!’

Thấy đám rước dâu ‘tả tới’ quá nên bà già chủ nhà mời hết vô nhà ‘uống miếng nước’ và để lau chùi quần áo mặt mày. Thằng Đức và chú Tư Bộn thì khiêng con heo trở vô tắm rửa cho nó bên cái giếng nằm phía sau hè. Họ cũng không quên cho con heo uống nước bằng cái chậu sành để gần miệng giếng. Trong khi đó, ông Cả nhờ bà chủ nhà cho người gọi ông thợ mộc hàng xóm qua sửa lại cái cũi, cũng may chỉ sút đinh sơ sơ thôi!

Xong xuôi, ông Cả mới hỏi bà chủ nhà: “Thím có biết ai ở gần đây có con dậu Song Hỉ để đóng son tàu lên con heo không?” Bà già trả lời: “Đạ! Để tôi biểu thằng nhỏ ở nhà đập xe qua chùa thỉnh thầy

Ba qua làm vụ này cho!”

Vậy là độ nửa giờ sau, con heo lang mang dậu đỏ đứng yên ổn trong cũi và đám rước dâu sắp xếp hàng ngũ chỉnh tề đợi ông mai đi ‘đánh tiếng’ cho đàn gái. Một lúc lâu thấy ông trở lại mặt mày tiu nghỉu: “Họ nói quá giờ rồi, họ không tiếp!” Mọi người đều lắc đầu kêu Trời, chắc lưỡi liên hồi rồi bàn tán góp ý ồn ào. Ông Cả đá vô cái cũi làm con heo giật mình rống lên eng éc. Ông hét: “Thôi! Im hết! Đi dìa!” Một con chó đứng gần đó bỗng sủa mấy tiếng làm ông Cả nổi sùng, quay qua đá nó một cái làm nó kêu ằng ằng cúp đuôi chạy thẳng vô nhà! Mọi người đều im re, kẻ trước người sau leo lên xe. Mấy anh đánh xe dẫn

ngựa quay đầu lại. Cử động của mấy con ngựa làm lục lạc khua vang. Ông Cả lại hét lớn: “Mẹ bà nó! Tụi bây lột hết lục lạc cho tao! Vui vẻ gì nữa mà nhả nhạc rùm trời!” Từ đây về Bình Trước, chỉ còn nghe tiếng móng ngựa gõ lóc cóc khô khan trên mặt đường nhựa...

Vài ngày sau, ông mai chạy đi chạy về để dần xếp hai bên. Cuối cùng rồi cũng êm thấm: lễ rước dâu được ấn định lại vào ngày 16 âm lịch tháng tới, nhưng lần này đàn gái không đòi ‘heo đứng’ mà chỉ xin ‘một con heo quay’, bởi vì ông Cả Dừa nhứt định phải có đốt pháo để ổng ăn mừng ngày vu quy của cô con gái út!

TT

SỨC KHỎE LÀ VÀNG!

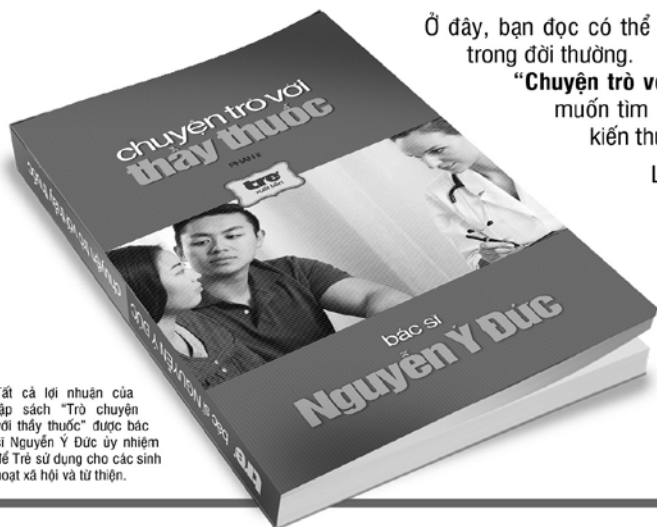
CHUYỆN TRÒ VỚI THẦY THUỐC (TẬP 1 & 2)

Trẻ xin hân hạnh giới thiệu “Chuyện trò với thầy thuốc” Tập 1 & 2 vừa mới phát hành.

Ở đây, bạn đọc có thể tìm thấy những kiến thức đa dạng trong đời sống, rất thiết thực trong đời thường.

“Chuyện trò với thầy thuốc” tập 1 & 2 sẽ là một cẩm nang quý báu cho bạn muốn tìm những câu giải đáp y khoa thiết thực trong đời sống và bổ sung kiến thức về sức khỏe.

Là món quà tặng vô giá đến những thân nhân cao tuổi.

Tất cả lợi nhuận của tập sách “Trò chuyện với thầy thuốc” được bác sĩ Nguyễn Ý Đức ủy nhiệm để Trẻ sử dụng cho các sinh hoạt xã hội và từ thiện.

MUA SÁCH XIN LIÊN LẠC

TEL: 972.675.4383 | EMAIL: INFO@TRENWES.NET

MUA TẠI TÒA SOẠN: 3202 N. SHILOH RD., GARLAND, TX 75044

GỬI VỀ NHÀ: GIÁ \$ 15 (CỘNG CƯỚC PHÍ)

MUA QUA AMAZON.COM VỚI GIÁ \$20/CUỐN

Hợp đồng mua bán nhà

LÂM ĐÌNH
RICHARDSON, TX.

Quyền hủy hợp đồng

Trong thương thảo mua bán nhà, người bán không có quyền tự động hủy hợp đồng khi người mua chưa nhận được phê duyệt tài trợ trong thời hạn quy định. Theo các quy định trong đoạn 2A, Phụ lục Tài trợ Bên thứ ba (TXR 1901, TREC 40-10), quyền hủy hợp đồng vì lý do không nhận được phê duyệt tài trợ chỉ thuộc về người mua, không phải người bán.

Hỗ trợ và vi phạm hợp đồng

Nếu người mua không nhận được phê duyệt tài trợ đúng hạn, họ không thể tự động hủy hợp đồng vì lý do này (đoạn 2A, Phụ lục Tài trợ Bên thứ ba (TXR 1901, TREC 40-10)). Tuy nhiên, người mua vẫn cần được hỗ trợ để hoàn tất thương thảo một cách thuận lợi. Trong trường hợp người mua không thể hoàn tất thương thảo do không được phê duyệt tài trợ và không đáp ứng được các điều kiện để hủy hợp đồng (Phụ lục Tài trợ Bên thứ ba (TXR 1901, TREC 40-10)), họ sẽ vi phạm hợp đồng vì không hoàn thành thương thảo đúng hạn.

Quyền của người bán trong trường hợp vi phạm hợp đồng

Khi người mua vi phạm hợp đồng vì không hoàn tất thương thảo đúng hạn (theo quy định tại đoạn 15 của Hợp đồng Một đến Bốn Gia đình (Bán lại) (TXR 1601, TREC 20-17) hoặc Hợp đồng Trang trại (TXR 1701, TREC 25-15)), người bán có quyền chấm dứt hợp đồng và lấy tiền đặt cọc.

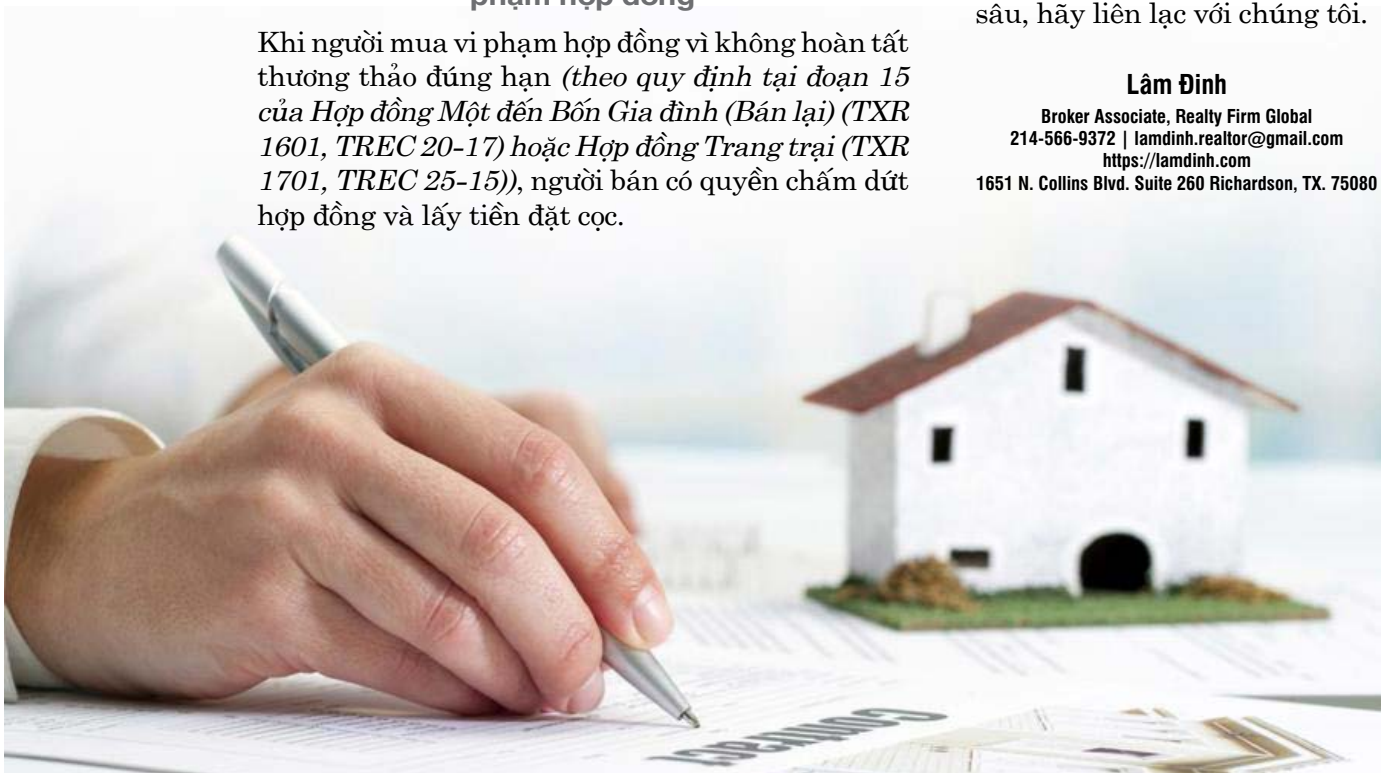
Phê duyệt của người mua được xác định như thế nào?

Để người mua nhà được phê duyệt tài trợ, cần thỏa mãn hai điều kiện chính: Thứ nhất, các điều khoản của khoản vay phải được đáp ứng theo mô tả trong đoạn 1 của Phụ lục Tài trợ Bên thứ ba. Thứ hai, người cho vay phải xác nhận rằng người mua đã hoàn tất tất cả các yêu cầu liên quan đến tài sản, thu nhập và lịch sử tín dụng. Khi cả hai điều kiện này đều được thỏa mãn, người mua sẽ chính thức nhận được phê duyệt tài trợ.

Hiểu rõ quy định và điều kiện trong thương thảo mua bán nhà giúp bạn thực hiện quyền lợi và nghĩa vụ một cách chính xác, bảo đảm thương thảo diễn ra thuận lợi. Để hiểu thêm về bất động sản và nhận tư vấn chuyên sâu, hãy liên lạc với chúng tôi.

Lâm Đình

Broker Associate, Realty Firm Global
214-566-9372 | lamdinh.realtor@gmail.com
<https://lamdinh.com>
1651 N. Collins Blvd. Suite 260 Richardson, TX. 75080

Trong những số trước, tôi đã viết tới 2 bài về chủ đề lừa đảo. Thứ nhất là người cao tuổi gốc Việt bị lừa vì cả tin và không biết xài internet, thứ hai là người Việt trẻ mới qua Mỹ còn “lạ nước lạ cái” nên bị lừa mất tiền trên mạng xã hội. Thật sự tôi không muốn viết tiếp chủ đề lừa, e rằng quý độc giả nghĩ tôi thích “nhai lại” thì oan quá. Tuy nhiên, vì lừa cứ liên tục tấn công tôi và nhiều người Việt khác, nên tôi đành phải gồng mình viết tiếp bài thứ ba là lừa kiếm việc làm, lừa làm quen trên điện thoại.

Khi **tiền** “tù trên trời rớt xuống”

TẠ PHONG TẦN
ORANGE COUNTY, CA

Lừa kiểu Việt

Trước đây tôi đã từng kể với quý độc giả là số điện thoại tôi ngoài các nơi như Y tế, giáo dục, sở Xã Hội, một ít bạn quen, thì không có ai biết, tôi rất giới hạn việc cho biết số điện thoại và email cá nhân (dùng cho công việc.) Không hiểu sao thời gian gần đây nhiều số điện thoại lạ có “area code phone number” ở các tiểu bang New York, Washington, Colorado liên tục nhắn tin cho tôi (tôi không quen ai bên đó) bằng tiếng Việt, và cùng một công thức. Thí dụ: “*Thằng (A, B, C gì đó) chồng em có nhà không?*” “*Dụng cụ nails anh gửi em đã nhận chưa?*” “*Có*

phải chị (A, B, C gì đó) vợ anh (X, Y, Z gì đó) không?” “*Phải (A, B, C gì đó) không vậy?*”... Nếu trả lời “không,” “lộn số” thì “số lạ” sẽ tiếp tục tiến tới xin “làm quen” a bờ cờ luôn. Tôi không phải là trường hợp cá biệt nhận những tin nhắn như vậy, tôi thấy có nhiều chị em khác lên Facebook đăng bài “kêu ca,” “cảnh báo” thì “khúc dạo đầu” kẻ lạ mở màn giống như những tin nhắn tôi đã nhận. Sau đó thì hỏi mượn tiền, nhờ chuyển tiền, giả vờ chuyển hàng “nhầm” và đòi lấy lại bằng tiền v.v.

Ngay từ đầu, tôi đã biết có điều không bình thường từ những tin nhắn “lạ,” nhưng tôi cứ giả đồ cù cưa, ầu ơ ví dầu để coi kẻ lạ “diễn tuồng”

như thế nào? Tôi nhận định phía sau những số điện thoại lạ là người trẻ ở Việt Nam, mà là lớp trẻ bị cộng sản “nhồi sọ” nặng, nên họ mặc định người Việt ở Mỹ thì đều làm nails (“neo tộc”) cứ “thả mồi” liên quan tới “nails” thì “cá cắn câu”.

Người lịch sự không bao giờ nhắn tin cho người lạ mà ngay lần đầu tiên đã hỏi những câu phủ đầu người nhận một cách sỗ sàng như vậy. Người kinh doanh chuyên nghiệp càng có nguyên tắc cẩn trọng hơn đối với giao dịch có liên quan tiền bạc, đâu có ai “thờ ơ” tới mức như trên.

Bạn tôi ở Việt Nam nói hiện nay có nhiều thanh niên trẻ bị lừa qua Cambodia nốt

như tù, suốt ngày phải cầm mặt vô computer để “làm quen,” lừa tiền người Việt, nếu kháng cự sẽ bị đánh đập dã man.

Một bà kể chuyện con gái bà nhận qua điện thoại một cái check trị giá 2,000 Mỹ kim “quà tặng,” đề nghị cô con gái “deposit online” vô trương mục. Sau khi cô bé “deposit” thì số điện thoại lạ yêu cầu cô chuyển Zelle cho họ 500 Mỹ kim. Bà phát hiện kịp, đã ngăn cản con gái không gởi. Hôm sau, phía nhà bank con gái bà thông báo check đó không có tiền và chủ trương mục bên kia đã hủy check rồi. Nếu bà không ngăn cản kịp thì con gái bà đã mất 500 Mỹ kim, vì không thể đòi lại tiền đã gởi Zelle.

Một bà khác cũng kể người quen của bà đã mất 700 Mỹ kim với cách tương tự ở trên.

Thông thường, khi “deposit online” quý vị phải có tờ chi phiếu giấy đặt dưới camera của smartphone để bank app “nhận dạng.” “Deposit online” xong, quý vị sẽ nhìn thấy chữ “processing”, 3 ngày sau nhà bank mới chuyển tiền vô trương mục của quý vị (nếu tờ chi phiếu có tiền.) Đằng này, cô bé kia chỉ nhận được **hình chụp** tấm check, nên bank thông báo tờ chi phiếu đó giả là đúng. Đừng nghĩ lớp trẻ gốc Việt lớn lên ở Mỹ thì cái gì

cũng thông thạo, trường hợp này rõ ràng “Giùng càng già càng cay.”

Lừa kiểu English

Tôi dùng chữ “kiểu English” vì ngôn ngữ họ text cho tôi là English, “area code phone” ở Mỹ, còn họ là ai, người dân tộc nào tôi không biết. Ở một quốc gia đa sắc tộc “hợp chủng quốc,” quý vị thật khó biết đằng sau số điện thoại đó đối phương màu da gì, quê quán ở đâu, trừ phi quý vị nhìn thấy tận mặt người đó. Những số lạ này luôn luôn đưa ra một đề nghị làm việc (job) mức lương hậu hĩnh, thời gian làm việc từ 60 tới 90 phút mỗi ngày và làm tại nhà (quá nhân hạ) không cần kinh nghiệm, không cần trình độ, không cần biết tôi là ai, chỉ cần tôi biết sử dụng thành thạo computer hoặc smartphone. Họ cứ lặp đi lặp lại rằng nếu tôi đồng ý, 4 ngày đầu tiên sẽ nhận được 800 Mỹ kim, 30 ngày làm việc đầu tiên tôi sẽ nhận được 6,700 Mỹ kim. Tự dưng có cục tiền bự từ trên trời rớt xuống tằng trúng đầu tôi, ôi trời đất ôi, con số trong mơ.

Tôi phải tự tát nước lạnh cho tôi tỉnh táo lại để yêu cầu họ mô tả chi tiết công việc tôi phải làm là gì? Họ đề nghị tôi dùng app trên smartphone (hoặc software trên máy tính) có tên Workbench để “kích” tạo lượng views ảo cho các businesses mà họ đưa ra, tạo “reviews

tốt,” các businesses đó mỗi ngày phải có ít nhất 30 đơn hàng. Tôi hỏi lại “Vậy có phải là lừa gạt khách hàng?” Họ làm thinh không trả lời câu hỏi của tôi, mà cứ lặp lại quy trình mà tôi sẽ nhận được mức lương trong mơ đó.

Họ cứ hối thúc tôi đồng ý để họ sẽ “training” cho tôi làm việc. Tôi không buồn, cứ dai nhách hỏi tới về tên công ty, địa chỉ trụ sở công ty chính công ty? Tôi hỏi công ty có ký hợp đồng lao động, bảo hiểm y tế cho nhân viên? Họ trả lời công ty sẽ lo hết. Hỏi công ty nào? Trả lời là Amazon. (Oai chưa!) Khi tôi nói “Amazon không tuyển người như cách của bạn.” (Amazon doesn’t hiring your way) thì tất cả 5 số lạ đều đồng loạt im bật không text tới tấp thêm cho tôi nữa.

Trí nhớ tôi không tới nổi tệ, tôi nhớ rõ cách đây 2 năm người phát ngôn của Amazon có trả lời trên báo tiếng Anh (ở Mỹ) rằng Amazon đang làm mọi cách chống cạnh tranh bất bình đẳng trên môi trường kinh doanh của họ, cụ thể là trên website bán hàng của Amazon, nhằm mục đích bảo vệ những người bán hàng đang hoang, cũng có nghĩa là bảo vệ quyền lợi khách mua, người mua không bị mua lầm hàng kém phẩm chất. Cho dù người mua

được quyền trả lại hàng, nhưng đó vẫn là một thứ phiền phức, làm mất thời gian của khách mua. Amazon cấm thuê/mướn người viết reviews giả (khen giả tạo, hoặc chê giả tạo để “đìm hàng” đối thủ cạnh tranh) cấm tạo lượt views, sao giả. Những người vi phạm sẽ bị xóa account vĩnh viễn trên trang Amazon, nếu là businesses thì bị cấm đưa hàng lên trang Amazon bán.

Tôi nghĩ mỗi ngày ngồi ôm máy tính “kích” cho tăng lượt views (làm cho trang đó nổi lên hạng trên) thì có khác gì các “trang trại cây views” ở ngoại thành Hà Nội (hoặc ở trong khu dân cư, thậm chí ở trong phòng khách sạn nào đó) bị nhà báo nước ngoài phát hiện? “Trang trại” sử dụng hàng ngàn cellphone không có màn hình, được liên kết với nhau nhìn thấy trên giao diện computer. Một cái click chuột của người điều khiển sẽ tạo ra hàng ngàn lượt views, like cho “khách hàng.” Các “trang trại” này mướn người tạo nick ảo đi “comments dạo” rao bán “tăng lượt like,” “tăng lượt views” trên Facebook, YouTube, TikTok.

Dù đang rất “khát tiền,” nhưng tôi tin rằng không bao giờ có cục tiền nào tự dưng rớt vô túi tôi mà không có kèm theo cạm bẫy.

TPT

IAN BÙI
DALLAS, TX

2024

Thế Vận Hội cho người khuyết tật, mang tên Paralympics, đã mở màn tại Paris ngày 28 tháng 8. Năm nay con số lực sĩ tham dự lên đến 4,400 người, đến từ 167 quốc gia, một nhóm 8 người trong nhóm “tị nạn”, và gần 100 tuyển thủ “trung lập” đến từ Nga và Bạch Nga (Belarus), hai nước đang bị cấm tham dự vì chiến tranh với Ukraine. ẢNH: BBC

Thuở ban đầu, “para” trong paralympics đến từ chữ paraplegic dùng để gọi những người bị liệt tay chân. Nhưng một khi phong trào thể thao này phát triển và bao gồm nhiều hình thức khuyết tật khác, kể cả về mặt trí tuệ, “para” được dùng với ý nghĩa “bên cạnh” – tức đi đôi với giải Olympics tuy có nhiều phần khác. Chẳng hạn như luật chơi được biến đổi, cách phân loại lực sĩ được chia theo mức độ tàn tật của họ v.v. Đặc biệt là người khiếm thị cũng có thể tham gia trong một số môn. Muốn tìm hiểu thêm về lịch sử Paralympics, mời đọc bài viết về đề tài này trong số báo Trẻ tháng 8, 2021. [1] ẢNH: REUTERS

Đội tuyển Hoa Kỳ lần này gồm có 225 lực sĩ, có mặt trong toàn bộ 22 môn thi đấu tại Paris. Trung Quốc đông dân nhất, đứng đầu với 285 lực sĩ, kế đến là Brazil (255) và Pháp (237). Năm nay cũng là lần đầu tiên giải Paralympics có nhiều nữ lực sĩ tham dự nhất – 1983 người (45%), và nhiều huy chương cho phụ nữ nhất – 235. Cũng cần nhắc lại là tại Olympics vừa kết thúc, phụ nữ chiếm 50% số lực sĩ. Đây là một dấu hiệu tốt cho sự phát triển của sự bình đẳng trong thể thao nói riêng cũng như xã hội nói chung. ẢNH: AP

Mặc dù đất nước họ đang bị Nga xâm lược, Ukraine vẫn cố gắng đưa được một đoàn thể thao gia 140 người đến Paris để tham dự 17 trong tổng số 22 môn thi. Không những vậy, Ukraine cũng sẽ có mặt trong một bộ môn lần đầu tiên được đưa vào Paralympics là “boccia” (lăn banh sắt). Trò chơi này ở miền Nam VN ngày xưa cũng có nhiều người thích, gọi là “boule” theo tiếng Pháp. Các độc giả thuộc lứa tuổi lão thành chắc còn nhớ; bản thân người viết cũng từng sở hữu một bộ banh sắt sau khi qua Mỹ. ẢNH: AP

Paris 2024 cũng là giải Paralympics thứ bảy cho nữ lực sĩ siêu đẳng Oksana Masters, người gốc Ukraine nhưng từ nhỏ được nhận làm con nuôi bởi cha mẹ Mỹ. Năm nay 35 tuổi, Oksana tham dự Paralympics mùa Đông lẫn mùa Hè và đã thắng 17 chiếc huy chương trước cả khi cô đặt chân đến Paris. Vào mùa Đông, Oksana thi đấu môn Nordic ski, tương đương chạy bộ đường trường. Mùa Hè cô thi đấu môn chèo thuyền (para rowing) và đạp xe bằng tay (hand cycling). Oksana là lực sĩ duy nhất trên thế giới đạt được những thành tích khó thể tưởng tượng này.

ẢNH: INSTAGRAM

Jessica Long của đội tuyển Mỹ cũng là con nuôi đến từ Nga khi mới 13 tháng. Chưa đầy 2 tuổi thì cô bị một chứng bệnh xương gọi là fibular hemimelia, phải cưa cụt hai chân. Dẫu vậy, nhờ cha mẹ nuôi khuyến khích và hỗ trợ, cộng với sự quyết chí cần thiết của một nhà thể thao chuyên nghiệp, Jessica Long đã tạo được cho mình một chỗ đứng riêng biệt. Trước Paris 2024 cô đã thắng cả thảy 29 huy chương Paralympics (16 HCV), tính từ giải Athens 2004, nhiều hơn cả kỳ cựu Michael Phelps. Paris là giải Paralympics thứ sáu của cô, một thành tích thật sự đáng nể! ẢNH: INSTAGRAM

Haven Shepherd là một nữ lực sĩ con nuôi khác của đội tuyển Mỹ. Tên thật Đỗ Thị Thuý Phượng, sinh năm 2003 tại Đà Nẵng, cô suýt chết khi cha mẹ cô ôm cô vào lòng và nổ bom tự tử. Thuý Phượng sống sót như một phép lạ và được ông bà Shepherd ở Missouri nhận làm con nuôi mặc dù họ đã có 6 người con ruột. Haven tham dự Paralympics lần đầu tại Tokyo 2020; báo Trẻ đã có bài viết về cô vào lúc ấy, mời đọc tại đây [2]. Paris 2024 là giải Paralympics thứ nhì của Haven. Cô hay nói nửa đùa: “Nhờ mất hai chân mà tôi mới được đi nhiều nơi!” ẢNH: TEAM USA

Trung sĩ Kevin Nguyễn là một gương mặt Việt khác trong đội tuyển Mỹ, tham dự môn bắn súng. Gia nhập quân đội năm 2011, vào tháng Hai 2013, chỉ 3 tháng sau khi được đưa sang Afghanistan, Kevin đập trúng mìn trong một cuộc hành quân và phải cưa bàn chân phải. Anh mất 2 năm để hồi phục. Sau khi xuất viện, Kevin xin được trở lại quân đội và gia nhập đội bắn súng Army Marksmanship tại Fort Benning. Anh kể thời gian đầu anh rất khổ sở và bị trầm cảm nặng, nhưng dần dà anh tìm lại được lý tưởng cho cuộc sống và đây là lần thứ nhì anh đại diện nước Mỹ tại giải Paralympics. ẢNH: TEAM USA

[1] <https://baotreonline.com/van-hoc/something-anything/phong-trao-paralympics.baotre>

[2] <https://baotreonline.com/van-hoc/something-anything/con-nuoi-tai-the-van-hoi.baotre>

Đồ cũ không nên mua

HOÀNG HƯƠNG

■ **Đèn điện** (electrical lighting). Mua đèn cũ có thể đi kèm với nhiều rủi ro. Nó có thể không đáp ứng được các quy định xây dựng (building code) cho ngôi nhà của bạn. Một số đèn cũ có thể có đường dây điện bị sờn, bong tróc cần tránh sử dụng. Ngoài ra, một số đèn có thể cần đế bóng đèn đặc biệt, khó kiếm.

■ **Những món đồ cần được sửa chữa.** Bạn có thể tự tin về tài sửa đồ của mình; tuy nhiên cần cân nhắc trước khi mua một món đồ như vậy. Đôi khi công sửa và tiền mua nguyên liệu còn tốn kém hơn nhiều.

■ **Đồ pha lê có chứa chì** (leaded crystal). Một số đồ pha lê có thể trông đẹp mắt nhưng không tốt cho sức khỏe của bạn. Ly, tách, đĩa bằng pha lê có chứa chì gây nhiễm độc thức ăn và đồ uống.

■ **Những món đồ bạn ít khi dùng đến.** Đừng mua một món đồ bạn thấy ở cửa hàng đồ cũ chỉ vì nó rẻ hoặc "trông hay hay nhưng chưa biết dùng vào đâu". Mua những món đồ như vậy chỉ khiến nhà của thêm bừa bộn mà lại tốn tiền.

Chuyện độc thân

UYÊN CA
QUẢNG NAM - VN

Đương nhiên, khi sống độc thân, buổi về già sẽ gặp rất nhiều buồn tủi, cô đơn và khó khăn

so với người có gia đình, con cháu để huê. Nhưng cũng tùy, nếu con cháu không hiếu thuận thì có khi độc thân lại hay hơn. Vấn đề là con người đâu có quyền chọn độc thân hay có gia đình. Chọn độc thân thì có thể được, nhưng cũng chưa chắc, duyên tình tới thì chịu, chọn có gia đình thì khó hơn, bởi muốn chọn nhưng duyên phận không có thì đành chịu. Thế nhưng phạt người ta về trách nhiệm xã hội, vì người ta đã sống độc thân là cách làm hết sức phi nhân văn, thiếu khoa học và trong một chừng mực nào đó, thiếu đạo đức. Hãy nghe những người độc thân nói về đề xuất của bà

Bộ trưởng y tế Việt Nam về việc phạt trách nhiệm với người độc thân.

Phạt kiểu gì đây?

Chị Hằng, một người sống độc thân ở thành phố Đà Nẵng, chia sẻ:

- Tôi không hiểu người ta nói là phạt trách nhiệm, vậy thì trách nhiệm gì đây? Vì một người muốn có gia đình nhưng do số phận, do điều kiện gia đình, do điều kiện xã hội nên không đi đến hôn nhân được, vậy họ chịu trách nhiệm gì đây? Như bản thân tôi, tôi cũng muốn có gia đình chứ, ai lại muốn sống độc thân đâu. Nhưng tôi đính hôn chưa được nửa năm, chồng tương lai của tôi bị tai nạn, qua đời. Sau đó cũng nhiều lần tôi định đi tiếp bước nữa nhưng lại không gặp người tâm đầu ý

hợp, gặp ai mình cũng bị cái bóng chồng cũ, mình thấy họ không bằng anh ấy, vậy là sống thờ anh ấy. Biết làm sao bây giờ!

- Có vẻ như người ta nói đến một khoản tiền phải đóng định kỳ nào đó nhằm tích lũy cho quá trình người độc thân vào viện dưỡng lão chẳng?

- Cái này thì càng vô lý, ví dụ như tôi, độc thân nhưng tôi có nhà cửa, có tài sản, khi về già, tôi tự thuê người chăm sóc mình, thậm chí khi tôi chết đi, tôi vẫn còn dư ra một căn nhà để cho những người họ hàng. Như vậy thì tôi đâu cần vào viện dưỡng lão. Mà chắc gì tôi chọn viện dưỡng lão. Biết đâu đến tuổi tôi thấy mệt, tôi sẽ có cách khác để không phiền đến ai. Không có lý do gì để tôi phải đóng bất kỳ

một khoản nào cho việc tôi sống độc thân.

- Em cũng nghĩ vậy, vì trong quá trình chị sinh sống, làm ăn, chị đã đóng thuế, và với dạng thuế VAT hiện tại thì bất kỳ thứ gì chị mua đều phải có đóng thuế để dành cho ngân sách nhà nước. Vậy thì chị đã tích lũy một phần trong quỹ phúc lợi xã hội rồi. Chị thấy đúng không?

- Đúng rồi, tôi cũng nghĩ vậy. Và tôi thật buồn cười khi người ta phát biểu một cách băng quơ như vậy!

Chị Luyến, một người hiện đang sống độc thân sau khi ly hôn, vợ chồng chị sống với nhau 10 năm nhưng không sinh con, anh đi tiếp bước nữa, chị cho biết:

- Cách làm như vậy chẳng khác nào xát muối vào vết thương của người độc thân!

- Xát muối nghĩa là sao, xin chị chia sẻ thêm?

Duyên phận do trời định, độc thân hay không
mấy ai quyết được

- Xã hội Việt Nam khác với các xã hội phương Tây, tôi nghĩ là vậy. Vì xã hội phương Tây có các giá trị tự do, dân chủ, có những chính sách tốt đẹp cho người nghèo, người độc thân, đương nhiên vẫn có những người vô gia cư nhưng nó khác xa xã hội Việt Nam vì Việt Nam không có những giá trị tự do đó. Chính vì vậy, việc quy định thêm một thứ gì đó chỉ làm tổn thương thêm thôi!

- Xin chị nói rõ hơn về điều này được không ạ?

- Bản thân mình dù muốn hay không, trong gia đình Việt Nam thường có thói quen trọng nam khinh nữ. Bằng chứng là nhiều bà vợ chỉ sinh con gái, không có con trai nối dõi thì dễ bị gia đình chồng coi thường. Nhưng những trường hợp này đâu có được nhà nước can thiệp hay giúp đỡ gì. Ngay cả bản thân mình, vì không sinh được con mà chồng ly dị, đi tiếp bước nữa, mình đau lắm chứ. Bây giờ giả sử như phạt mình đóng một khoản nào đó của người độc thân vì

trách nhiệm xã hội thì quá buồn, chẳng khác nào xát muối thêm vào vết thương của người khác. Và vấn đề cốt lõi là chắc gì tôi lựa chọn vào viện dưỡng lão khi về già. Ngay cả các hội đoàn trực thuộc nhà nước bây giờ người ta làm được gì, nếu không muốn nói thêm một khoản hay thêm một hội, đoàn là thêm một gánh nặng cho xã hội. Nói khác đi là họ cũng đang ăn bám trên nỗi khổ của người dân chứ chẳng làm được trò trống gì đâu, có họ mình còn thêm mệt! Kinh nghiệm quan sát cũng cho chị và tôi nhìn thấy rồi đó, hầu hết các viện dưỡng lão của nhà nước đều rất tệ hại, chẳng khác nào trại tế bần. Nói chung là người Việt mình có những mối quan hệ và có những sự tích lũy nào đó cho phần già. Hãy để những người không nơi nương tựa, không có tài sản họ được hưởng chế độ đó, còn hỏi tiền đâu ra thì hãy trích thuế của nhà nước và thu của những người độc thân giàu sù, có cơ hội như Ngọc Sơn, Đàm Vĩnh Hưng, Mỹ Tâm, Lý Nhã Kỳ hoặc Ngọc Trinh chẳng hạn. Chứ cứ lên văn bản rồi cào bằng thì đúng là vô trí, bó tay!

Những cuộc đời độc thân

Ông Bách, năm nay 65 tuổi, là người độc thân, sống với hai người em độc thân khác, gia đình ông có đến 12 anh chị em,

Tuổi trẻ làm gì, tuổi già ra sao, ai cũng mong tự quyết định

ông đã làm lụng, nuôi tất cả những đứa em trưởng thành, có người học đại học, làm bác sĩ. Nhưng cuộc đời ông và hai người em kế tiếp thì hẩm hiu, cô đơn. Ông chia sẻ:

- Lúc nhỏ, sống trong chiến tranh, cha mẹ đau bệnh, ốm yếu khi sinh đến đứa út, tức đứa thứ 12, vậy là chú phải cáng đáng mọi việc trong nhà, chú thay thế cha mẹ để nuôi các em, giờ tụi nó cũng thành đạt, có đứa thành danh rồi. Nhưng chúng nó có gia đình riêng hết, mình bắt đầu sống cuộc đời khác, đơn độc hơn, cũng bảm mảnh vườn, đám ruộng vậy mà sống thôi!

- Ngày xưa có lúc nào chú nghĩ tới chuyện lập gia đình không?

- Có chứ, chú còn sắp đi hỏi vợ nữa kia, vì mình nghĩ có thêm người vợ, về chung tay với mình thì mọi chuyện sẽ tốt hơn, rồi sinh con, để cái... Nhưng mà người chú định hỏi làm vợ đặt ra điều kiện khó quá, chú đành thôi, vì họ là con gái nhà khá

giả, họ bắt chú ở rể, mà ở rể thì ai nuôi bấy em đây. Chú đành thôi, ở vậy nuôi em. Mình hồi đó nghèo lắm, nên sau chuyện dang dở ấy cũng chẳng nghĩ gì thêm nữa. Giờ tuổi già tới, thấy cũng buồn thật!

- Chú ơi, có khi nào chú nghĩ rằng một lúc nào đó chú sẽ vào viện dưỡng lão?

- Ô không đâu con, vì người Việt mình có cái khác là hầu hết những người độc thân đều có mảnh vườn hay căn nhà mà họ đã tích góp có được. Đến khi về già, bất quá thì bán căn nhà mà thuê phòng trọ, thuê người chăm, hết tiền thì chấm dứt cuộc sống, riêng chú là chú nghĩ vậy. Chứ mình có nhà, tự dưng đưa mình vào viện dưỡng lão, rồi cái nhà bỏ không, khi mình chết thì nhà nước trưng thu hay sao? Mà mình còn con cháu, em út nữa, chúng nó cũng giúp cho mình chứ đến nỗi nào. Nhà nước nhúng quá sâu vào đời tư người khác là phi nhân đạo đó!

- Phi nhân đạo như thế nào, xin chú giải thích thêm ạ?

- Phi nhân có nghĩa rằng anh nhúng quá sâu vào đời tư của người khác trong khi các vấn nạn xã hội thì đầy rẫy ra đó, từ vấn nạn giáo dục cho đến vấn nạn tham nhũng, của quyền, tham ô, hối lộ... Tất cả đều đầy rẫy ra đó, xã hội càng ngày càng bê trễ, mục ruỗng, bệ rạc, vậy mà anh vẫn cứ tính đến chuyện tìm cách phạt cái này, thu cái kia, tạo có để kiếm ăn và cho mình cái quyền nhúng quá sâu vào dân quyền của người khác thì điều đó là vô nhân đạo, phi nhân tính. Một bà bộ trưởng y tế quản lý một nền y tế có quá nhiều vấn đề để bàn, để làm mà chưa bao giờ làm xong một thứ gì cho ra hồn thì lại nghĩ đến chuyện phạt hay đặt trách nhiệm xã hội lên vai người khác là một cách làm vô cảm, vô nghĩa!

Cùng quan điểm với ông Bách, ông Hương, một người sống độc thân theo định nghĩa của nhà nước,

tức có vợ có chồng nhưng không có con, chia sẻ:

- Đương nhiên các nước tiến bộ người ta đã làm điều này, tôi cũng đã tìm hiểu chút đỉnh. Nhưng phải xem lại là họ đã làm gì trước khi phạt trách nhiệm xã hội đối với một cá nhân và cá nhân đó được hưởng quyền lợi gì trong cái xã hội đó, chứ không phải cứ lên nắm quyền là nghĩ tới chuyện phạt dân để kiếm tiền. Nói một cách nghiêm túc thì dân mình bây giờ một cổ có tới cả mấy chục cái trông chứ không phải một cổ hai trông như tục ngữ đâu!

- Theo bác thì cách làm nào là tốt nhất cho vấn đề người độc thân, người không chịu sinh con?

- Tốt nhất là đừng làm gì cả, người ta biết tự tính toán cho mình, họ làm thì thêm hồng và dân lại tốn thêm một khoản vô lý. Đừng làm gì cả bởi khả năng, trình độ của họ nhiều khi đang xài bằng giả, đem cái tư duy bằng giả để lãnh đạo đất nước thì chỉ có chết tới chết.

Hai chữ "bằng giả" của ông Hương vừa nhắc khiến tôi giật mình, bởi bây giờ, tìm ra người có học thật, bằng thật trong hệ thống lãnh đạo chắc có lẽ rất khó. Mà với kiểu mang tư duy bằng giả để làm thay đổi xã hội thì chắc chắn là xã hội ấy không sớm xuống hố là mừng lắm rồi!

Bài và hình UC

Thà làm
rong rêu,
đừng mang
hiểu biết
hữu hạn đặt
vào cái vô
hạn

Vài thắc mắc

Có thể dùng trứng đã quá hạn không?

Hộp trứng thường được ghi nhãn “EXP” (expiration - hết hạn), “best by - dùng tốt nhất trước”, hoặc “sell by - bán trước”, tùy theo quy định của tiểu bang. Nhưng những ngày đó thường ám chỉ lúc trứng đã qua thời điểm phẩm chất cao nhất chứ không phải thời điểm không an toàn để ăn. Trứng sẽ không phát triển vi khuẩn salmonella, hoặc các loại vi khuẩn khác gây ngộ độc thực phẩm, trừ khi vi khuẩn đã có trong đó ngay từ đầu.

Trứng đã hết hạn vẫn có thể sử dụng được trừ khi vỏ trứng bị nứt, hoặc trông đỏ bị đổi màu, hoặc có mùi “lạ”. Trứng cũ có thể không đặc bằng trứng tươi, nhưng vẫn có thể dùng để làm bánh, hoặc luộc chín. (Để có hương vị ngon nhất, chỉ sử dụng trứng tươi cho các món ăn mà trứng là chính, chẳng hạn như trứng ốp la hoặc trứng luộc lòng đào). Có thể xác định trứng tươi ra sao bằng cách thử như sau: Bỏ một quả trứng lành lặn vào chén nước. Nếu trứng chìm và nằm ở đáy, thì nó còn tươi; nếu nó đứng thẳng, thì nó cũ hơn nhưng vẫn

an toàn để sử dụng. Trứng thực sự cũ sẽ nổi; để an toàn, tốt nhất bạn nên vứt bỏ.

Để giữ trứng tươi nhất có thể, hãy đặt nơi tủ lạnh trong hộp đựng ban đầu ở nhiệt độ từ 37°F đến 40°F. Không để trứng ở cửa tủ lạnh là nơi nhiệt độ thay đổi. Để giữ lâu hơn, bạn có thể đập vỏ rồi đông lạnh trong đồ và trong trắng trứng. Đánh tan chúng với nhau hoặc đông lạnh riêng từng quả. Trong trắng đông lạnh tốt, nhưng trong đỏ có thể trở nên đặc và giống xi-rô, vì vậy trước khi đông lạnh hãy trộn trứng hoặc trong đỏ đã đánh tan với một ít muối, đường hoặc corn syrup.

Có thể mua được một chiếc xe điện cũ với good deal không?

Rất có thể. Tuy nhiên, để được *good deal* khi mua, bạn cần tránh một số cạm bẫy.

Mối quan tâm đầu tiên phải là battery của xe. Hầu hết các nhà sản xuất xe điện đều cung cấp chế độ bảo đảm 8 năm, 100,000 mile đối với propulsion battery (pin động cơ) và drivetrain (hệ thống truyền động) của xe. Nếu là Certified pre-owned EV (Xe điện cũ đã được chứng nhận) thì đã trải qua tiến trình

kiểm tra đặc biệt về xe điện, trong đó battery được kiểm tra trước khi xe đem bán; còn trong các trường hợp khác, bạn cần phải nhờ thợ cơ khí kiểm tra battery, tốn phí khoảng \$200 trở lên và mất ít nhất một giờ. Trong lúc kiểm tra, hãy hỏi xem giới hạn charge có được đặt trên battery hay không. Nếu có thì đó là tin tốt: Điều đó ngăn battery không cho charge đến 100%, sẽ tốt hơn cho sức khỏe lâu dài của battery.

Ngoài ra, hãy kiểm tra vỏ của bất kỳ loại xe nào mà bạn muốn mua. Xe điện nặng hơn nhiều so với xe tương đương chạy bằng xăng, vì vậy vỏ xe có xu hướng mòn nhanh hơn. Điều đó có nghĩa là phải tính giá thay vỏ vào tổng chi phí mua xe của bạn. Và như với bất kỳ loại xe nào, trước khi mua bạn nên truy tìm xem đã có đợt recalls (thu hồi) nào không.

Theo các chuyên gia của Consumer Reports, trong số các xe điện cũ, Kia Niro EV 2019 và Tesla Model Y 2021 nổi bật là những lựa chọn tốt với độ tin cậy đã được chứng minh.

Màu Thu hiện đại

■ **Màu sắc thu năm nay đậm đà, tông màu đất thiên nhiên hơn.** Rất nhiều món đồ với tông màu xanh lục, áo khoác, áo blazer, trench coat, quần, váy, đầm, boots, túi xách ... Xanh lục dương xỉ (fern), thạch anh xanh (aventurine) và cọ lá úa vàng (golden palm) là màu chính, cạnh đó là xanh quân đội (army green) và màu lục truyền thống hơn như xanh ô-liu đậm đà. Tông màu lục này mặc đẹp với màu sô-cô-la hay các tông khác của màu nâu.

■ **Đối nghịch với tông màu ấm áp là màu “winter sky”** trời đông với màu lam trắng nhạt mát lạnh trong trẻo. Đây là tông màu mới, hiện đại dễ mặc với màu trung tính hay đậm. Khác biệt trong mùa thu khi những gam màu ấm xuất hiện nhiều hơn. Xám được ưu chuộng so với đen và trắng. Tông màu xám mới là xám moonstruck trắng mờ. Dịu nhẹ nên thanh lịch cho đồ đi làm.

■ **Màu tím mận** (plum) đậm sắc tạo sự chú ý nhưng không quá đập vào mắt, vẫn có sắc độ nền lạnh hợp mùa thu. Đó là màu tím sẫm năng lượng, không chỉ trên các món đồ điểm nhấn như túi xách, giày mà cả đầm váy tím mận, áo len, etc.

■ **Màu đỏ burgundy** truyền thống không thể bỏ qua. Năm nay tông đỏ trầm còn đậm và tối hơn với màu máu bò (oxblood), đỏ merlot, tông đỏ pha nâu của sô-cô-la đậm. Từ giày sneaker, giày platform, đầm, áo jacket, áo drape cổ rủ, áo khoác trench coat cho đến áo da đỏ burgundy hay áo mỏng mặc layer vải organza cũng có màu đỏ tía.

■ **Đỏ cam và đỏ tươi scarlet smile**, đỏ anh đào cerise quá rực để mặc nguyên bộ, mà chỉ là màu điểm nhấn. Cách mặc các tông đỏ cam chỉ nên một món nhỏ trên người như nón, áo len, túi xách, đôi giày. Hoặc chỉ chi tiết như sọc trên áo hay logo đỏ tươi trên giày, hay bông tai, etc.

■ **Sắc thái đậm hơn** be, kem, lạc đà và pha chút nâu vàng ấm áp, tông màu trung tính thu năm nay năng động với màu mè rang (toasted sesame) và màu kem cà chua (tomato cream) trên các kiểu áo khoác, đầm, blazer ... Đậm, ấm áp và dễ phối hợp đồ.

Thơ

Nguyễn Đình Toàn

Nguyễn Đình Toàn từ giã bạn bè và thế giới văn chương thanh thản ra đi vào ngày 29 tháng 11. 2023.

Ông là tác giả nổi tiếng trên nhiều lĩnh vực: văn, thơ, biên khảo, âm nhạc, phát thanh...

Phân tích sáng tác của Nguyễn Đình Toàn ta thấy: truyện của ông, thơ và ca từ những bài hát đều đậm chất thơ, với những hình ảnh sáng, đẹp, mong manh, đầy đó thoáng hiện những nét dao sắc của hồn người chảy máu.

Tưởng niệm một tài năng của văn học nghệ thuật, mời các bạn đọc lại một số thi ca Nguyễn Đình Toàn.

SAO KHUÊ

chiều trong tù

*Chiều trong tù
Anh nhớ em
Ôi đất trời
Đường như tấm khăn
Bưng kín đời người trong tối tăm
Phương hướng nào
Nhìn ra mắt em*

*Hàng song sâu
Che mắt sâu
Những bóng người ngẩn ngơ ngó nhau
Tay xanh nào thâm ra dấu đau
Thay cho lời chào thăm mỗi chiều*

*Ai nghe không tiếng đời xa vắng
Ta nghe ta đã đường khác xưa*

*Tay quơ ngang vết hằn năm tháng
Trong đau thương tóc người cũng khô
Trên hoang vu giữa vòng mây trắng
Ta nghe ra trăm niềm xót xa
Vai em thơm như mùa thu nắng
Phai bao nhiêu máu hồng tình xa
Chiều trong tù
Anh nhớ em
Anh trông trời trời như tấm khăn
Trông quanh mình những hàng khóa cam
Những mắt người quàng thâm cũng trông
Người nhớ người
Hơi nhớ hơi
Trong âm thầm còn ai nhớ ai
Cho mưa lạnh lưng rơi xuống rồi
Cho đêm mù một cơn đau dài*

quê hương thu nhỏ

Rồi mai đây có khi em quay về nơi cũ
Mang trong tim mình những ước mơ đã nhòa xưa
Làm sao khi tóc ta thay màu lòng ta vẫn
Tìm lại được ra bao hình bóng đã phai mờ

Đêm có mây sâu đưa
Trăng giấu đi tuổi thơ
Ven con sông dài
Quê ta thiêu ngủ
Đêm nào đó ta đứng trông xa ngọn đèn lu
Thấp trong sương mù
Dáng ai ngồi co ro
Như quê hương mình thu nhỏ
Để người viễn xứ mang cho vừa

Ngày đau thương kia
Ta còn nhìn thấy mình
Trong tấm gương đầy nước mắt
Trăm muôn lời than rồi khăn tang
Và nước mắt
Với bao nhiêu đời dở dang

Người chờ người đi
Đã như nhang tàn
Người bỏ người thôi
Khác chi nợ nần
Đã trả xong
Rũ sạch trơn
Từ khi ta bước đi mới hay mình đã mất
Trông ra nơi nào cũng thấy quê hương lượn quanh
Một cơn gió lướt qua cũng nghe lòng tha thiết
Tuồng một mùi hương nơi vườn cũ bay theo mình

Và tiếng ai gọi ai
Vọng mãi trong hồn tôi
Ô tiếng chuông chùa nào xa với

Khi nao ta về tới
Soi trong gương sâu ấy
Có còn ta nữa hay là ai

Ôi cố hương xa xôi!

căn nhà xưa

Em có nhớ căn nhà xưa
Bên khu vườn cải
Nơi những sớm mai nằm nghe
Nắng ròn trên mái

Ở đó có những lũy sên bò quanh
Những vết nứt rêu tường xanh
Có giếng nước soi trời trong

Ở đó có lá cuốn dây ngoài song
Có gió mát đêm bình yên
Có những tiếng chuông gần lắm
Pha hòa tiếng cầu kinh
Ngân nga vang qua sân giáo đường
Từng ngày nghe đã quen

Ở đó có những tháng năm buồn tênh
Khốn khó quyết nuôi tình duyên
Đã trốn thoát qua nhiều phen
Ở đó ngó thấy nghĩa trang kẻ bên
Có tiếng khóc hơi đèn nhang
Có những sớm em tìm đến
Với những đóa hồng
Khép nép giữa vòng tay ôm
Nghe sau lưng em có chiếc lá mừng
Đã đổi màu xanh lấy hương nồng

mai tôi đi

Sương rất độc, tắm vào người nổi chết
Quê hương ta sống chia giòng vĩnh biệt
Chảy về đâu những nước mắt đưa tin

Mai tôi đi mong cho tình xa quê
Mong cho người về được nơi sẽ đến
Ta chia tay ta chia trời xé biệt
Còn được bao dấu vết nhớ nhau tìm

Từ nay trăng sẽ lạnh riêng mình
Đời nghe quanh thác đổ qua ghềnh
Hồn như gương vỡ đập tan tành
Thuyền ơi thuyền từ nay xa bến

Mai tôi đi như máu chảy ngoài tim
Xin khấn nguyện cả mười phương tám hướng
Cho quê hương u mê ngày thức tỉnh
Để dù xa có chết cũng vui mừng

ENROLLED
AGENT

NGUYỄN ĐÀI THI

Cô Nguyễn Đài Thi là cựu Thanh Tra của Sở Thuế Hoa Kỳ (IRS) và cũng là cựu Thanh Tra của Bộ Ngân Khố (U.S. Treasury Inspector General). Cô có bằng IRS Enrolled Agent do Sở Thuế cấp. Với hơn 30 năm kinh nghiệm làm việc cho Sở Thuế và Bộ Ngân Khố, cô Đài Thi đã từng kiểm toán (audit) thuế doanh nghiệp và cá nhân. Khi làm việc cho Bộ Tổng Thanh Tra Ngân Khố, cô cũng đã từng audit-Sở Thuế. Với kinh nghiệm đặc biệt này, chẳng những cô Đài Thi rất rành rẽ về luật thuế, mà còn hiểu tường tận về cơ cấu và nội bộ của cơ quan IRS. Cô thường xuyên chia sẻ các đề tài thuế vụ qua các đài radio và TV tại Dallas. Trẽ hân hạnh được cùng cô Đài Thi cộng tác để hướng dẫn đồng hương về luật thuế liên bang và giải đáp các vấn đề rắc rối với Sở Thuế. Độc giả ở khắp nơi có thể gửi thư bưu điện hoặc email cho tòa soạn Trẽ, ghi chú "Mục Thuế Vụ".

Email: bientap@trenews.net

Nhắn tin (text only) câu hỏi đến

469-328-3453

hoặc gửi thư về tòa soạn:

**3202 N. Shiloh Rd.,
Garland, TX 75044**

HỎI: Chào chị Đài Thi, em sang tiệm nails được 2 năm nay, vì thiếu thợ cho nên em rất bận rộn. Em đành phải gửi 2 đứa con nhỏ của em về cho bà Ngoại ở Việt Nam nuôi tạm giùm. Mỗi tháng em gửi cho Mẹ em 1,200 đô la tiền mặt. Chị vui lòng giải thích cho biết làm sao để em khai thuế có lợi nhất, vì tất cả thanh toán em không có chứng từ gì hết, trừ hóa đơn chuyển tiền. Cám ơn chị.

ĐÁP: Thân chào em, hoàn cảnh của em cũng tương tự như một số người chị quen biết, vì quá bận rộn bươn chải với cuộc sống ở Mỹ cho nên nhờ ông bà giúp trông nom cháu giùm. Tuy nhiên, khi khai thuế thì có chút vấn đề.

Khi khai thuế nếu có con nhỏ thì được hưởng một số lợi ích thuế, chẳng hạn như lãnh được 2,000 đô la cho mỗi cháu, và nếu thu nhập của em thấp thì lãnh thêm được vài ngàn đô nữa.

Tuy nhiên, muốn lãnh được những lợi ích thuế trên thì hội đủ tất cả 5 điều kiện, không được sót điều nào. Một trong 5 điều kiện là các cháu phải ở với em ít nhất là 6 tháng trong năm. Không cần phải ở 6 tháng liên tục, có thể vài tháng mùa hè, vài tháng mùa lễ, miễn sao tổng cộng lại phải được ít nhất là 6 tháng trong năm.

Còn 4 điều kiện kia thì

em đã hội đủ cho nên chị không đi sâu vào chi tiết.

Nói tóm lại, theo luật thuế thì em không *claim* các cháu được nếu các cháu không ở với em ít nhất 6 tháng trong năm. Cho nên, em thu xếp lại xem sao nhé.

Còn như nếu người khai thuế cho em cứ *claim* các cháu đại và em bằng lòng ký vào giấy thuế thì đó là quyết định cá nhân của em. Nếu run rủi bị Sở Thuế audit thì họ sẽ không cho *claim* thì em phải trả lại số tiền đã nhận được, cộng thêm một số tiền phạt.

HỎI: Thưa chị Đài Thi, vợ chồng em có 2 con nhỏ, muốn khai thuế riêng để lấy được tiền thuế về nhiều hơn. Bạn bè của em ai cũng khai như vậy bao nhiêu năm nay mà Sở Thuế chẳng nói gì. Em đi đến những chỗ khai thuế, có chỗ nói được, có chỗ lại nói khai vậy là không hợp lệ. Vậy là sao chị? Mong chị giải thích giùm.

ĐÁP: Chào em, câu hỏi này chị nhận được rất thường xuyên, không phải chỉ riêng từ những người đi khai thuế như em mà còn từ những dịch vụ khai thuế cũng bị khách hàng yêu cầu khai như vậy.

Trước hết, chị muốn giải thích rõ về các từ thuế có liên quan đến vấn đề vợ chồng khai thuế riêng, vì chị nghĩ rằng nhiều người không hiểu rõ cho

nên mới đưa đến tình trạng này.

“Vợ Chồng Khai Thuế Riêng - Married Filing Separate” có nghĩa là mình muốn nói với Sở Thuế rằng: “Chúng tôi là vợ chồng nhưng chúng tôi quyết định khai thuế riêng.”

Nhưng có một số người Việt mình lại hiểu lầm rằng “Vợ Chồng Khai Thuế Riêng” có nghĩa là khai “Độc Thân”. Độc thân đây có nghĩa là chồng khai độc thân không có con, gọi là Single. Còn vợ thì khai độc thân có con, hay còn gọi là Head of Household.

Là vợ chồng sống chung với nhau mà khai thuế dạng độc thân Single hoặc Head of Household là hoàn toàn sai và khai như vậy sẽ không hợp lệ. Có những dịch vụ khai thuế biết như thế là sai nhưng họ vẫn khai vì khách hàng yêu cầu, nhưng cũng có những nơi họ từ chối không khai những gì không hợp lệ.

Em lưu ý là khi mình ký tên vào giấy thuế là mình đồng ý chịu mọi trách nhiệm trước Sở Thuế, chứ không phải người khai thuế chịu trách nhiệm. Nếu chẳng may em bị Sở Thuế audit, thì chẳng những em phải

trả tiền thuế lại mà còn phải trả tiền phạt và lãi suất. Còn nữa, có thể Sở Thuế sẽ cúp em hưởng lợi thuế trong 2 năm hoặc 10 năm, tùy theo họ quyết định là em vô tình hay cố ý khai sai.

Còn các dịch vụ khai thuế, nếu biết sai mà cũng cứ khai sai thì sẽ bị Sở Thuế phạt khá nặng nếu Sở Thuế biết được. Sở Thuế biết rất rõ về tình trạng lạm dụng khai Single Mom – Head of Household để lấy được tiền thuế về nhiều hơn, cho nên họ bắt buộc các dịch vụ khai thuế phải hỏi kỹ và thẩm định tình trạng gia đình của khách

hàng trước khi khai, gọi là *due diligence*. Tiền phạt là 520 đô cho mỗi một trường hợp khai sai. Khách hàng có 2 con nhỏ thì xem như là 2 trường hợp khai sai, vậy là tiền phạt lên đến 1,040 đô.

Có những người đi khai thuế hoặc những dịch vụ khai thuế thoát được sự dòm ngó của Sở Thuế là vì may mắn thôi. Sở Thuế không có đủ nhân sự để audit mọi hồ sơ thuế. Cũng giống như mình lái xe quá vận tốc trên xa lộ, lâu lâu mới thấy có cảnh sát canh. Hên thì thoát, xui thì bị bắt phạt.

NĐT

NGÀY 29-8-2024

Hồng Hà Đăng

Vừa rồi đọc trên trang thư tín của báo Trẻ, có người tên Tham Quyen viết “*Chồng tôi suýt bỏ mạng vì cộng sản, bản thân trốn chạy cộng sản hai lần. Nhưng giờ nghe chữ cộng sản ra rả tôi lại chán, ngán tới cổ...*”. Tôi không biết chồng bạn suýt bỏ mạng trong trường hợp nào, nhưng tôi, họ hàng gia đình tôi, sau 1975 có 8 người chết mất xác trên biển, 2 người mất tích trên đường vượt biên ngả Cambodia, 6 người phụ nữ tuổi từ 12 đến 38 bị hải tặc giam giữ, thay phiên hãm hiếp suốt 2 tuần lễ. Mỗi lần gia đình tôi họp mặt như có đại tang, thấy có đề tài sông biển, tàu bè là vội vàng chuyển sang kênh khác. Với một thể chế vô nhân thất đức như vậy, không chữ sả thì có thể làm gì? Đến nay chúng vẫn phân biệt cờ đỏ, cờ vàng, nhạc vàng, nhạc đỏ và chưa bao giờ thành tâm lên tiếng ăn năn sám hối. Chúng tôi sẽ nguyên rủa chúng muôn đời, anh/chi/cô/bác (?) Tham Quyen ạ.

NGÀY 5-9-2024

Ngô Cẩn

Một truyện ngắn thật cảm động và lắt léo với một văn phong mượt mà trên báo Trẻ là “Màu da oan nghiệt khiến tôi rơi nước mắt ở đoạn kết bất ngờ (truyện ngắn “Màu da oan nghiệt” của Gió Vivu phỏng dịch, đã đăng tại: <https://baotreonline.com/van-hoc/truyen-ngan/mau-da-oan-nghiet.baotre>).

NGÀY 25-9-2024

Lieu Hau Giang

Cả một trời kỷ niệm khi đọc bài “Trở lại với các chú ve nhỏ” (Bài của Tim Nguyễn, đã đăng tại: <https://baotreonline.com/van-hoc/ben-tach-ca-phe/tro-lai-voi-cac-chu-ve-nho.baotre>), hồi bé tôi cũng theo các anh trai đi bắt ve, mấy anh tôi không bắt ve bằng mủ sừ như trong bài này mà dùng một cục gì đó đeo đeo, giống như miếng mạch nha, nhưng cứng khừ, đem bỏ vô lon đồ chút xăng vô là nó tan ra dẻo quẹo, mấy ảnh chắm vào đầu cây sào và bắt vô số ve ở trong mấy cây cỏ thụ trong ngôi chùa gần nhà. Đem về bỏ trong hộp cho nó kêu vang trời, nhiều chú không chịu nổi sự ngọt ngọt mà tắt hơi. Giờ nghĩ lại thấy trò chơi lúc đó tưởng vui nhưng thật vô tâm, đại dốt, tội nghiệp các chú ve vô cùng.

Vợ & tình

TAM VAN
ĐỨC QUỐC

Nghệ sĩ Năm Châu (1906-1977) tên thật là Nguyễn Thành Châu, là con chim đầu đàn, đã khai sáng và đóng góp nhiều công lao cho sân khấu cải lương miền Nam từ thuở sơ khai cho đến ngày nhắm mắt lìa đời. Ông là diễn viên, soạn giả kiêm đạo diễn (thầy tuồng), giáo sư kịch nghệ của trường Quốc gia âm nhạc Sài-Gòn và tiên phong trong lãnh vực chuyển âm, lồng tiếng cho các cuốn phim nước ngoài khi nghệ thuật này mới hình thành ở miền Nam trong thập niên 50 và 60.

Vở ca kịch tình cảm xã hội “Vợ và Tình” của soạn giả Nguyễn Thành Châu được đưa lên sân khấu “Con Tằm” lần đầu tiên hồi cuối thập niên 40. Theo thời gian, vở tuồng được nhiều lần cải tiến và ban “Việt Kịch Năm Châu” trình diễn trở lại tại rạp Nguyễn Văn Hảo hồi tháng 6.1951. Trong lần trao giải Thanh Tâm nghệ sĩ triển vọng nhất vào năm 1959, “Vợ và tình” được hân hạnh ra mắt với các nghệ sĩ Thanh Nga, Lan Chi và Hùng Minh. Đến năm 1966, nghệ sĩ Năm Châu thành lập gánh hát “Ánh Chiêu Dương” và cho tái diễn vở hát “Vợ và Tình”. Thập niên 90, vở tuồng được dàn dựng lần nữa với lớp nghệ sĩ trẻ sau này.

Vợ và tình

Nhà điêu khắc Trần Tích Lương mang mảnh bằng tốt nghiệp trường Mỹ thuật về quê nhà để ra mắt người thân. Những bữa tiệc linh đình trong phạm vi gia đình cũng như trong bạn bè khoản đãi kéo dài từ đêm này qua đến tối khác. Trên bàn, thức ăn, thức uống ngổn ngang, rượu thịt ê hề. Không gian ẩm cúng, phòng ốc sang trọng cho đến những loài hoa thiên nhiên thơm ngát được bài trí đẹp mắt càng tăng thêm sự trướng giả, giàu sang. Nhưng rực rỡ hơn hết là những bông hoa biết nói, những bông hoa kiêu sa hùng hực lửa yêu đương.

Duyên dáng và xinh xắn nhất trong số ấy là Thu. Thu sở hữu một nhan sắc mặn mà, một gương mặt gợi cảm, thu hút người chung quanh từ cái nhìn đầu tiên. Mỗi một nụ cười, từng cái liếc mắt đưa tình của Thu cũng làm cho chàng điêu khắc trẻ trung kia bối rối, vụng về và tan chảy. Thu là người phụ nữ từng trải trong cuộc đời cũng như giàu kinh nghiệm yêu đương. Vào một ngày không hẹn trước, trái tim Lương đã giao trọn cho Thu. Họ là đôi uyên

Bảng quảng cáo vở tuồng “Vợ và tình”

ương khắng khít, mặt nông. Thu đã dạy cho Lương nhiều điều trong cuộc sống cũng như trong chốn tình trường. Nhờ có Thu, cái tên của nhà điêu khắc trẻ trung ngày càng được nổi bật trong cái xã hội phong lưu và sự nghiệp của chàng đi lên như điều gặp gió.

Được tắm mãi trong dòng sông ngọt nước, được ngập chìm trong cái hạnh phúc do người sắp đặt sẵn, những tưởng ai nấy cũng sẽ bằng lòng. Nhưng món ngon đến mấy được ăn mãi cũng chán, xinh đẹp như Bao Tự nhìn mãi cũng nhàm. Sau 4 năm chung sống, Lương dứt áo ra đi không một lời từ tạ!

Gia đình Lương gọi chàng về để lo việc hôn nhân. Phượng là một thiếu nữ xinh đẹp, lớn lên ở nhà quê và chỉ mới vừa 18 tuổi. Phút đầu tiên gặp Phượng, Lương đã có cảm tình và quyết định đi xa hơn nữa. Cái đám cưới rình rang của hai gia đình môn đăng hộ đối đã khiến cho làng trên xóm dưới rộn rã một niềm vui. Hai vợ chồng trẻ đẹp, xứng đôi và tươi tắn như Tiên Đồng, Ngọc Nữ. Trai tráng trong làng, ai nấy cũng háo hức được làm con rể gia đình quyền thế. Con gái dưới thôn ngày đêm mơ ước được trao thân cho nhà điêu khắc bảnh bao, trẻ tuổi.

Nghệ sĩ Năm Châu và Phùng Há

8 tháng hạnh phúc lặng lẽ trôi nhanh. Dù hết mực thương yêu chồng nhưng Phượng không đủ kinh nghiệm và hiểu biết để làm vợ. Phượng là tiểu thư khuê các, tuổi đời còn quá trẻ và được nuông chiều từ tấm bé, nên Phượng chỉ thích được chồng nâng niu như trứng, ve vuốt như hoa và nuông chiều như những ngày còn sống bên cha mẹ. Dù đang ngập tràn hương yêu với Phượng, nhưng Lương không thể quên được hình bóng của Thu. Hình như cái tình xưa vẫn còn trong tim, trong óc của người trai trẻ. Thì ra, tình yêu với Thu chưa hề chết trong Lương và chỉ lần khuất đâu đó rồi lại hiện về như một cơn nghiện.

Một ngày kia, Thu xuất hiện và quyết tâm giành lại người mình yêu. 8 tháng cách xa, tình yêu

trong Thu vẫn nồng nàn, say đắm như thuở ban đầu. Là người phụ nữ bản lĩnh, cộng với sự xuất hiện đúng lúc, tình cũ không rủ cũng tới, Thu đã thắng cuộc. Lương lạnh lùng khoác áo ra đi, mặc cho bao lời van nài nã nê của người vợ trẻ :

- Mình đừng đi, mình ơi! Em sẽ tập yêu chồng, sẽ tập tành làm vợ. Mình cho em thời gian, em sẽ cố gắng để không phụ lòng yêu thương của mình đâu ... Hay là cả hai hãy ở lại đây, em chấp nhận tất cả, miễn là mình đừng rời xa em, đừng xa em ghen mình!

Nhìn theo xa xa, ai buông lái

Mà đi, đi sao không dừng lại

Để người chờ như hoa héo màu phai ()*

Một buổi sớm mai, báo

chí Sài-Gòn và lục tỉnh đưa lên trang nhất một hàng chữ in đậm nét “vì bị phụ tình, thiếu nữ 18 tuổi tự tử bởi nhiều vết dao đâm xuyên qua lồng ngực”.

Hơn nửa thế kỷ trôi qua, những vở tuồng có giá trị nghệ thuật với lời ca phong phú, lời đối thoại chọn lọc mỗi ngày một hiếm hoi và cuộc sống bây giờ đã làm đổi thay mọi thứ. Khán giả yêu chuộng cái lương tiếc nuối cho một ngành nghệ thuật đã phôi phai và bị bỏ quên giữa cái xã hội nhập nhằng kim tiền, nhân nghĩa chỉ còn lại một con số không. Dòng sông cũ đã xuôi chiều ra biển lớn và bỏ lại nơi này những tiếc nhớ mênh mông.

TV

(*) trích nhạc phẩm “Mong chờ” của nhạc sĩ Xuân Tiên

ĐOÀN XUÂN THU
MELBOURNE

Hồi ở Việt Nam, xú mình, gặp nhau, mình thoải mái hỏi như: “Mấy tuổi (để kêu anh hay chú), nhà ở đâu (để huân tới nhậu), số mobile (để kêu), lương khá không (để mượn tiền lúc kẹt), có vợ chưa, con bao lớn (tính làm sui)? Nhưng Úc nó nói đòi tư của nó.

Còn chuyện hỏi vợ? Nhiều thằng Úc cầu hôn trong cảnh riêng tư, như trong một bữa ăn tối lãng mạn hai đứa, anh mình móc xỉa, hao! Tui cũng vậy. Ừa tui đâu phải là Úc. Tui là Mít mà! Chắc chí lớn gặp chí mén.

Nhưng Úc khủng (người khác nói chớ không phải tui nhe) “Cầu hôn, nghi lễ rườm rà hoa lá cành, rất cải lương Út Bạch Lan Thành Được! Mấy anh mình phải chuẩn bị chớ không phải a thần phù nhào vô tấp, xức. Anh mình phải lựa chọn thời điểm và địa điểm, nhiều điểm lãng mạn, thường là ở một nơi đặc biệt

có ý nghĩa. Chớ không chọn chớ cá Footscray bao giờ.

Phải chuẩn bị chu đáo để tạo bất ngờ công khai trước bạn bè và gia đình tại lễ hội, buổi hòa nhạc, hoặc thậm chí trên sân khấu làm cho khoảnh khắc trở nên đặc biệt.

Úc xài vợ hao lắm, lần nào cũng phải đủ thứ chọn mẹt quá!

Rồi trình cho em chiếc nhẫn đính hôn kim cương 3 ly 2, hao quá! Thấy kim cương, em khoai gần chết thì cần chi phải hỏi: “Will you marry me?” (Em có chịu lấy anh không?)

Úc khủng này còn đỡ! Có Mít còn khủng hơn: “Anh nghèo nên chẳng nhẫn kim cương. Thì đây anh đan nhẫn cỏ. Lòng anh chắc em đã biết.” Biết gì? Biết anh mặt, biết anh nghèo rớt mùng tơi. Nghèo mà chơi trèo đi hỏi vợ. Em ‘nó’ là cái chắc!

Khi cầu hôn, anh mình phải quỳ gối trước mặt em yêu.

Tui không hiểu tại sao lại quỳ gối? Hồi xưa đi học bị thầy cô bắt quỳ gối trước mặt bọn quỷ sứ cùng lớp, tui coi hành vi của thầy, cô nhằm sỉ nhục tui trước mặt bạn dân thiên hạ. Giờ tui muốn nó lấy tui; tại sao tui phải quỳ trước mặt nó? Lấy về, nó đẻ ra con tui, nó làm má của con tui; chớ nó đâu có làm má của tui mà bắt tui phải quỳ chớ?

Như kếp cải lương phải thuộc tuồng để nói: “Anh rất yêu em; anh không thể tưởng tượng cuộc sống của mình mà thiếu em. Em có đồng ý làm vợ của anh không?” “Ủy trời! Rồi bấy lâu không có em; mình không có sống, mình ngáp ngáp chết ngắc rồi sao? thầy cô lại muốn anh nói ra những lời xạo ke, dóc tổ vậy chớ?”

Cái vụ cầu hôn này là do con nữ nó xúi; vì nó ồm nghén. Vậy mà còn làm kịch sĩ Kim Cương, đào Bạch Tuyết về ngạc nhiên, nhiều xúc động. Nếu đồng ý, em đồng ý là cái chắc, nắm đầu được nó rồi thì nắm cho nó chắc. Nắm lơ lơi coi chừng nó chạy mất. Thì em trong vai Chúc Anh Đài, người được cầu hôn, sẽ trả lời bằng một câu như: “Có, em đồng ý” Còn em chẳng; em ra về ta đây lá ngọc cành vàng thì ỏn ẻn em cần thêm thời gian vì em ngờ nó là một “gold digger”, một thằng đào mỏ. Tóm lại, Úc phải quỳ cầu

Quỳ cầu hôn trên sân khấu Opera San Francisco - PHOTO DANIEL ILLIG

Quỳ cầu hôn trên đường phố ở Nam Định

Quỳ cầu hôn trên đường phố ở Hải Phòng

hôn bất chúc thời Trung Cổ ở Châu Âu thể hiện lòng tôn trọng đối phương, người mà ta sẽ cài lộn suốt cả quãng đời còn lại.

“Tổ cha nó! Chưa cưới mà mấy thằng Úc đã giường cở trắng đầu hàng vô điều kiện con vợ tương lai của nó rồi hè? Thờ bà thủng thủng mình thờ chó!”

Nhiều đứa con của ông Út Trà Ôn sau đó vẫn còn óc cải lương, Úc có óc ‘opera’ vẫn ngoan cố chọn quỳ gối. Tuy nhiên, may mắn thay trong thời ‘hiện đại’, để khỏi ‘hại điện’ bây giờ rể Mít không phải quỳ gối lạy ai hết ráo.

Tui nhớ cầu hôn má thằng Tèo bây giờ cách đây 50 năm, tức nửa thế kỷ, tui buộc phải theo truyền thống cưới vợ của Mít mình. Nhưng tía má tui đi trước kẻ thù của con mình một bước, đã biết điều cúng cái đầu heo luộc chấm mắm nêm, cho ông mai dò la trước. Tía má em nhậu khoái tử, châm chúc lễ vấn danh, chạm ngõ cho làm ngay đám hỏi vì bụng em ngày càng lúp lúp. Trong

lễ hỏi, tía má tui mang lễ vật đến nhà con vợ tương lai của tui để chính thức xin cưới nó về để nắm đầu tui. Lễ vật có trâu cau, trà, rượu, bánh kẹo ... Em ăn ngọt mà tui toàn cay đắng. Hai gia đình sẽ thảo luận đến lễ cưới: như ngày cưới, sinh lễ và các thủ tục rườ rĩa khác với nhiều nghi thức truyền thống và lễ nghi cho giống với thiên hạ.

Ngày rước dâu, tui toan cuốc, thụp xuống trời lên 3 cái thì ông trưởng tộc bên đàn gái khoát tay: “Miễn! Miễn!” Giờ nghĩ lại tiếc nhe! Nghe tía má tui hỏi cưới nó cho tui, nó híp mắt cười ha hả rồi gật đầu cái cụp. Thôi rồi Lượm ơi! Thân tui như cây quế giữa rừng để cho con mán, con mường nó leo! Hu hu! Phải chi hồi đó nó chê không chịu ứng, không ‘OK Salem’ thì đời tui đâu có bị ‘lem luốc’ huốt quá cỡ tới mức này!

Thằng bạn nhậu của tui thì khác. Đường vào tình yêu của nó có trăm lần vui, có vạn lần buồn. Khi làm

phép hôn phối, Cha xứ kêu nó lặp lại lời Cha: “*Anh là Tèo nhận em Bông làm vợ và hứa sẽ giữ lòng chung thủy với em, khi thịnh vượng cũng như lúc gian nan, khi bệnh hoạn cũng như lúc mạnh khỏe, để yêu thương và tôn trọng em mọi ngày suốt đời anh*”.

Tèo trả lời Cha xứ: “Con sẽ ráng”.

Cha xứ không chịu: “*Tèo? Không nói con sẽ ráng! Phải nói con sẽ làm!*”

Cưới xong, vợ chồng Tèo nằm với nhau chưa nát một chiếc chiếu thì VC vô. Tụi nó đem Tèo cất vô hộp. Em Bông ở ngoài vượt biên qua Mỹ rồi lấy chồng khác. Tèo tù ra, vượt biên tới đảo Kuku thuộc Indo, Cao ủy tị nạn hỏi đi Mỹ không? Tèo hận tình em, Tèo đi Úc và ở vậy. Mấy thằng bạn nhậu hỏi tại sao? Tèo nói cưới vợ phải cầu hôn; phải quỳ mà đầu gối của tao lỏng bạc đạn rồi, mệt lắm. Đi chơi nhổng nhổng sướng hơn. Đời tao ngu một lần thôi. Hồng lẽ ngu thêm lần nữa sao mấy cha?

DXT

DU FACE

LTS: Facebook là một mạng xã hội (social networking service) phổ biến rộng và có tầm ảnh hưởng rất lớn trên thế giới ngày nay. Ngoài khía cạnh giải trí, xả stress, giao lưu, lưu giữ nhật ký... Facebook còn được sử dụng như một phương tiện hiệu quả trong những cuộc cách mạng làm thay đổi tình hình thế giới. Hiện nay Facebook là một trong những lối thoát quan trọng để những trí thức, nhà báo, văn nghệ sĩ có khuynh hướng tự do đang sống tại Việt Nam cất lên tiếng nói của họ.

“FACEBOOK CÓ GÌ NGỢ” chọn lọc và giới thiệu với quý độc giả những ý kiến (comment) dí dỏm, tếu táo của cư dân trang mạng này và giữ nguyên văn cách thể hiện của họ.

Chúng tôi xin phép các tác giả trên Facebook được trích lại và chân thành cảm ơn.

BBT Trẻ

Nghệ sĩ Noelle Mason đã thu thập những ảnh chụp X-Rays từ lực lượng tuần tra biên giới Hoa Kỳ về những người di cư bất hợp pháp tới Hoa Kỳ từ Mễ, Tây Ban Nha. Và Noelle Mason in chúng ra bằng kỹ thuật cyanotype - với mong muốn cho thấy sự tương phản gay gắt giữa cấu trúc khô khan của xe tải, va li, hàng hóa... và cơ thể mỏng manh của con người.

Mỗi năm, tại các báo cáo về người di cư bất hợp pháp ở các nước tự do và phát triển, người Việt luôn được nhắc tới ở top đầu. Họ đi mang theo những giấc mơ riêng: Giấc mơ đổi đời, giấc mơ dân chủ, giấc mơ tới xứ thiên đường... Nhưng cuối cùng đa số dừng lại mãi mãi giấc mơ ở những chiếc tàu chật cứng, những khoang lạnh của container, những khu vô chính phủ. Rất ít người thật sự chạm tới giấc mơ của mình. Cuộc sống đôi khi là một cuốn phim buồn ...

NGUỒN: NOELLE MASON

“Hãy cho tôi một điểm tựa, tôi sẽ nhắc bổng trái đất lên” là câu nói nổi tiếng của Archimedes (287-212 trước Công Nguyên). Ông là một nhà toán học, nhà vật lý, nhà phát minh huyền thoại người Hy Lạp. Hình của Archimedes được in ở mặt trước của Huy chương Fields, giải thưởng danh giá được coi là “Nobel Toán học” (vì giải Nobel không bao gồm lĩnh vực toán học), được Hiệp hội Toán học quốc tế (IMU: International Mathematical Union) trao 4 năm một lần cho những nhà nghiên cứu nổi bật.

Ờ-rê-ca (Eureka, nghĩa tiếng Việt là “tìm ra rồi”) là một giai thoại nổi tiếng về cách ra đời của “lực đẩy Archimedes” và của mục.. này.

Mì gói

Sau Thế chiến thứ II, khi Nhật Bản bị tàn phá và thiếu thốn lương thực trầm trọng. Khung cảnh người dân Nhật Bản với người già, trẻ nhỏ nối đuôi nhau chờ mua những tô mì dưới trời đêm rét lạnh khiến ông Ando Momofuku ORS (1910-2007, doanh nhân người Nhật gốc Đài Loan) có ý tưởng về một loại mì có thể lưu trữ ở nhiệt độ thường, và thưởng thức tại nhà ngay sau khi cho nước nóng vào, với giá bình dân cho tất cả mọi người.

Sau thời gian dài nghiên cứu và thử nghiệm, ngày 25-8-1958, gói mì ăn liền đầu tiên trên thế giới với tên gọi "Chicken Ramen" ra đời. Ngặt nỗi, những gói mì ăn liền mới ra đời chẳng có ý nghĩa gì cho việc giải quyết nạn đói, vì nó là hàng xa xỉ khi mắc gấp 6 lần tô mì ngoài quán.

May thay, sự tiện lợi của loại mì này cùng khả năng giữ được lâu dần thu hút được sự chú ý của chính phủ. Sau khi ông Ando được chính phủ hỗ trợ vốn và cải thiện công nghệ, giảm chi phí và giá thành, mì ăn liền góp phần giúp người Nhật

chống lại khủng hoảng thiếu lương thực hậu Thế chiến II.

Với ý tưởng dùng nĩa nhựa vì người Phương Tây không quen dùng đũa, mì gói được cả thế giới mê mẩn sau đó. Vào năm 1966, trong một lần thăm Mỹ, ông Ando lại tiếp tục nảy ra ý tưởng mì ly khi nhìn thấy một số khách hàng sử dụng ly cà phê để ăn mì gói. Sau 5 năm nghiên cứu, mì ly được đưa ra thị trường vào năm 1971. Sau đó Ando còn cho ra mắt mì không gian Space Ram dành riêng cho phi hành gia vào năm 2005, khi 94 tuổi.

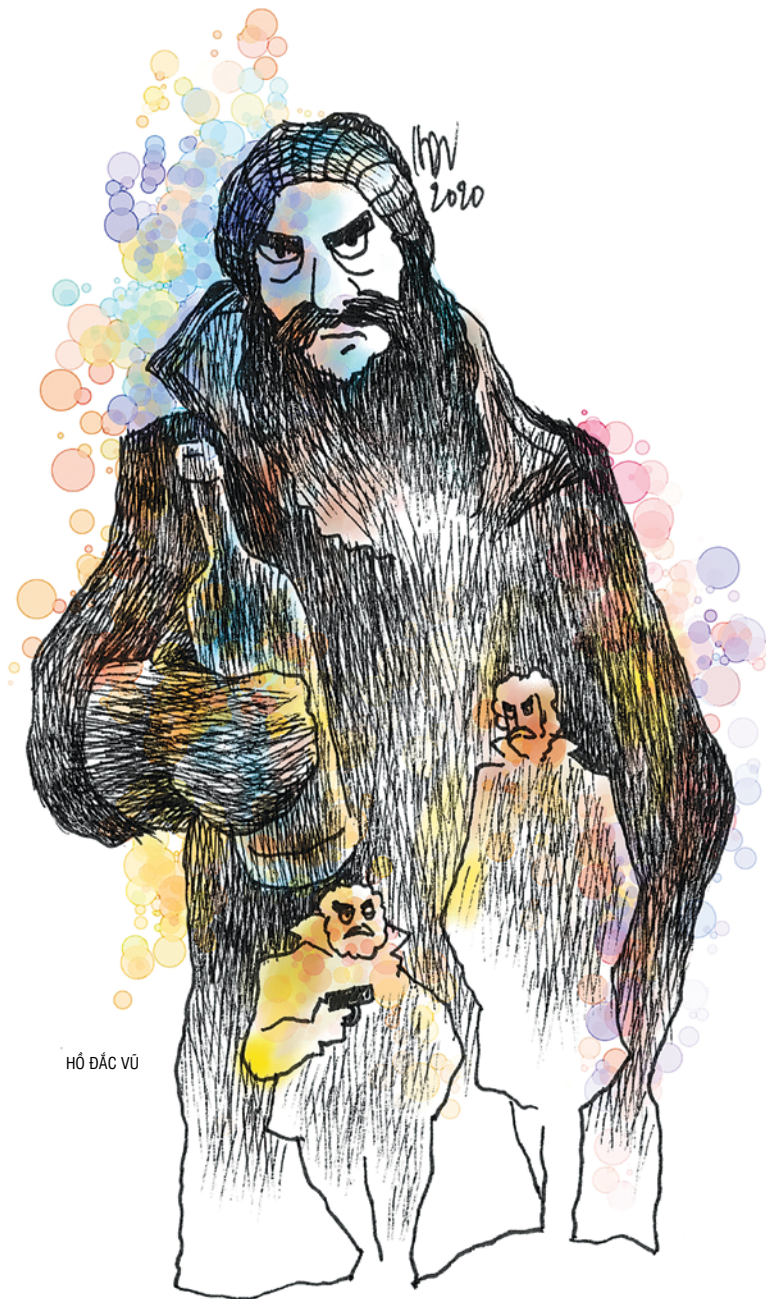
Trong 3 năm từ 2020 tới 2023, Việt Nam luôn nằm trong top 3 quốc gia ăn mì gói nhiều nhất thế giới. Giới công nhân, sinh viên, người có thu nhập thấp ở Việt Nam hẳn phải rất biết ơn ông Ando vì mì gói là bữa ăn ngon miệng mà họ có thể ăn mỗi ngày. Đặc biệt, có những người giàu cũng thích ăn mì gói, điều này rút ngắn được khoảng cách giai cấp biết bao nhiêu. Không như món bo bo mà người dân nghèo phải ăn thay cơm ở thập niên 80 - 90, chỉ dành cho những người dân miền Nam bị cướp của.

Shane Waldo, nhà văn Mỹ, mới sáng tác trong vòng 4-5 năm. Ông viết, đọc và vẽ tranh. Văn ông ngắn, mạnh mẽ và súc tích. Shane Waldo sáng tác nhiều loại truyện khác nhau và cho biết rất ngưỡng mộ Nhà Văn kinh dị Stephen King cùng tác phẩm Ngủ ông & Biển cả của Hemingway. Ông hiện sống tại New Jersey.

HỒNG ĐĂNG

HỒ ĐẮC VŨ

Anh hùng

C hắc đây là cái lạnh hết cỡ!

Tôi thốt lên qua đôi môi khô, chảy máu.

- Đúng vậy.

Fred trả lời.

Tôi hỏi.

- Tao không nghĩ là Kansas City lạnh như New York.

- Mẹ! Tao thấy đâu cũng lạnh.

Có tiếng ồn sau lưng, chắc là xe. Chiếc xe SUV chạy tới, đầu ngang chiếc xe rẽ tiền. Cửa mở, một chân bước ra, thêm một chân khác trên mặt tuyết mới rơi. 2 người, đang nói chuyện.

Tôi hỏi Fred

- Cha có nghe ông đó nói không?

- Không! Nói gì?

- Không rõ, hình như về ma túy.

Tôi trả lời.

Cánh cửa xe đóng mạnh, chiếc SUV chạy đi. Tôi nhìn, chờ điều thú vị xảy ra. Tôi khoái chuyện hình sự.

2 người đàn ông nhìn về phía tôi.

Fred e dè.

- Họ đang tới đây.

- Nè! Làm như không biết gì.

Ông cao lớn đi nhanh tới, la.

- Hê!

Ông lùn hơn dứt tay vô túi áo da dài.

- Ông bên trái đang lấy đồ chơi.

Tôi thì thầm với Fred.

Ông cao, giọng nghiêm trọng.

- Ê! Tụi mày nhìn cái mẹ gì khi tụi tao mần ăn vậy?

- Thưa ông! Tôi không thấy gì.

Tôi hỏi Fred.

- Cha có thấy gì không?

- Không! Chỉ có cái chai này.

Fred đưa chai Whiskey đã hết. Lúc Fred đưa chai xuống, ông lùn, nắm chặt báng súng. Fred để ý nên đưa cho tôi 1 chai không. Tôi làm giống như mình uống rượu và cầm cái chai không bên mình.

Ông cao nói với ông lùn.

- Không ai biết chuyện này, đúng không?

Ông lùn giải thích.

- Máy thằng khốn này, nếu biết điều thì câm mồm.

Fred mệt mỏi

- Đừng nói với ai hết.

- Fred, mày ngu quá, nói vậy làm cho tụi nó nghĩ rằng mày biết điều gì.

Nên ông lùn rút súng. Tay tôi chụp lấy cái chai không. Quay nhanh, ném chai vô háng, ổng nảy lên, rút súng xuống đất, Fred đứng sững sờ.

Tôi nhào tới khẩu súng, Ông cao đá 1 cú vô ba sườn. Tôi đưa chai đập mạnh vô chiếc giày boot, chắc nát hết mấy ngón chân. Ông cúi xuống chụp lấy chân, tôi đứng dậy, đập chai rượu vô cổ, ổng ngã xuống ngất xỉu.

Tôi nghe tiếng nổ, có gì đó xé tay áo tôi, tôi quay nhanh lại. Fred đang đẩy khẩu súng của ông lùn. Nó đã cứu tôi, chụp lấy súng khi ổng đang bắn. Ông lùn ném Fred xuống đất, tôi lên tới sau lưng ông. Sau khi ném bạn tôi, ông đứng thẳng lên, coi tôi ở đâu. Tôi đập mạnh cái chai vô sau đầu ổng, chai vỡ, ông té xuống. Khẩu súng văng đi, trượt trên băng tuyết. Tôi nhào theo, chụp lấy. Khẩu súng đẹp, Smith & Wesson 40 li, giá cỡ 200. Tôi quay lại, chia súng. Ông cao phun ngum máu, mấy cái răng rớt xuống đất.

- Cút khỏi đây!

Tôi ra lệnh nhẹ nhàng, vì không muốn phải giết mấy thằng dơ này.

- Đi đi, nếu không tao đập cho một phát nữa!

Tôi nói.

Ông cao giúp người bạn lùn, nhảy lên chiếc xe

cà tàng. Họ lái đi. 595-HAM, vì vài lý do, tôi ghi nhớ bảng số xe của họ.

- Mày không sao hả?

Tôi hỏi Fred.

- Ồ! Chỉ bị đập nhẹ.

Trong cái lạnh của đêm, tụi tôi ngồi quanh lửa ấm đọc báo. Tôi thấy mình như anh hùng đã cứu Fred và nó cũng cứu tôi. Chúng tôi kể lại chuyện đã xảy ra. Fred khui chai Whiskey mới và nốc hết. Tôi đã bỏ rượu.

Sau khi Fred say, tôi mang nó vô giường, gọi là giường nhưng đó là tủ lạnh hư. Nhà tôi cách đây 10 phút, tôi đi bộ về.

Mặt trời buổi sáng xuyên qua cái lỗ nhỏ trên nắp thùng chứa rác mà tôi gọi là nhà. Mũi chảy xuống mặt, chứng minh rằng thùng rác lạnh như địa ngục dù đắp tới mấy cái mền cũ.

Tôi bò ra khỏi nhà, thư giãn tay chân. Gió thổi gắt, đập vô mặt như ngàn mũi kim. Nhìn lên cái đồng hồ lớn, bên hông nhà Băng. 10:50 Tôi đến gặp Fred và tới quây súp từ thiện. Các ngày lễ, mọi người rất tốt với tụi tui, họ mở các quây súp từ thiện và nhà ngủ miễn phí. Nhưng tụi tôi chưa được hưởng vì không có đủ súp và giường. Tôi không thích từ thiện nhưng đói, phải

tới ngay không thì hết.

Cái thùng lớn, màu đỏ có lửa sưởi ấm đặt ngoài đường trong đêm trước, không còn ở chỗ cũ, tôi thấy lạ, nhưng phải đi lẹ tới cái tủ lạnh, nhà của người bạn thân.

Tôi kéo chăn ra và chứng kiến cảnh kinh hoàng. Bạn Fred của tôi bị lật trần truồng. Nhiều vết cắt trên ngực của anh.

Các vết cắt tạo thành chữ "Anh hùng".

Vậy là tụi nó trở lại, Fred bị tụi này chơi cú đích đáng. Tôi phải làm vụ này, bọn chó đã giết người bạn duy nhất của tôi trên đời. Người dễ thương mà tôi từng gặp.

Bụng tôi réo vì đói. Tôi tới quây súp không có Fred. Họ cho tôi tô súp lòng luộc và nước, gọi là mì gà, coi như tạm được.

Tôi nghĩ rằng sẽ tìm ra bọn chó đã hạ thủ Fred.

Sau khi ăn xong. Tôi xuống phố. Họ đã tân trang phố phường mấy năm qua, cố tống cổ những người vô gia cư ra khỏi nơi này. Tôi nghĩ rằng mình không còn là con người trong mắt công chúng.

Được! Đó là điều tôi nghĩ trước khi chết.

Đất lạnh đã hành hạ chân tôi, và tuyết tan bám vô ống quần, đông thành đá càng lạnh thêm, nếu lạnh hơn nữa, chắc tôi phải tụi

để xuống địa ngục cho ấm bớt.

Sau khi đi bộ dài dài, tôi cũng tới. Một tòa nhà lớn dưới phố. Người bạn cũ nợ tôi nhiều điều. Khi vô tòa nhà mấy người làm việc ở đây nhìn tôi như bệnh dịch. Trong thang máy, tôi để ý, họ dạt ra sát tường, coi tôi như hủi.

Tôi tới lầu 20, bước ra. Tôi tới cửa có ghi "Dan Michell, Trinh Thám tư. Tôi đi vô, cô thư ký long trọng chào.

Cô hỏi.

- Tôi có thể giúp ông?

- Vâng! Tôi tới đây gặp Dan.

Tôi trả lời.

- Ông có hẹn trước không?

- Không, nói với ông tôi là Chuck, có chuyện quan trọng.

Ngồi đợi chừng 10 phút, cánh cửa mở.

- Dạ! Ông gặp ngay bây giờ.

Cô thư ký báo.

Vì không tắm cả mấy tháng, chắc tôi thúi lắm. Vô cái hành lang đưa tới cánh cửa thật đẹp. Tôi mở cửa. Ngồi trên ghế da màu đỏ là Dan, Dan ngày xưa. Tự mãn, mạnh mẽ, anh có cuộc sống ngon lành, chúng tôi đã làm việc với nhau lúc trước.

- Cha hôi quá.

Anh nói khi nhìn bề ngoài của tôi.

- Sống bụi đời là vậy.

Tôi trả lời.

- Sau khi chuyện xảy ra giữa anh và vợ... Thì anh thế này?

Tôi cắt ngang.

- Đó không là lý do tại sao tôi tới đây, anh nợ tôi nhiều, và tôi chưa bao giờ hỏi.

- Nếu hợp pháp thì được.

Dan nói.

- Tôi chỉ muốn anh tìm giùm bằng số xe, cho tôi tên, địa chỉ.

- Để làm gì?

- Chuyện riêng.

- Đừng làm chuyện bất hợp pháp, tôi không muốn giúp anh vô tù.

- Chỉ muốn nói chuyện với họ thôi.

Tôi trả lời, Dan lăm bầm.

- Cha đã chìm, không ai thấy tăm hơi cả 5 năm, bây giờ trở lại và muốn tôi giúp chuyện phiền phức.

- Đúng!

- Vợ anh ra sao?

- Ai? Ô Claire, không sao, tôi nghĩ cô khỏe, bình thường.

- Điều ấy có nghĩa gì?

- Cô tái giá, với người cùng làm việc.

Tôi giải thích, Dan tươi cười.

- Ok! Cần cả tiếng để

tìm ra bằng số, tôi muốn mua cái gì cho anh ăn, hay...

- Không cha ơi, tôi không khoái vụ từ thiện.

Tôi cắt lời, Dan cụt hứng.

- Được! Vậy gặp tôi ăn tối bên kia đường lúc 5:30, ok?

- Sẽ gặp ở đó, cảm ơn.

Tôi ra khỏi văn phòng, tới hành lang. Khi tôi ra khỏi hành lang, cô thư ký nhìn kỹ, coi tôi có lấy cắp gì không.

Claire! Đã không gặp bao nhiêu năm. Claire! Em là người đàn bà đẹp nhất trên đời.

Tụi tôi cưới nhau 10 năm trước khi chia tay và có 1 đứa con, Jim. 10 năm hạnh phúc, có thể 5 năm. Sau ngày cưới 5 năm, tôi nghiện rượu, khi say, tôi khoái lắm, nhưng mọi người buồn, buồn vì tôi chửi họ. Tôi đã ghiền rượu, điều này hại tôi và hại cả họ.

Say sưa thì không còn đất sống. Nó làm tôi mất gia đình, việc làm và cả cuộc đời. 5 năm trước tôi có gia đình, sống hạnh phúc. Cũng 5 năm trước vợ tôi tới Cảnh Sát báo cáo rằng tôi đánh cô và Jimmy, đứa con trai. 5 năm trước tôi đã chết mà chưa chôn. Hôm nay tôi được tái sinh. Tôi có mục đích, tôi có ý nghĩa trong đời. Tôi sẽ đập nát mấy thằng khốn đó. Tôi

có chừng 1 giờ để làm chuyện này.

Tôi trốn trong phòng sửa chữa của tòa nhà cho đến khi họ ném tôi ra đường phố lạnh ngắt. Cũng được đi! Tôi đã lấy mấy cái quần mới trong đó. Nếu bạn ở trong hoàn cảnh như tôi thì ăn cắp không phải là tội lỗi.

Băng qua đường lúc 5:27, vô tiệm ăn tối, ngồi xuống, tôi có khoảng 5 đồng lẻ trong túi.

- Ông sẽ ăn gì?

Cô phục vụ mập hỏi.

- Vui lòng cho tôi cà phê.

- Có ngay.

Kìa! Dan trong bộ Vest ngàn đô. Băng ngang đường. Hồi đó chúng tôi là bạn, nhưng hết rồi, chấm dứt sau khi tôi xử sai về chuyện làm ăn. Anh tới bàn ngồi xuống, cởi áo khoác.

- Đây là các thứ anh cần.

Anh đẩy tờ giấy xếp lại về phía tôi.

- Cảm ơn.

Chúng tôi hàn huyên, anh nói rằng phải về nhà với vợ con. Tôi chúc lành. Có thể tôi sẽ không bao giờ gặp anh nữa. Anh ta sẽ không muốn nhớ đến tôi.

Tôi xuống phố. Tuyệt tan mềm dưới đôi giày rách, cây súng lạnh đập vô hông. Tôi cười. Tụi khốn! Sẽ không ngờ. Không bao giờ ngờ rằng một tay ăn mày truy tìm

và thanh toán vì đã giết bạn nó.

Mỗi khi xe chạy qua, luồng gió thổi dưới lớp áo quần lạnh ngắt. Khoảng đường đi bộ là 9 Miles.

Tôi tòa nhà gạch lớn, cũ kỹ. Tôi bấm chuông căn hộ đã biết số.

- Hello!

Một giọng đàn bà hỏi lớn.

- Vâng, tôi là bạn của bạn Jack.

- Ok, lên đây.

Ổ khóa mở, cánh cửa hự, 10 đứa trẻ la hét, 2 cha bụi đời hút Cần Sa, nhiều ống chích dưới sàn. Nhảy 10 bậc cầu thang, và tôi đứng ngay cửa, gõ 2 tiếng.

- Vô đi.

Giọng đàn bà nói.

- Ông trong phòng tắm.

Tôi hỏi.

- Bà có biết chồng bà làm gì không?

Khi nói, tôi quan sát căn phòng. Trước mặt nhà bếp quá dơ. Bên trái là thằng nhỏ đang ngồi coi cái TV cũ. Trên cái bàn ở bếp có ống hút ma túy. Mẹ nó! Hút ngay trước mặt con, tôi vẫn còn ngửi mùi thuốc trong phòng.

Bà hỏi.

- Ông hỏi vậy là sao?

Tôi nói.

- Tôi nghĩ rằng chồng bà buôn bán ma túy.

- Cưng ơi!

Bả la lớn.

- Nghe cho kỹ...

Tôi nói nhẹ nhàng, lấy súng ra, để lên bàn.

- Tôi muốn bà ra khỏi đây, nếu gọi Cảnh Sát, tôi sẽ giết chồng bà.

Bả lấy ống hút, bỗng thằng nhỏ, chạy xuống cầu thang.

Tôi đứng nhanh dậy, bước vô hành lang, nghe tiếng nước tắm. Bỗng nước tắt. Tiếng kim loại rỉ sắt ken két. Tôi cầm khẩu súng trong tầm ngắm của mình.

Từ đây toàn bộ là phim quay chậm.

Ông ra khỏi phòng tắm, sấy tóc. Đôi mắt ông lớn như xúc xích khi thấy tôi. Tôi chụp cổ, đè đầu ông xuống hôn chân tôi và nói rằng ông có thể đi nếu cho biết ông lùn, bạn ông ở đâu. Khi ông sắp ra khỏi cửa. Tôi chưa từng giết ai trước đây, nên thật khó. Tôi nhắm mắt, bắn. Viên đạn xuyên qua hông, Chúa Mẹ ơi! Ông rớt xuống sàn.

Đây là chuyện trả thù.

Tôi chạy xuống hẻm, tiếng còi xe Cảnh Sát kêu sau lưng mình. Họ sẽ không bao giờ bắt được tôi, vì họ không thể liên kết giữa tôi và ông cao, tôi đã giết ông bằng khẩu súng của bạn

ông. Tôi đã không đụng tay vô bất kỳ cái gì. Tôi học hỏi những điều ấy vì tôi đã từng là Thảm Tử xuất sắc. Mình phải tới nhà cha lùn trước khi chả biết bạn mình chết. Đọc đường tới đó, tôi thấy một ông đang dắt con chó nhỏ. Ông nhìn tôi rất lạ khi đi ngang, tôi đưa tay rò mặt. Trời! Máu dính vô mặt. Tôi lấy nước tuyết tan rửa mặt ngay.

Tôi đi tiếp. 1 giờ qua đi, tay tôi tê cứng, cái súng trong túi trở thành cục đá. Xương của tôi nặng như chì, gió thổi lạnh cóng. Sáng giờ chỉ có súp lỏng và cái Cheese Burger nhỏ xíu. Tôi nghĩ tới Fred. Nó không ngờ rằng nó bị giết.

1 giờ nữa qua đi và tôi tới một cái trang trại nhỏ. Không ánh đèn, không có ai bên bãi đậu xe. Một vết bánh xe mới chạy từ ga ra tới đường. Chắc ông lùn đã nghe chuyện bạn mình, nhưng không biết ai làm, tại sao.

Sợi xích nhỏ làm hàng rào bao bọc ngôi nhà. Tôi nhảy qua. Khi bước xuống hầm, mùi mốc đầy mũi. Sách bày trên tường, tôi đi lên mấy bậc thang, tới phòng lớn, vô phòng ngủ. Chắc ông ta độc thân. Ông có máy vi tính bên giường với đồng sách khiêu dâm. Có tiếng rít, tiếng gara mở cửa. Tôi trốn vô cái tủ bên cạnh. Tiếng chân

xuống phòng lớn. Tôi lấy khẩu súng ra khỏi túi, sẵn sàng, chờ. Ông lùn ngồi xuống cuối giường, tháo dây giày. Đồ chó! Lý ra phải cho chả biết chuyện gì sẽ tới. Tôi bước ra khỏi tủ, đưa súng, nhắm, sẵn sàng nổ.

- Cái mẹ gì vậy?

Ông ú ớ.

Tôi gằn.

- Ông nhớ tôi không?

- À! Tao nhớ mày, tội tao cắt bạn mày quá đẹp hả, anh hùng!

- Đồ chó.

Bấp thít trên tay tôi căng lại, tôi bắn. Ông lật mạnh xuống giường, máu ứa chiếc gối.

- Clunk!

Tôi nghe tiếng động sau lưng.

- Chết mẹ rồi!

Tôi không hiểu chuyện gì xảy ra cho đến khi 2 tia sét và cơn đau xé ngang người, tôi té xuống sàn nhà.

À! Ông lùn có người bảo vệ. Bây giờ tôi chết cũng được. Bị bắn 2 viên vô bụng, làm sao mà sống! Vậy thì chết. Tôi chấp nhận, đéch cần! Tôi đã làm đúng cho Fred!

Anh ta chìa súng vô đầu tôi. Tia chớp cuối cùng lóe lên. Ánh sáng trắng òa trong mắt. Đầu tôi giựt mạnh. Mọi thứ tối thui.

HD

Mùa hè tuyết rơi tại California

Thời tiết trở lạnh bất thường giữa mùa hè đã khiến nhiều dãy núi ở tiểu bang California và khu vực tây bắc Thái Bình Dương xuất hiện tuyết phủ trắng.

Hãng tin AP dẫn tin từ Cơ quan thời tiết quốc gia Mỹ (NWS) cho biết, ngày 24-8 (giờ Mỹ), một phần của đường cao tốc 89 chạy qua Công viên quốc gia núi lửa Lassen ở tiểu bang California đã buộc phải ngừng hoạt động sau khi ghi nhận lượng tuyết dày 7.6cm.

Hình ảnh do cơ quan này và chính quyền địa phương đăng tải cho thấy tuyết phủ trắng trên đỉnh núi Rainier ở tiểu bang Washington. Lớp tuyết mỏng cũng được phát hiện tại điểm ngắm cảnh Minaret Vista ở phía đông nam Công viên quốc gia Yosemite thuộc dãy núi Sierra Nevada CA.

Ông Larry Rich, phó cảnh sát trưởng quận Madera, cho biết việc được thấy tuyết vào tháng 8 ở Minaret Vista là một “bất ngờ không tưởng”.

“Không phải lúc nào chúng ta cũng có dịp trải qua một ngày tuyết rơi trắng trời ngay giữa mùa hè như vậy”, ông nói trong một tuyên bố.

Tuyết cũng rơi qua đêm trên đỉnh núi Mammoth, một điểm trượt tuyết ở California. NWS cảnh báo những người đi bộ đường dài và cắm trại cần lưu ý đường sá tại đây sẽ trơn trượt.

Lớp tuyết mỏng cũng xuất hiện trên đỉnh Sierra Nevada quanh Tioga Pass, khu vực đồi núi ở

Tuyết rơi tại Minaret Vista, California, vào ngày 24 tháng 8 năm 2024.
NGUỒN NEWSWEEK.COM

California. Các nhà dự báo cho biết kể từ năm 2003, đây là lần đầu tiên tuyết rơi trở lại ở khu vực này vào tháng 8.

Mặc dù còn vài tháng nữa mới đến thời điểm diễn ra mùa trượt tuyết ở Mỹ nhưng những dấu hiệu cho thấy mùa đông sắp đến được các khu nghỉ mát tại đây vô cùng hoan nghênh.

Trận tuyết hiếm hoi vào mùa hè ở California đã tạo ra những hình ảnh vô cùng rực rỡ nhưng cũng đầy tương phản. Nhiều khu vực khác ở Mỹ vẫn đang chịu đựng những đợt nắng nóng kéo dài.

DH - THEO HÀ ĐÀO. INTERNET

Một hệ thống thời tiết từ Vịnh Alaska đã mang tuyết đến một số vùng của California và Tây Bắc Thái Bình Dương. ẢNH AP/BROOKE HESS-HOMEIER

Tiền An Sinh Xã Hội bị sụt giảm

BẢO SƠN

Theo thống kê, năm 2024 ở Hoa Kỳ có 68 triệu người nhận tiền an sinh xã hội mỗi tháng. Khoảng 75% trong số đó là những người hồi hưu sau thời gian dài làm việc. Số tiền lãnh nhiều hay ít tùy thuộc vào thời gian đi làm, mức lương và bắt đầu nhận tiền an sinh xã hội lúc nào. Dưới đây là các nguyên nhân làm cho mức thu nhập từ an sinh xã hội bị giảm.

1

Thu nhập vượt quá giới hạn. Người sau khi khi nhận tiền an sinh xã hội mà vẫn tiếp tục đi làm sẽ bị trừ bớt nếu thu nhập vượt quá mức quy định. Trong năm 2024, mức giới hạn này là \$22,320 đối với người nhận an sinh xã hội trước tuổi hưu chính thức, và \$59,520 đối với người nhận an sinh xã hội ở tuổi hưu chính thức. Nếu thu nhập do đi làm vượt quá mức giới hạn nói trên, cứ mỗi \$2 thu nhập sẽ bị trừ \$1 tiền an sinh xã hội.

2

Không nhận được tiền SSI. SSI (supplemental Security Income) là tiền thu nhập bổ sung cho người trên 65 tuổi, có income thấp hoặc tàn tật. Người được nhận tiền này phải đạt một số điều kiện như số lượng tiền mặt, bank account, tài sản cá nhân (nhưng được loại trừ nhà ở, xe đi, đồ vật trong nhà). Nếu những điều kiện này có giá trị gộp lại dưới \$2000 cho người đơn thân, hoặc dưới \$3000 cho hai vợ chồng, thì được hợp lệ để xin SSI.

3

Ly dị. Lập gia đình và ly dị đều ảnh hưởng tới quyền lợi an sinh xã hội. Người ly dị sẽ không nhận được quyền lợi trích từ tiền an sinh xã hội của người phối ngẫu nếu cuộc hôn nhân đó kéo dài không quá 10 năm, hoặc nếu tái giá sau khi ly dị, hoặc đã được hưởng quyền lợi khác lớn hơn so với quyền lợi nhận từ an sinh xã hội của người phối ngẫu.

4

Bị tù. Nếu bị tù hơn 30 ngày, quyền lợi an sinh xã hội và tiền SSI sẽ bị ngưng. Tuy nhiên chỉ có quyền lợi của người bị tù mới bị ngưng còn quyền lợi của vợ và con vẫn được giữ nguyên. Sau khi ra tù có thể xin được tái cấp lại quyền lợi an sinh xã hội vào tháng ngay sau khi hết hạn tù. Tiền SSI cũng được giải quyết tương tự như tiền an sinh xã hội, nhưng tiền này sẽ tự động được cấp lại sau khi mãn hạn tù. Ngoài ra, sở an sinh xã hội sẽ cắt bỏ tiền trợ cấp SSI đối với người phạm tội bị tù liên tục từ 12 tháng trở lên.

(còn tiếp)

Văn học Miền Nam trước 1975, và cả văn học hải ngoại sau này, đều đứng vững và tỏa sáng. Không kể Trần Hoài Thư với hàng loạt tác phẩm được phục hồi, một số tác giả gần đây cũng đề cập đến - như Trịnh Y Thư với *Theo Dấu Thư Hương* và Bùi Vĩnh Phúc với *9 Khuôn Mặt 9 Phong Khí Văn Chương*... Ngoài ra, Việt Dương và Trần Thị Nguyệt Mai cũng vừa trình làng *Chân Dung Ngày Đó Bây Giờ* được Phan Tấn Hải giới thiệu trên Việt Báo. Sau đây, mời các bạn theo dõi bài viết của Phan Tấn Hải về tác phẩm này. **NGUYỄN & BẠN HỮU**

Việt Dương & Trần Thị Nguyệt Mai với ‘Chân Dung Ngày Đó Bây Giờ’

PHAN TẤN HẢI

Tôi hân hạnh có cơ duyên đứng nơi đây để nói về một tuyển tập gần 400 trang, có tên là “*Chân Dung Ngày Đó Bây Giờ*” của hai nhà văn Việt Dương và Trần Thị Nguyệt Mai. Có thể tóm gọn cơ duyên về sách này như thế nào? Nếu nói ngắn chỉ một câu, thì cuốn sách này là một niềm vui thật to lớn, không bút nào tả được, theo lời Trần Thị Nguyệt Mai.

Trong phần “*Thay Lời Tựa: Duyên Khởi*,” Trần

Thị Nguyệt Mai kể về cơ duyên hình thành sách này:

“Nơi đây xin chân thành cảm ơn anh Việt Dương đã cho Nguyệt Mai được góp mặt, cũng là lần đầu tiên trở thành đồng tác giả một cuốn sách. Niềm vui ấy thật to lớn, không bút nào tả được. Hy vọng qua tập sách *Chân dung Ngày Đó Bây Giờ* bạn đọc sẽ tìm ra, biết được thêm về những khía cạnh thú vị trong cuộc đời của những chân dung mà bạn đã từng yêu mến, ngưỡng mộ.”

Những chân dung nào mà bạn đã từng yêu mến và ngưỡng mộ? Đúng vậy. Tôi đã yêu mến và ngưỡng mộ gần như tất cả các nhân vật được viết trong tuyển tập này. Trong đó có những người là bậc thầy vô cùng cao tột của tôi:

Thầy Trí Siêu Lê Mạnh Thát, và Thầy Tuệ Sỹ. Những vị khác về nhiều mặt cũng là những bậc thầy của tôi, nghĩa là tôi nhận thấy có phương diện nào đó để học từ họ, nhờ cơ duyên thân cận hoặc nhờ gặp trong làng văn chương. Thí dụ, Giáo sư Trần Huy Bích là đỉnh cao về Hán học, về nghiên cứu thơ và cổ văn, với những nghiên cứu về nhà thơ Vũ Hoàng Chương cực kỳ thơ mộng và thâm sâu. Nơi này xin kể một chuyện: thời tôi học Lớp 12 B tại Trung Học Chu Văn An, nhà thơ Vũ Hoàng Chương dạy ở Lớp 12 C. Với lòng ngưỡng mộ tột cùng, một hôm tôi liêu mạng chen vào học một giờ ở lớp Thầy Vũ Hoàng Chương. Hình ảnh thầy Chương đẹp, thơ mộng, nhưng cách dạy của Thầy không có

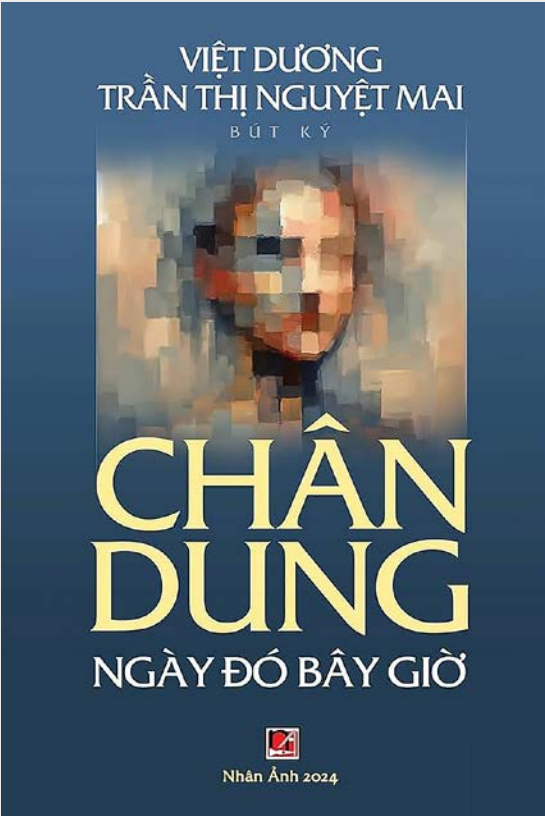
gì như thơ của Thầy. Đó là một kỷ niệm đẹp, và bây giờ, GS Trần Huy Bích đã có những công trình rất độc đáo về nhà thơ Vũ Hoàng Chương. Cuốn sách này viết về GS Trần Huy Bích phải nói là tuyệt vời.

Một ngọn núi khác, trong tuyển tập “*Chân Dung Ngày Đó Bây Giờ*” cũng là nhà nghiên cứu Ngô Nhân Dụng, người tôi may mắn có giao tình để gọi là “anh Đỗ Quý Toàn” người đã soạn ra bộ sách “*Đứng Vững Ngàn Năm*” – một nghiên cứu mà ngay khi ấn hành đã trở thành kinh điển, đáp ứng nhu cầu cần thiết phải đưa vào dạy trong các đại học Việt Nam để hiểu vì sao chúng ta bị người phương Bắc cai trị cả ngàn năm mà chưa bị đồng hóa. Hay là nhà văn Ngô Thế Vinh với

cuộc đời rất mực sống gió của một y sĩ quân đội và rồi cuối đời trở thành một nhà nghiên cứu thâm sâu về Sông Mekong và tác động tới đời sống của hàng chục triệu đồng bào Miền Tây. Hình ảnh nhà văn Ngô Thế Vinh làm tôi tự thấy xấu hổ, vì bản thân mình không quan tâm, không nghĩ xa cho đồng bào mình như anh. Tất cả chúng ta hãy hình dung rằng, một y sĩ quân đội, anh Ngô Thế Vinh, sau nhiều năm tù cải tạo, cặm cui đọc sách về môi trường, về tác dụng của sông, của núi, của các đập thủy điện, và rồi về lại quê nhà để đi dọc theo Sông Mekong (trời ạ, có mấy ai chịu đi như thế, mà đi để nhìn xem vận mệnh các ruộng lúa Miền Tây). Để rồi suy đoán về các âm mưu của đại cường phương Bắc, anh Ngô Thế Vinh đã về lại Hoa Kỳ, ngồi viết, kêu gọi cứu sông, cứu ruộng, cứu đồng bào Miền Tây. Hy hữu là như thế.

Hay là nhà thơ Đỗ Nghê Đỗ Hồng Ngọc là một người cầm bút đa tài, là một bác sĩ nhạy cảm và là một nhà thơ lớn, một người sống và viết như một tượng đài Phật học. Hay là cuộc đời của nhà văn Trần Hoài Thư và công trình Thư Quán Bản Thảo, một kho tàng văn học trước 1975 của Miền Nam được anh chị Trần Hoài Thư miệt mài

VIỆT DƯƠNG
TRẦN THỊ NGUYỆT MAI
BÚT KÝ

CHÂN DUNG NGÀY ĐÓ BÂY GIỜ

Tác giả: Việt Dương / Trần Thị Nguyệt Mai

Thể loại: Bút ký; Sách dày: 388 trang.

- Sách đen trắng, bìa mềm: \$25.
<https://www.amzn.com/B0D68VJM7T/>

- Sách màu, bìa mềm: \$30
<https://www.amzn.com/B0D688N2K9/>

Hoặc liên lạc:

* Tác giả: Ông Việt Dương

- email: tienyen41@gmail.com

* Nhà xuất bản: Ông Lê Hân:
(408) 722-5626 - han.le3359@gmail.com

sưu tầm, đánh máy lại, chụp hình lại để bây giờ chúng ta được đọc lại những tác phẩm lẻ ra là mất tích theo bụi thời gian. Hãy hình dung rằng, mới hai thập niên trước, chúng ta chưa có Internet, chưa có máy laptop, và tôi nhớ thời đó máy đánh chữ thì xong

rồi, mà là một kiểu máy có ổ dấu chữ khổng lồ. Vậy mà, nhà thơ Trần Hoài Thư đã ghi lại được phần rất lớn của kho tàng văn học Miền Nam 1954-1975. Nếu không có công trình đó, ký ức văn học của chúng ta hẳn là đã bị xóa trắng rất nhiều.

Trong tuyển tập cũng viết về họa sĩ Đinh Cường, nhà thơ Thành Tôn, bình luận gia Lý Đại Nguyên, họa sĩ Vị Ý, họa sĩ Khánh Trường, Đào Mộng Nam và Phạm Xuân Hy, Nguyễn Minh, họa sĩ Trương Vũ, BS Đinh Xuân Dũng, nhà thơ Phan Lạc Giang Đông, nhà thơ Phạm Thiên Thư.

Tôi đã học rất nhiều từ sách này của Việt Dương và Trần Thị Nguyệt Mai. Tuyển tập sách này đã đưa tôi đi từ kinh ngạc này tới kinh ngạc khác. Bản thân tôi là nhà báo khoảng 30 năm nay, hàng ngày đọc nhiều, công việc phải giao tiếp nhiều, nhưng có những điều tôi khám phá rằng mình phải học từ các nhân vật trong sách này. Thí dụ, như tám gương kiên trì học ngày đêm của Đào Mộng Nam và Phạm Xuân Hy, hay tám lòng muốn vượt qua những ngăn trở bi thảm của đất nước như Khánh Trường, hay phải tập suy nghĩ cho sắc bén như Ngô Nhân Dụng để hiểu được vì sao ông bà mình ngày xưa không bị người Trung Hoa đồng hóa trong khi bị cai trị cả ngàn năm.

Chính trong tuyển tập này, tôi đã học được tám lòng yêu nước thiết tha của Ngô Thế Vinh, người y sĩ tình nguyện gánh vác những gian nan chiến trường khi đất nước phân hóa, và

khi hòa bình tới, cũng chính Ngô Thế Vinh đã đi nhiều tỉnh Miền Tây và đi dọc theo Sông Mekong để xem có cách nào ngăn được nạn đói và tai họa môi trường tương lai của Miền Tây. Cũng trong sách này tôi đã ngậm ngùi với một cái chết rục rở của họa sĩ Vị Ý, khi anh dựng một giá vẽ cao cho họa phẩm về giá trị của tự do và đã té ngã, và rồi chết đi trong niềm vui của một người sáng tạo nghệ thuật muốn vẽ lại cảm xúc được sống và sáng tác không bị bất kỳ chủ nghĩa nào ràng buộc. Đọc tới cái chết của họa sĩ Vị Ý, tôi nhớ tới cái chết của thi sĩ Đông Hồ, khi nhà thơ chết nơi giảng đường đại học Văn Khoa. Nhưng nhà thơ Đông Hồ đã làm được những gì muốn làm, còn họa sĩ Vị Ý chưa vẽ xong giấc mơ ngời ca tự do.

Trong tuyển tập này tôi cũng được đọc những dòng chữ thơ mộng của Việt Dương khi kể lại lòng say mê học chữ Hán của Đào Mộng Nam và Phạm Xuân Hy. Nơi đó, ước mơ của Đào Mộng Nam được ghi lại, trích: *“Trong khi chiến tranh tiếp diễn ngày một dữ dội trên khắp miền Nam, tôi hình dung Nam với bộ bà ba trắng, chân đi guốc mộc, đang nỗ lực thực hiện một cuộc vận động văn hóa về nguồn bằng chữ Nho, xây dựng thể chân vạc Nho-Nôm-*

Quốc ngữ ABC thành một nguồn văn tự dân tộc Việt mà không quốc gia nào có. Nhưng tôi sợ chiến tranh sẽ phá hủy, cắt đứt dòng vận động của họ Đào...” Đau đớn là, chiến tranh không phá hủy được dòng vận động của Đào Mộng Nam, mà chính nền hòa bình thống nhất đã cắt đứt những công trình thơ mộng như thế.

Tôi cũng kinh ngạc khi đọc về Lý Đại Nguyên, khi họ Lý chưa tới 20 đã đi vào kháng chiến chống Pháp nhưng vốn đọc sách về tư tưởng Đông phương và Tây phương, triết học, chính trị... để tổng hợp thành một tác phẩm cả ngàn trang in roneo từ năm 1964. Hãy nhớ rằng, thời đó chưa có máy tính, chưa có Internet.

Trong tuyển tập này, trang nào cũng hay, cũng chứa đựng nhiều thông tin về các nhà văn, nhà thơ, nhà nghiên cứu lớn. Có những trang, khi đọc tới, lòng tôi bồi ngùi, có lúc như ứa nước mắt, khi đọc bài nhan đề *“Từ bức ảnh của thầy Lê Mạnh Thát trong lễ tang thầy Tuệ Sỹ”* của Việt Dương. Tác giả Việt Dương có cơ duyên là bạn học với Thầy Lê Mạnh Thát từ thơ ấu, “Tôi giao du với thầy Thát khi thầy còn là chú tiểu tu ở chùa Linh Sơn Đà Lạt từ năm 1964, gọi là chú Thát...” Thế rồi, khi tác giả Việt Dương bị bệnh ghê nguy

kịch ở vùng kinh tế mới (đó là một thời cái gì cũng thiếu, đặc biệt là thiếu thuốc), thì chợt nhớ rằng nhà sư Trí Siêu Lê Mạnh Thát tốt nghiệp Bác sĩ y khoa ở Hoa Kỳ, nên mới vào Sài Gòn để xin chữa bệnh ghê. Trong thời gian tạm trú trong căn phòng trống của Thầy Tuệ Sỹ, một hôm tác giả Việt Dương gặp Thầy Tuệ Sỹ khi Thầy về thăm Thầy Thát. Và hôm đó, trong một thời mà cả nước mình, ai cũng đói khát liệt, thì Thầy Thát nấu mì gói, chia ra làm ba tô mì cho ba người ngồi ăn: Thầy Lê Mạnh Thát, Thầy Tuệ Sỹ và tác giả Việt Dương. Tôi nghĩ rằng, gặp một người đã là hy hữu rồi, huống gì là gặp cả hai nhà sư thiên tài này. Lại có cơ duyên được Thầy Thát chữa bệnh, cho tạm trú, rồi một hôm Thầy Thát nấu mì gói, chia làm ba tô mì cho ngồi chung bàn ăn với hai nhà sư thiên tài kỳ vĩ. Cơ duyên của tác giả Việt Dương rất mực hy hữu. Có ai trên đời này khi bệnh ghê cùng mình lại được đích thân nhà sư Lê Mạnh Thát chữa bệnh, rồi cũng có ai trên đời này trong khi chữa bệnh được Thầy Thát cho vào phòng của Thầy Tuệ Sỹ nằm dưỡng bệnh một thời gian, rồi vài hôm sau, khi Thầy Tuệ Sỹ từ Già Lam tới thăm Thầy Thát, thử hỏi có ai trên đời này được Thầy Thát

đích thân nấu mì và chia làm 3 tô mì để mời Việt Dương ngồi chung bàn với hai nhà sư thiên tài này.

Tôi xin phép ghi lại mấy đoạn này của tác giả Việt Dương nơi đây:

“Đầu năm 1981, tôi được thả từ trại tù cải tạo Suối Máu, Biên Hòa, về khu kinh tế mới Gia Ray, Long Khánh. Làm rẫy được nửa mùa, khi bắt đầu kết trái thì tôi bị bệnh ghê lở toàn thân ...

...Sau khi coi mấy con ghê trên chân tay tôi, thầy bảo: Bệnh ghê này dễ chữa, thuốc cũng dễ chế tạo, nhưng y tế của họ đã không làm gì, cứ để dân khốn khổ vì mấy thứ ghê. Loại ghê này là do một thứ nấm ở những vùng mới khai hoang. Nó vật mình vì mình thiếu dinh dưỡng. Thầy bảo tôi đi tắm, rồi lấy một chai thuốc dầu (tên dầu là Benzen còn chữ sau tôi không nhớ) bôi khắp thân, từ cổ đến chân. Thầy bảo tôi không đụng vào nước trong 48 giờ. Đêm ấy tôi có cảm tưởng là mình đã gặp thuốc tiên. Thân hết ngứa, hết đau và ngủ một giấc ngon lành tới sáng. Ngày hôm sau cho thầy biết kết quả, thầy bảo là đã mua được chai thuốc của một bà bán đồ linh tinh trên hè phố và đã chữa cho nhiều người, nay chỉ còn chừng 1/4. Sự hiệu nghiệm của thuốc thật kỳ diệu. Chỉ

2, 3 ngày thì những con ghê khô đầu và một tuần sau tróc vẩy, chỉ để lại trên thân tôi những vết tròn nâu thẫm.

Sau khi hết bệnh, thầy bảo tôi ở lại Sài Gòn, chờ về kinh tế mới sẽ xuống lại và thầy dẫn tôi xuống một căn phòng rộng, tầng dưới của một ngôi nhà hai tầng trong sân phía bên trái Viện Phật Học. Thầy bảo đây là phòng của thầy Tuệ Sỹ, nhưng bây giờ thầy ở chùa Già Lam, nên tôi có thể ở tạm.

Cái tên Tuệ Sỹ tôi đã biết từ những năm đầu thập niên 1970, vì đọc sách của ông, đọc tạp chí Tư Tưởng, cơ quan ngôn luận của Đại Học Vạn Hạnh do ông làm chủ bút. Một buổi tối khoảng 9, 10 giờ, thầy Thát xuống gọi tôi lên

thư viện. Bước qua cửa thư viện, tôi thấy một nhà sư gầy trong tấm áo nâu bạc màu.

Thầy Thát chỉ nhà sư nói: Thầy Tuệ Sỹ. Tôi cúi chào. Thầy Tuệ Sỹ đưa tay kéo tôi ngồi xuống chiếc ghế bên cạnh. Thấy thầy Thát đi tới cái xoong trên bếp điện, múc ra 3 tô mì, tôi đứng dậy tới bưng 2 tô đem tới bàn. Trong khi ăn mì, tôi nói với thầy Tuệ Sỹ là đã đọc thầy, nay nhờ thầy Thát mới có duyên gặp thầy. Nghe tôi nói, thầy chỉ cười, nét cười tươi, đượm tình thân như đã quen biết từ lâu. Thầy hỏi tôi vài điều về đời sống trong tù cải tạo. Tôi đáp: Ở trong tù thì đói và bị hạ nhục. Ra khỏi nhà tù về kinh tế mới thì mỗi tuần phải lên trình diện công an xã. Lên

Sài Gòn chữa bệnh cũng phải tới xin họ. Các thầy tôi không biết sao, chớ những người tù cải tạo như chúng tôi thì biết là đã bị họ đẩy ra ngoài lề xã hội.

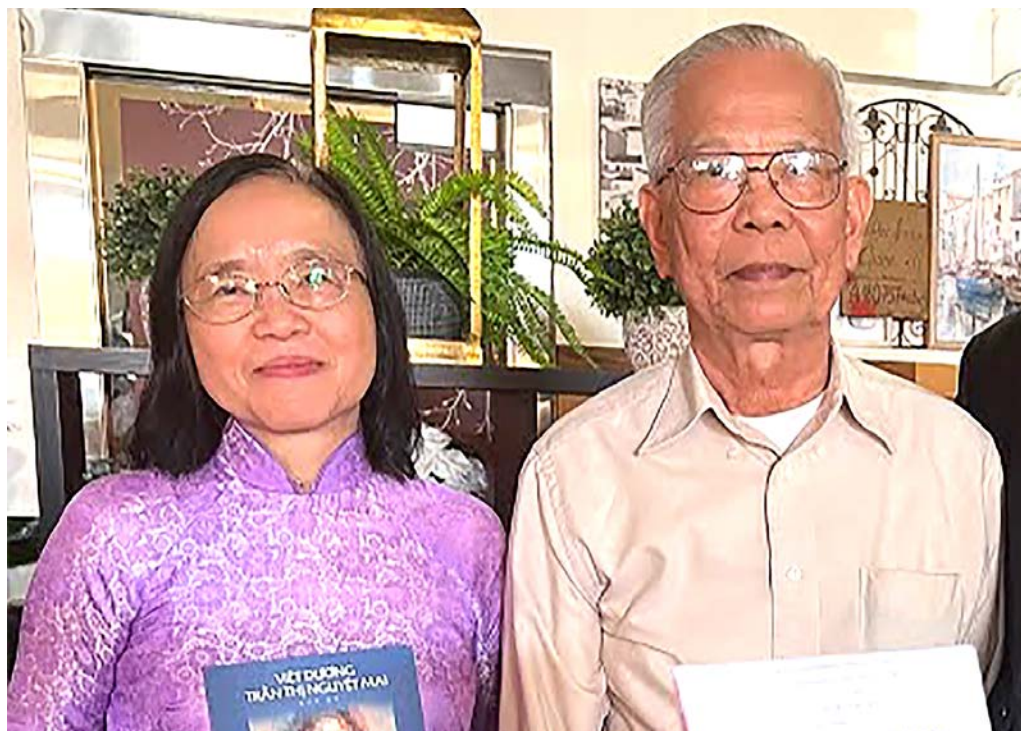
Thầy nói: Chúng tôi cũng thế thôi. Cả nước đã trở thành một nhà tù thì số phận mỗi người do cai tù định đoạt. Thấy thầy trầm ngâm yên lặng, tôi đứng dậy cầm 3 cái tô và cái xoong ra sân rửa, rồi đi về phòng.

Hai nhà sư trẻ có những nét dáng khác nhau. Thầy Trí Siêu có dáng một thư sinh nho nhã, da trắng môi đỏ tươi, trán rộng với khuôn mặt sáng hiện. Còn thầy Tuệ Sỹ, nhìn ông tôi chỉ thấy đôi mắt sáng sâu thẳm và cái đầu với những nét lạ khó nói, gây nhiều ấn tượng. Thoạt nhìn ông

tôi liên tưởng đến bộ mặt của Đạt Ma Sư Tổ. Qua thầy Trí Siêu, tôi biết thầy Tuệ Sỹ đã được Hòa Thượng Trí Thủ bảo lãnh ra khỏi tù về Già Lam để cùng thầy Trí Siêu biên soạn bộ Đại Tự Điển Bách Khoa Phật Giáo Việt Nam. Và đêm đêm hai thầy đã miệt mài biên soạn tự điển ở thư viện Vạn Hạnh. Đêm nay tôi được chia một phần mì gói ăn đêm của hai thầy.” (“Chân Dung Ngày Đó Bây Giờ.” Trang 105-107)

Tôi ưa thích những hình ảnh đó đặc biệt. Tôi luôn luôn nghĩ rằng, may mắn cho dân tộc đã có hai nhà sư Trí Siêu Lê Mạnh Thát và Tuệ Sỹ. Và khi đọc xong tuyển tập “Chân Dung Ngày Đó Bây Giờ” và hiểu thêm từng người một, tôi đã nghĩ rằng, may mắn cho dân tộc đã có những người trong sách này. Tất cả họ đều là những mảnh của hồn thiêng sông núi. Và bây giờ, hai nhà văn Việt Dương và Trần Thị Nguyệt Mai đã viết về cuộc đời và tác phẩm của họ. Cuốn sách này cần có trong mọi gia đình người Việt, để chúng ta hiểu thêm về nền văn hóa Việt. Xin trân trọng cảm ơn hai tác giả.

PTH

Trần Thị Nguyệt Mai và Việt Dương - NGUỒN YOUTUBE

Lỗi thiết kế phòng tắm

■ **Đèn chiếu sáng không thích hợp.** Phòng tắm quá sáng sẽ mất đi cảm giác thư giãn, quá tối sẽ bất tiện khi sử dụng. Dải đèn LED có thể là lựa chọn tốt cho phòng tắm vì chúng không tiêu tốn nhiều năng lượng và tạo cảm giác nhẹ nhàng. NGUỒN: LIGHTOLOGY.

■ **Không tạo các khoảng không riêng biệt.** Lỗi này thường gặp khi thiết kế những phòng tắm có diện tích lớn, khiến không gian trở nên tẻ nhạt và trống rỗng. Việc chia phòng tắm lớn thành các khu vực riêng biệt cho bồn tắm, bồn rửa, bàn trang điểm và toilet sẽ tạo cảm giác sang trọng hơn.

NGUỒN: HGTV.

■ **Không xem xét đường ống nước hiện có của phòng tắm.** Đây là điều khá quan trọng khi chỉnh sửa hoặc thay đổi cách sắp xếp trong phòng tắm. Mặc dù việc thay đổi đường dẫn các ống nước có thể giúp bạn thiết kế căn phòng theo ý muốn nhưng sẽ tốn kém hơn. NGUỒN: MARTHA STEWART.

■ **Đo đạc sai.** Các phép đo không chính xác có thể gây tốn kém. Đây là sai lầm phổ biến khi không tính đến những điều nhỏ nhặt, chẳng hạn như cách cánh cửa mở hoặc khoảng cách giữa toilet, bồn tắm và bồn rửa. Luôn nhớ đo hai lần trước khi bạn chọn phụ kiện và đồ đạc cho phòng tắm của mình. Hãy nghĩ xem cửa và ngăn kéo sẽ mở như thế nào và bạn sẽ di chuyển ra sao trong phòng tắm. NGUỒN: HGTV.

■ **Lưu trữ thiếu chức năng.** Việc không xem xét chính xác cách bạn sử dụng phòng tắm khiến những món đồ trong phòng thường không có nơi cất giữ thích hợp, gây bừa bộn hoặc bất tiện. Cần nghĩ về cách bạn sử dụng phòng tắm và những món đồ được cất giữ ở đó, sau đó đo đạc và đặt chúng ở vị trí dành riêng. NGUỒN: BRAVOAGENCIA.COM.

■ **Không xem xét vị trí của phụ kiện.** Điều này gây bất tiện trong khi sử dụng. Việc đặt thanh treo khăn, móc treo, ổ cắm điện cần được lưu ý để lắp đặt đúng nơi thích hợp. Thanh treo khăn cần đặt gần bồn tắm và bồn rửa nhưng không gây cản trở khi mở ngăn kéo hay cửa tủ bồn rửa. NGUỒN: HGTV.

Robot lau kính

Lau kính nhà cao tầng là một công việc nguy hiểm, vì vậy có rất ít người tình nguyện làm công việc này dù được trả công rất cao. Để giúp giải quyết tình trạng này, công ty Skyline Robotics đã hoàn tất thử nghiệm loại robot lau kính nhà cao tầng đầu tiên trên thế giới có tên là Ozmo. Robot có 2 cánh tay trang bị bàn chải và ống phun nước. Toàn bộ hệ thống được treo trên dây buộc dính vào nóc building và robot sẽ di chuyển dần từ trên xuống dưới. Các hệ thống cảm ứng và định vị sẽ giúp robot xác định vị trí và đo lường độ cứng của cửa kính để không làm bể. Hiện nay, robot vẫn được điều khiển bằng người cùng máy tính đặt trên nóc building. Thử nghiệm cho thấy robot hoạt động hoàn hảo và hoàn thành công việc nhanh gấp 3 lần so với người lau.

Công ty đã cho robot lau kính một building cao tầng ở số 1133 Avenue of the Americas ở New York để trình bày trước khi tung sản phẩm này ra nhiều nước trên thế giới.

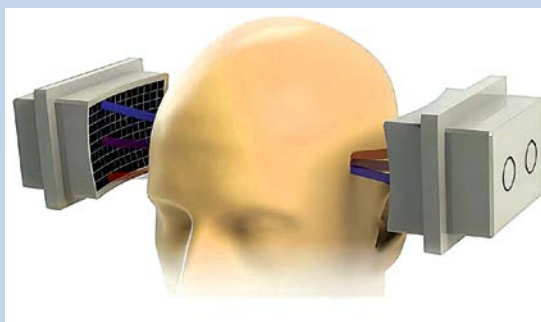
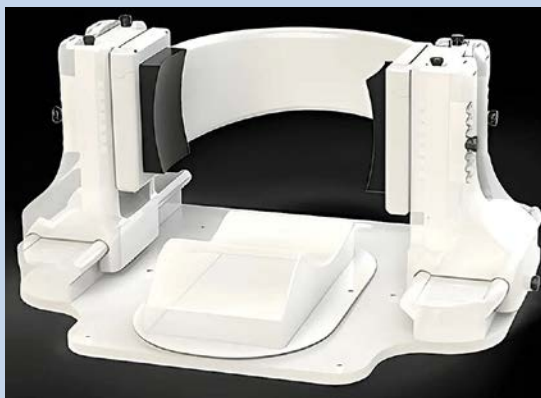

Dụng cụ trị nhức đầu và trầm cảm

Bệnh nhức đầu kinh niên và trầm cảm có liên quan tới hoạt động của não. Các nhà nghiên cứu ở đại học Utah đã sáng chế một dụng cụ có tên là Diadem để điều trị hai bệnh này. Dụng cụ có hình dạng như một headphone, phát ra các chùm sóng siêu âm xâm nhập vào vùng vỏ não đai (cingulate cortex) nằm dưới vỏ não và có nhiệm vụ nhận thức đau và giải quyết cảm xúc. Sóng này sẽ kích thích vùng này giúp làm giảm đau.

Diadem đã được thử nghiệm trên bệnh nhân. Kết quả cho thấy là 60% người sử dụng sẽ thấy giảm bớt đau ngay sau khi sử dụng, và trên 70% người bị trầm cảm thấy thuyên giảm chỉ sau một lần điều trị kéo dài 40 phút. Kết quả lạc quan này thúc đẩy các nhà nghiên cứu tiếp tục việc nâng cấp dụng cụ này. Điều quan trọng hơn nữa là việc kích thích não này không đòi hỏi phải giải phẫu mổ vỏ não ra, vì vậy an toàn rất cao.

Hiện dụng cụ này còn đang được thử nghiệm giai đoạn 3 trước khi được FDA chấp thuận cho sử dụng như là một phương pháp điều trị nhức đầu và trầm cảm cho công chúng.

Hiểu lộn

Cảnh sát được gọi đến nhà hàng Applebee's tại Indiana vì một nhóm thực khách cự cãi, muốn hành hung người sếp nhà hàng vì tính tiền ... cao. Nhóm khách này bảo nhà hàng quảng cáo All you can eat với giá \$15.99, được nhóm khách này hiểu là tất cả bọn họ (All you) có thể ăn xả láng với giá \$15.99 chứ không phải cho một người. Ta nói đọc hiểu kiểu này chỉ có Mỹ... tho chớ Mỹ nào mà "hiểu lộn" kỳ vậy.

Việc làm xứ ta

Trước đây báo chí xứ ta thỉnh thoảng đăng tin tức rằng, "Thanh niên chạy xe ôm tốt nghiệp 2 bằng đại học", nay chắc phải đổi lại là, "Tốt nghiệp 2 bằng đại học, tân cử nhân về chạy xe ôm". Báo chí trong nước đăng các số liệu là chỉ khoảng 50% số sinh viên ra trường có việc làm tạm xem là phù hợp với việc học, còn phân nửa hoặc kiếm việc không ra hay phải làm các công việc tay chân, hoặc việc làm không cần đến đại học. Lỗi tại các sinh viên sinh nhầm... nhà, sinh ra trong gia đình "chú Năm, cô Sáu..." thì có "giống" ngon rồi.

Kỹ quá mức

Phi trường New Chitose rất bận rộn tại Nhật đã phải hoãn và dời hàng trăm chuyến bay sau khi một cửa tiệm trong phi trường báo là mất... 2 cái kéo. Hành khách đã phải qua cổng an ninh để kiểm tra hành lý và xem có lộn... kéo hay không. Cuối cùng cửa tiệm báo đã tìm ra được 2 cái kéo và các chuyến bay đã trở lại bình thường. Hú hồn. Người Nhật trên mạng xã hội đã khen "an ninh nước Nhật thật là tuyệt vời".

LỜI GIỚI THIỆU: Cách đây hơn 1 tháng, cả thế giới nhộn nhịp với lễ hội lớn nhất hành tinh: Olympic Paris 2024, tổ chức tại Pháp, một đất nước từng là cái nôi của nghệ thuật nhân loại. Nhiều người cho rằng đây là một chương trình thành công và mãn nhãn nhưng cạnh đó cũng lan truyền những ý kiến trái chiều. Trong không khí vẫn còn nóng bỏng này, mời bạn theo dõi bài viết nhiều kỳ của Cổ Ngư, gửi từ Paris...

CỔ NGƯ
THIAIS, PHÁP

JO PARIS 2024

Trước toà thị chính Paris,
những ngày JO 2024

một Thế Vận Hội thành công ngoài mong đợi

NHIỀU KỲ - KỲ 1

Sau hai tuần tranh tài, Thế vận hội mùa hè lần thứ 33 tại Paris vừa kết thúc vào tối Chủ Nhật 11.08.2024. Với tiêu chí đem tinh thần thể thao, đoàn kết, hoà bình của Thế vận hội đến với tất cả mọi người, trong số hàng chục ngàn diễn viên, tuyển thủ, điều hợp viên, tình nguyện viên, hướng dẫn viên tham gia vào hai buổi lễ Khai mạc và Bế mạc, có sự hiện diện đầy đủ của nam-phụ-lão-ấu, từ cụ già hơn trăm tuổi ngồi xe lăn trao được Thế vận cho các tuyển thủ nam nữ tràn trề sức sống tới những thiếu niên đang tuổi lớn mạnh, từ người béo phì đến người gầy quắt, từ người chuyển giới, người đồng tính đến nhiều gia đình vợ-chồng-con-cái tay bồng tay bế hân hoan tham gia lễ hội, từ người da đen, da vàng, da nâu, da trắng đến... da xanh (!) Tinh thần này còn được ban tổ chức thể hiện qua nhiều hoạt động, hình thức khác nhau, trải dài suốt hai tuần lễ.

**Lễ Khai mạc Thế
vận hội (Jeux
Olympiques / JO)
26.07.2024**

Dưới cơn mưa tầm tã, điều mà không ai tiên liệu trước được cho một ngày cuối tháng Bảy ở Paris, lễ Khai mạc JO Paris 2024 đã diễn ra trọn

ven, không gặp một trở ngại nào đáng kể. Sự lo sợ vì bị khủng bố từ phía người Nga (vụ 7 chiếc quan tài rỗng đặt trên đường phố Paris), người Ả-rập, hay các phần tử cực tả, cực hữu (một số đường xe lửa tốc hành trên toàn nước Pháp bị phá hoại ngay đúng ngày khai mạc JO) đã phần nào được giải toả. Nữ ca sĩ đảo Guadeloupe của Pháp Axelle Saint-Cirel một mình đứng trên nóc viện bảo tàng Grand Palais cất tiếng hát La Marseillaise vang dội khắp Paris, hợp cùng giọng của Lady Gaga, Aya Nakamura, nhóm *death metal* Gorija, Juliette Armanet, Sofiane Pamart, Philippe Katerine... trong các hoạt cảnh đầy màu sắc, giới thiệu lịch sử và văn hoá Paris, nước Pháp nói riêng và

Ca sĩ Axelle Saint-Cirel hát quốc ca Pháp trong lễ Khai mạc JO 2024 (NGUỒN INTERNET)

Âu châu nói chung từ thời cổ đại đến thời hiện đại, trải dài trên suốt 6 cây số của đoạn sông Seine chảy qua Paris. Lễ Khai mạc kết thúc bằng giọng kim chói vót của Céline Dion, vốn đã ngưng các buổi trình diễn từ 4 năm nay, qua ca khúc “Tụng Ca Tình

Yêu / Hymne à l'Amour” bên nấp đàn dương cầm ướt nước mưa cùng phần trình diễn pháo bông, đèn và tia *laser* rực rỡ tại tháp Eiffel.

Nhưng chỉ ngay ngày hôm sau, nhiều ý kiến phản hồi chỉ trích một số tiết mục đã hâm nóng *internet*, các mạng xã

hội và hệ thống truyền thanh, truyền hình.

Nhóm cực hữu, từng lớn tiếng chê bai nữ ca sĩ da đen gốc Mali Aya Nakamura nói tiếng Pháp không chuẩn, dù hiện nay, cô đang có các bài hát được nhiều người nghe nhất trong số các ca sĩ hát tiếng Pháp trên toàn thế giới, lại sôi sục trước hoạt cảnh cô ca sĩ này từ Hàn lâm viện Pháp bước lên Cầu Nghệ Thuật hát múa cùng đoàn Quân nhạc Cộng hoà (Garde républicaine). Để đáp trả, nhiều người Pháp và khách du lịch tham dự Thế vận hội đã dùng tên cô ca sĩ 29 tuổi này để gọi cây cầu nổi tiếng của Paris!

Hình ảnh hoàng hậu Marie-Antoinette ôm trên tay chiếc đầu của mình xuất hiện ở cửa sổ Conciergerie (nơi bà bị giam giữ trước khi bước lên máy chém ở quảng trường Concorde) trong tiếng nhạc *death metal* của nhóm Gorija cũng bị phản đối, vì bị cho rằng không thích hợp với tinh thần JO. Những người khác lại thấy đó giống hình tượng các thánh tử vì đạo thời Công Giáo bị

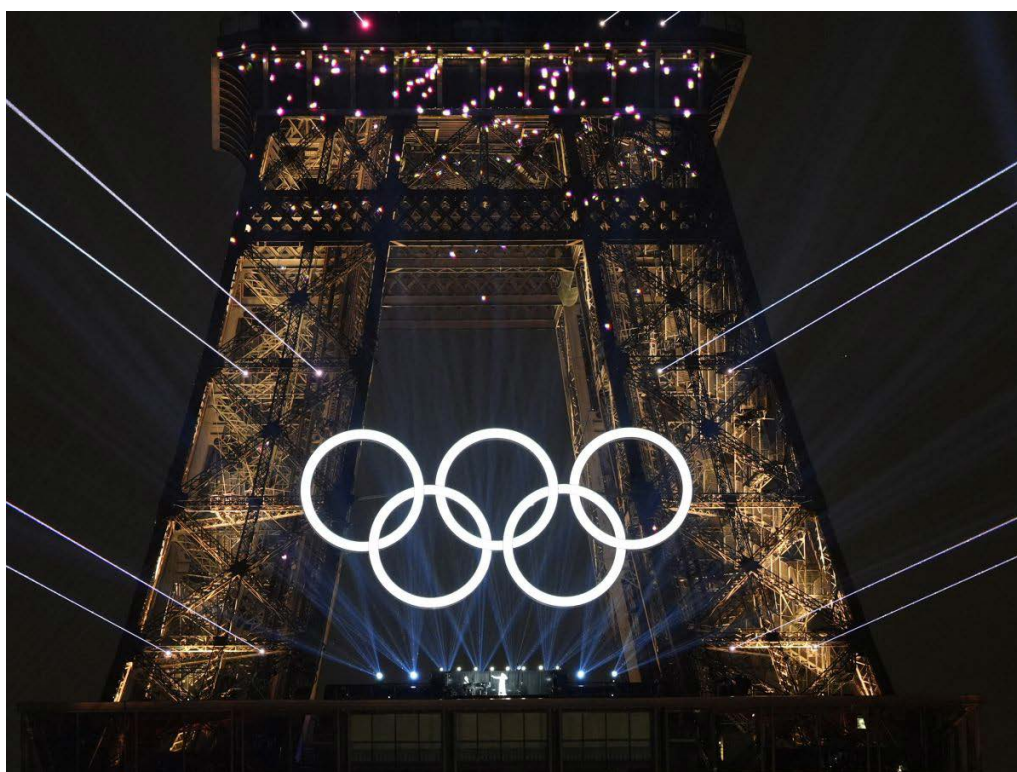
Ca sĩ Aya Nakamura và đoàn quân nhạc Cộng hoà trên Cầu Nghệ Thuật (NGUỒN INTERNET)

**Ca sĩ Céline Dion trong lễ
Khai mạc JO Paris 2024**
(NGUỒN INTERNET)

đàn áp, biểu tỏ sự cảm thông của người thời nay trước những khổ hình của hoàng gia và quý tộc trong cuộc tàn sát đẫm máu những năm Cách mạng Pháp thế kỷ thứ XVIII.

Nhưng hoạt cảnh gây tiếng vang, chịu nhiều áp lực nhất chính là *tableau* của ca sĩ Philippe Katerine. Ông xuất hiện gần như khoả thân, nằm trên mâm tiệc, chỉ quấn trên đầu và quanh thân một dải lá và quả nho, cùng với làn da xanh trời độc đáo. Người Bỉ phản hồi đầu tiên: “Lão Schtroumpf (*) mập thù lù này nằm chình ịch ở đây để làm gì vậy?” Sau đó, bão táp nổi lên tứ phía, từ thông báo của Hội đồng Giám mục Pháp đến lời nhẩn nhủ của Tòa Thánh Vatican, cùng sự lên

Tháp Eiffel trong đêm khai mạc JO 2024 với ca sĩ Céline Dion (NGUỒN INTERNET)

tiếng của nhiều chức sắc Công giáo ở Hoa Kỳ, Trung Đông và Phi châu. Thông báo của Hội đồng Giám mục Pháp ghi rõ:

“rất tiếc khi thấy những tiết mục mang tính giễu nhại đạo Thiên Chúa”, nhưng cũng không tiếc lời khen ngợi: “những

khoảnh khắc tuyệt vời tôn vinh cái đẹp, sự hoan hỉ, tràn ngập cảm xúc và được cả thế giới chào mừng”. Đức giám mục

Emmanuel Gobillard, đại diện Giáo hội Công giáo Pháp chuyên trách JO, trong một bài phỏng vấn trên báo “Thánh Giá” (**), cho biết: “Tôi chỉ theo dõi phần cuối chương trình Khai mạc JO nên bản thân không xem qua tiết mục gây tranh cãi. Tôi chỉ biết điều này ngày hôm sau, qua những phản ứng dữ dội trên các mạng xã hội.” Ngài nhấn mạnh: “Quyền báng bổ thánh thần không có chỗ đứng trong khuôn khổ Thế vận hội”.

Sau khi có lời giải thích của Thomas Jolly, giám đốc nghệ thuật cả hai chương trình Khai mạc và Bế mạc JO (***), báo “Thánh Giá” tiếp tục đưa tin về các hoạt động của Thế vận hội cũng như những nhận định mang tính khoan hoà hơn, của Đức Tổng giám mục Pascal Wintzer giáo phận Poitiers, hay của giáo sĩ Dòng Tên đang theo khoa Thần học Nghệ thuật Pierre Alexandre Collomb chẳng hạn. Ông Collomb viết rằng, nên biết lắng nghe tiếng nói của người nghệ sĩ, phải tìm hiểu tác phẩm, và không nên chỉ vì không yêu thích một vài điểm nhỏ mà lên tiếng công kích cả một công trình. Theo ông: “Nghệ thuật, ngay cả khi làm cho chúng ta chướng tai gai mắt, lại khiến chúng ta học cách gặp gỡ nhau”.

Tiết mục gây nhiều tranh cãi của ca sĩ Katherine Philippe (NGUỒN INTERNET)

Vậy thì, vấn đề nằm ở đâu?

Bức tranh “Bữa tiệc Ly” vẽ lại bữa ăn cuối cùng của Chúa Giê Su và mười hai tông đồ trước khi Ngài chịu đóng đinh trên thập giá để cứu chuộc nhân loại. Có ít nhất 40 họa sĩ (từ Giotto (1300), qua Rubens (1632), Dalí (1955)... đến David LaChapelle (2003)) đã vẽ tranh về đề tài này, nhưng được biết đến nhiều nhất, chính là bức bích hoạ của Leonardo da Vinci ở thành phố Milan (Ý). Đó không phải là bức tranh đẹp nhất, nhưng được nhiều người lưu ý, một phần, vì tên tuổi của người tác tạo ra nó.

Theo lời đạo diễn 42 tuổi Thomas Jolly, bức tranh “Bữa tiệc Ly” không phải là nguồn cảm

hứng để ông dựng nên tiết mục “tai tiếng” với sự tham dự của nhiều *drag-queen*. Ông cũng “lùng lờ con cá vàng”, không nêu rõ nguồn, mà chỉ đưa ra một thông tin có tính quyết định: Dyonisos. Ca sĩ chính của tiết mục gây tranh cãi này đóng vai ông thần rượu, biểu tượng dục lạc của đỉnh trời Olympe. Ngực xệ, bụng phệ, tương phản hẳn với nét đẹp thanh nhã hay kiêu hùng của các nam thần khác, Dyonisos/Bacchus do Katherine thủ diễn rất giống với nét vẽ của Walt Disney trong đoạn phim hoạt hoạ “Bản đàn thôn dã” dựa trên khúc Symphonie số 6 của Beethoven (“Fantasia”, 1940) hay trong bộ phim vẽ “Hercule” (1977) của cùng nhà sản xuất.

Những người tò mò lục lọi tìm kiếm, và họ ngờ rằng Thomas Jolly đã lấy ý từ bức tranh “Bữa tiệc Ly” của các vị thần do họa sĩ Bijlert người Hoà Lan vẽ vào khoảng năm 1640. Trong tranh, ở tiền cảnh, nhân vật chính Dyonisos trần trụi với chỉ một mảnh vải che hạ thân, nằm ngả đầu uống nước chảy từ chùm nho đang bóp trên tay, phía sau có một dương thần *satyre* nhảy múa. Hậu cảnh, là bữa tiệc của các vị thần, với nàng Vệ Nữ để ngực trần, Hải Vương cầm chìa ba... bao quanh thần Ánh Sáng Apollon với hào quang trên đầu.

Cho đến ngày JO kết thúc, vẫn có những ý kiến trái chiều xoay quanh tiết mục này. Nhiều người ngả về “Bữa tiệc Ly” thậm chí còn

Quầy hàng lưu niệm JO 2024 trên đường phố Paris

dùng kỹ thuật AI (thông minh nhân tạo) để xóa hẳn nhân vật chính tròn ửng nằm dài trên bàn tiệc trước khi tung ảnh chụp lại hoạt cảnh lên mạng. Những người theo phe “Hoan tiệc các vị thần” lưu ý đến số diễn viên có mặt quanh bàn tiệc, đông gấp hai, ba lần con số mười ba của Chúa Giê Su và các vị tông đồ.

Rốt cuộc, được hưởng lợi trong chuyện này, chính là viện bảo tàng ở Dijon, một thành phố nhỏ của Pháp, nơi treo bức tranh của Bijlert: số người mua vé vào cửa tăng gấp bốn lần so với trước đây!

Các nhà tài trợ

Ngay sau sà-căng-đan này, chỉ duy nhất một trong 80 nhà tài trợ cho JO 2024 ngừng hợp

đồng, đó là hãng C Spire của Hoa Kỳ, chuyên về liên lạc viễn thông. Ba trong số 79 nhà tài trợ còn lại nhận nhiều lời chỉ trích:

- VISA (nhà tài trợ Hoa Kỳ): chiếm độc quyền thẻ tín dụng ở các quầy hàng lưu niệm JO. Nếu người mua không có sẵn tiền mặt hoặc thẻ VISA, sẽ bị từ chối. Tất cả các

loại thẻ tín dụng khác đều không được chấp nhận.

- COCA-COLA (nhà tài trợ Hoa Kỳ): quảng cáo của hãng này trong dịp JO có quá nhiều hình ảnh bao bì, chai bằng nhựa, nên bị các tổ chức bảo vệ môi trường lên tiếng phản đối. Người đại diện Coca-Cola cho biết: tất cả *plastic* mà

hãng này dùng đều được tái chế 100%.

- SODEXO (nhà tài trợ Pháp): cung cấp thức ăn, nước uống cho mọi người có mặt trong Làng Thế vận, bị các tuyển thủ than phiền về cả chất lượng lẫn số lượng thực phẩm tiêu dùng mỗi ngày.

(còn tiếp)

CHÚ THÍCH:

(*) Schtroumpf: các nhân vật truyện tranh của họa sĩ Bỉ Peyo, sống trong những ngôi nhà hình nấm, có da xanh và đuôi tròn. Trước 1975, loạt truyện tranh này với tên “Tí Si-trum” rất được trẻ em miền Nam yêu thích.

(**) Báo La Croix: tiếng nói chính thức của Giáo hội Công Giáo tại Pháp.

(***) Thomas Jolly: “Bức tranh “Bữa tiệc Ly” sao? Đó không phải là nguồn cảm hứng của tôi. Tôi nghĩ là hình ảnh Dionysos nằm trên bàn đã đủ nói rõ điều đó. Ông ta ở đó, vì là vị thần của lễ hội, của rượu nho, vì là cha của Sequana, nữ thần sông Seine.” Sau JO, Thomas Jolly cùng nhiều nghệ sĩ khác vừa đâm đơn kiện những người đã nhục mạ và đe dọa đến tính mạng của họ sau buổi lễ Khai mạc tối 26.07.

TÀI LIỆU THAM KHẢO:

<https://www.beauxarts.com/grand-format/quelles-sont-les-references-artistiques-de-la-ceremonie-douverture-des-jo/>

<https://www.la-croix.com/a-vif/mgr-gobilliard-sur-les-jo-2024-le-droit-au-blaspheme-n-a-pas-sa-place-dans-le-cadre-de-lolympisme-20240728>

<https://www.la-croix.com/a-vif/ceremonie-douverture-lart-meme-sil-nous-choque-nous-permet-de-nous-exercer-a-la-rencontre-20240731>

<https://fr.wikipedia.org/wiki/C%C3%A8ne>

[https://fr.wikipedia.org/wiki/Le_Festin_des_dieux_\(Bijlert\)](https://fr.wikipedia.org/wiki/Le_Festin_des_dieux_(Bijlert))

<https://www.ouest-france.fr/jeux-olympiques/jeu-2024-un-sponsor-se-retire-des-jeux-apres-la-polemique-autour-de-la-ceremonie-douverture-33d9eade-4d86-11ef-b8ce-b2976298b162>

Big Red Bash

Lễ hội âm nhạc giữa lòng sa mạc!

Nằm giữa sa mạc cách xa các thành phố lớn của Úc hàng ngàn km, Big Red Bash là lễ hội âm nhạc 'cô lập' nhất trên thế giới. Ngắm hoàng hôn sa mạc tuyệt đẹp khi chiều xuống, thưởng thức âm nhạc đồng quê, ngồi trên lưng lạc đà một bước ... là những thể nghiệm mà lễ hội cung cấp cho khách yêu thích đến đây.

ĐÀO DUY HÒA
LEWISHAM, NSW

Với sân khấu được bao quanh bởi những đồi cát đỏ rộng bao la, được tô điểm thêm bởi ánh hoàng hôn vào mỗi buổi chiều muộn, Big Red Bash chắc chắn có khung cảnh ngoạn mục nhất trong các lễ hội âm nhạc trên hành tinh chúng ta.

Được tổ chức cách thị trấn nhỏ Birdsville 30 km, ở rìa sa mạc Simpson, thuộc bang Queensland, Úc, lễ hội thu hút hàng ngàn người tham gia mỗi năm kể từ năm 2013. Từ ngày 2 đến ngày 4 tháng 7 năm 2024 vừa qua, đã có gần 8,000 người tham dự tụ tập về đây suốt thời gian

Một góc cổng chào Big Red Bash

lễ hội.

Khung cảnh bình dị của Big Red Bash gần như có thể khiến bạn quên rằng trước khi đỗ chiếc xe 4 x 4 (xe 4 cầu), trải lều và thưởng thức các buổi hòa nhạc, bạn phải lái xe hàng ngàn km đi sâu vào vùng trung tâm lục địa hẻo lánh của nước Úc. Và dù bạn đi theo con đường nào, vài trăm km cuối cùng đều là những con đường không được tráng nhựa, tình trạng mặt đường có thể thay đổi rất nhiều tùy thuộc vào thời tiết nắng mưa, nóng lạnh...

Hành trình khó đoán qua vùng hẻo lánh của nước Úc

Một cuộc hành trình đầy cam bẫy không làm du khách sợ hãi. “Chúng tôi đã lái xe 2,000 km qua thị trấn Birdsville. Con đường này chỉ được làm bằng tôn nhấp nhô. Nhưng ở Úc, người ta đã quen với việc lái xe đường dài trong mọi

Nhóm du khách vui đùa tại Big Red Bash,

tình huống”, Hak, người đến từ Melbourne cùng vợ, cho biết.

Điều tương tự cũng xảy ra với Craig, người cũng đến từ một nơi rất xa. “Chúng tôi phải mất 3 ngày và vượt qua 3,000 km mới đến được đây. Chúng tôi đến ngay trước cơn mưa!”, Craig vui vẻ nói.

Khi thời tiết thất thường, hành trình trên chiếc 4 x 4 có thể trở nên khó khăn, nếu không muốn nói là không thể,

trên hàng ngàn km đường đất và sỏi dẫn đến Birdsville. Vào năm 2023, nhiều người muốn tham gia lễ hội đã không đến được Red Big Bash. Năm 2024, mưa lại đến trước sự kiện khiến một số khách nghi ngờ, do dự, họ đến chậm hoặc thậm chí họ phải quay đầu trở về.

“Chúng tôi khởi hành từ Adelaide ngày thứ Bảy, dự kiến đến nơi vào ngày Chủ Nhật, nhưng mãi đến thứ Ba chúng tôi mới đến nơi. Chúng

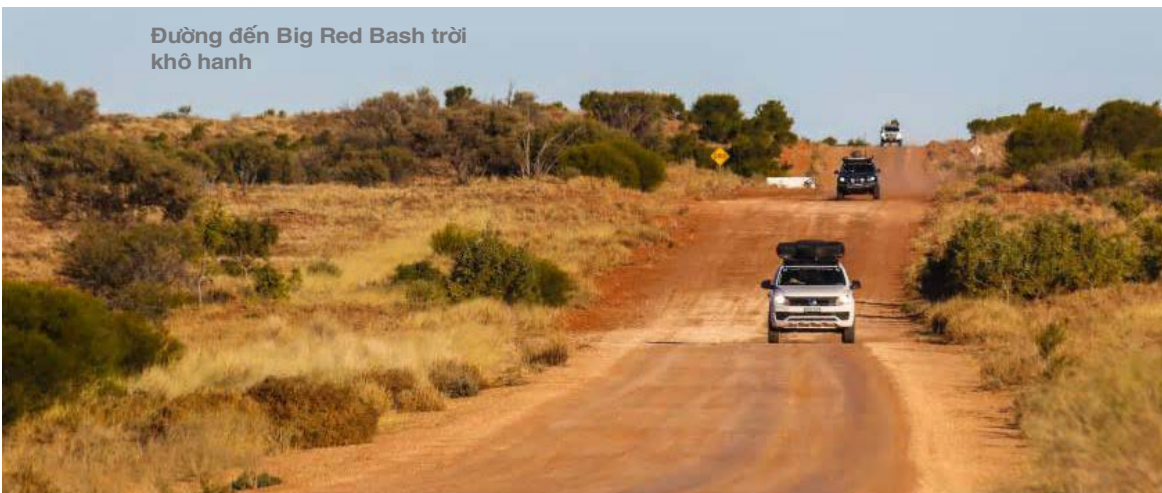
tôi phải nghỉ 3 đêm trong một khách sạn duy nhất cách đó 300 km. Và xe của một người trong chúng tôi bị kẹt trong bùn lầy”, Mandy giải thích.

Theo Greg Donovan, nhà tổ chức lễ hội, những cuộc phiêu lưu như trên là một phần không thể thiếu khi đến với Big Red Bash. Anh cho biết thêm: “Đó là lễ hội thu hút những du khách dũng cảm. Cuộc hành trình xuyên qua sa mạc, băng qua nhiều thị trấn nhỏ biệt lập ... Và đó cũng là một phần trong số những thể nghiệm chính của lễ hội”.

Khung cảnh thu hút “những du khách dũng cảm” và giới nghệ sĩ

Tổ chức thành công một sự kiện cách xa các thành phố lớn của một quốc gia là một thách thức đòi hỏi nhiều nỗ lực

Đường đến Big Red Bash trời khô hanh

để vượt qua. Thế nhưng ý kiến này nhanh chóng thu hút sự quan tâm của nhiều người.

Greg Donovan nhớ lại: “Mọi chuyện bắt đầu vào năm 2013, khi chúng tôi tổ chức cuộc chạy bộ 250 km xuyên qua sa mạc trong 6 ngày. Kèm theo đó, chúng tôi có tổ chức vài buổi trình diễn âm nhạc, và nhiều người nói rằng sẽ tuyệt vời nếu tổ chức lễ hội âm nhạc trong khung cảnh tuyệt đẹp này. Thế là năm 2014, ý kiến đó đã được chúng tôi biến thành hiện thực bằng một sự kiện đơn giản với gần 1000 người tham dự. Và lễ hội đã phát triển lớn hơn mỗi năm tiếp theo”.

Kể từ đó, lễ hội đã tạo dựng được tên tuổi của mình trong lòng khán giả và nghệ sĩ. “Khi tiếp xúc với họ, chúng tôi không một chút do dự. Họ không thể tìm một sân chơi tuyệt vời tương tự ở bất cứ nơi nào khác”, Greg Donovan, nhà sáng lập và tổ chức lễ hội Big Red Bash cho biết thêm.

Đây cũng là điều mà Tina Arena, một trong những nghệ sĩ biểu diễn âm nhạc trên sân khấu năm 2014, còn nhớ. “Không có nhiều lễ hội âm nhạc giữa sa mạc như thế. Nỗ lực mà mọi người thực hiện để đến xem lễ hội này khiến tôi vô cùng cảm động”, cô nói trước khi lên sân khấu.

Nghệ sĩ Jon Stevens biểu diễn tại Big Red Bash

Nghệ sĩ Tina Arena biểu diễn tại Big Red Bash

Lễ hội dành cho lứa tuổi trung niên

Nhiều nghệ sĩ tham dự Big Red Bash trước Tina Arena như Midnight Oil, John Farnham, Paul Kelly... Phần lớn những tên tuổi này không có ý nghĩa gì đối với khán giả trên thế giới nhưng lại gây được tiếng vang sâu

rộng đối với người Úc.

Robert, người chuyên mặc áo khoác da, đội nón cao bồi ... gọi nhớ đến những phim ảnh phương Tây, hài lòng cho biết: “Chỉ có âm nhạc thuần Úc, không có nhạc quốc tế!” Đối với anh, nét đặc trưng của lễ hội này còn nằm ở đối tượng khán

giả được nhắm tới. “Lễ hội âm nhạc ở các thành phố lớn dành cho giới trẻ nhiều hơn. Ở đây nó thích hợp hơn với những người tương đối có tuổi”.

Greg Donovan xác nhận: “Chúng tôi chọn lọc khá nhiều bản nhạc xưa, những bản nhạc mà khán giả đã từng nghe và hát qua hồi còn trẻ và lớn lên cùng, những bài hát *rock and roll* cổ điển hay. Thật tuyệt vời khi chúng ta có lễ hội âm nhạc phục vụ nhóm đối tượng ở độ tuổi này”, anh giải thích.

Trước sân khấu không có sàn nhảy và các buổi trình diễn kết thúc sớm, khi màn đêm buông xuống. Ngay cả chiếc xe bán bánh pizza của Trystan, một anh chàng gốc Tahiti, cũng không bán quá khuya. Anh muốn khách hàng ăn uống điều độ nhằm có đủ sức khỏe cho các hoạt động trong suốt mấy ngày diễn ra lễ hội.

Ngoài ra, khán giả tham dự lễ hội Big Red Bash có thể tận hưởng những hoạt động khác nhau được cung cấp trong ngày như ngồi trực thăng thưởng ngoạn những đồi cát, cuối lạch đà ...và đêm đến họ có thể thoải mái tận hưởng không khí của một buổi cắm trại.

Tạm biệt Big Red Bash mùa 2024, hẹn các bạn trong lễ hội mùa 2025.

ĐDH

LỜI GIỚI THIỆU: Andy Nguyễn là một nhiếp ảnh gia chuyên nghiệp. Anh từng đoạt những giải thưởng nghệ thuật nhiếp ảnh quốc tế từ 2009 đến 2012. Nhiều tác phẩm của anh được đăng tải trên những tạp chí chuyên đề nổi tiếng như: National Geographic, Birder's world Magazine, BBC Wildlife Magazine, Nature's Best Photography Magazine và The Cornell Lab of Ornithology website.

Paint.net

5 mẹo hay để thay thế Photoshop miễn phí

Paint.net là một loại phiên bản bình dân của Photoshop, nhưng chúng tôi không muốn coi thường chương trình chỉnh sửa hình phức tạp và miễn phí này. Nhà phát triển dotPDN cung cấp phần mềm đa năng và linh hoạt giúp việc chỉnh sửa hình ảnh bán chuyên nghiệp trở thành trò chơi của trẻ em. Chương trình đã được phát triển liên tục trong vài năm qua và hiện có sẵn các tính năng ấn tượng. [H1]

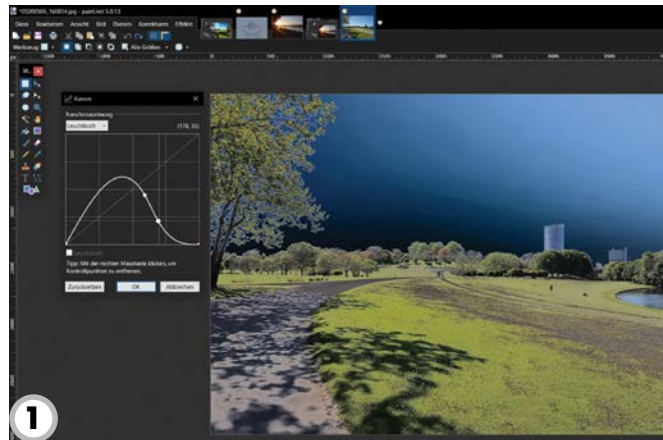
Hạn chế duy nhất của phần mềm miễn phí là bất kỳ ai chưa từng làm việc với nó trước đây đều có thể dễ dàng bỏ qua những công cụ và tính năng bổ sung khéo léo nhất. Chúng tôi sẽ giới thiệu 5 chức năng tốt nhất của Paint.net trong bài viết này.

Paint.net hiện tại có các yêu cầu sau:

- Windows 11

hoặc Windows 10 (phiên bản 1809 trở lên)

hoặc Windows Server 2019

hoặc Windows Server 2022

- **CPU** 64-bit (Intel/AMD x64 hoặc ARM64)

- **Tùy chọn:** máy tính bảng vẽ có hỗ trợ Windows Ink

■ **Cải thiện hình ảnh ngay lập tức thông qua chế độ tự động** [H2]

Ngay cả khi không đi sâu vào các chức năng và công cụ phức tạp, Paint.net vẫn cho phép bạn chỉnh sửa hình ảnh trong nháy mắt. Chế độ tự động mạnh mẽ có sẵn cho mục đích này, giúp tối ưu hóa độ tương phản, độ bão hòa và độ sáng. Trong hình ảnh trên, bạn có thể thấy chức năng này tự nó đạt được những gì. Phần

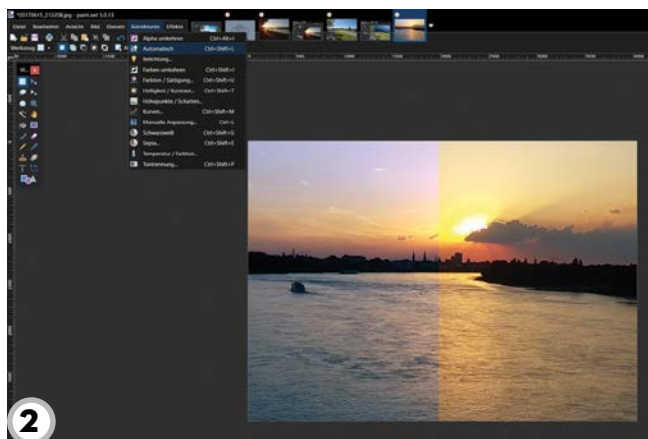
ảnh bên trái đã được tối ưu hóa và phần ảnh bên phải là ảnh gốc. Việc tối ưu hóa giúp các chi tiết nổi bật hơn và màu sắc trông chân thực hơn.

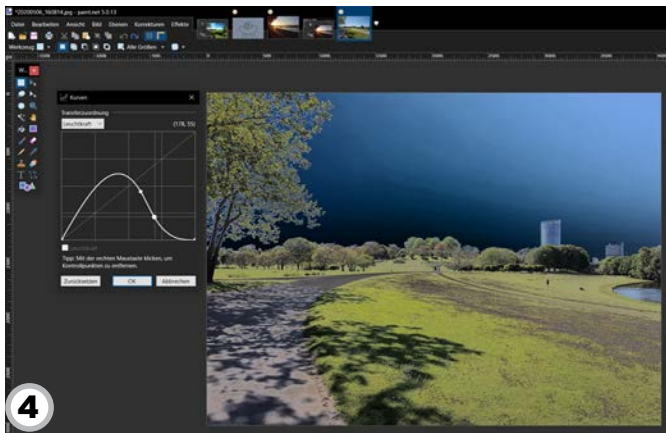
Bạn có thể tìm thấy điều chỉnh tự động trong menu **Corrections** trong **Automatic** hoặc bằng cách phối hợp các phím **Ctrl+Shift+L**.

■ **Điều chỉnh luminosity và độ sáng chính xác bằng Curves [H3]**

Trong một số bức ảnh, bạn sẽ nhận thấy những vùng quá sáng hoặc quá tối hiện lên nhiều lần. Vì chỉ các phần của ảnh bị ảnh hưởng nên bạn không muốn sử dụng thanh trượt để điều chỉnh độ sáng hoặc độ tương phản vì điều này luôn thay đổi toàn bộ ảnh. Paint.net đưa ra giải pháp cho vấn đề này.

Bạn sẽ tìm thấy chức năng **Curves** rất thực tế trong menu **Corrections**. Chúng ta cũng có thể đến đó bằng cách nhấn **Ctrl+Shift+M**. Những đường cong này có thể được sử dụng để điều

chỉnh độ sáng hoặc độ sáng của từng kênh màu riêng lẻ, đặc biệt chỉ trong vùng sáng hoặc chỉ trong vùng hình ảnh tối.

■ Sử dụng Layers [H4]

Các lớp (layers) có thể được sử dụng để thay đổi nội dung hình ảnh theo những cách ấn tượng hoặc tạo ra các bố cục hình ảnh hoàn toàn mới. Paint.net cung cấp chức năng này trong cửa sổ lớp. Các lớp hình ảnh như vậy có thể được hoán đổi, sao chép hoặc làm mờ dần. Bạn cũng có thể sử dụng hiệu ứng trong suốt để hợp nhất các lớp, thay đổi tông màu v.v. Nếu bạn không thấy cửa sổ lớp, hãy nhấn F7 một lần trong Paint.net

Bên dưới cửa sổ lớp, bạn sẽ tìm thấy một số chức năng hữu ích. Ở đó chúng ta có thể thêm bất kỳ lớp mới và lớp trống ban đầu nào bằng cách sử dụng biểu tượng dấu cộng. Để tô màu các lớp như vậy hoặc bằng hình ảnh, trước tiên bạn phải nhấp vào chúng. Sau đó, bạn có thể sử dụng **Ctrl+V**

để dán trực tiếp nội dung đã sao chép hoặc cắt.

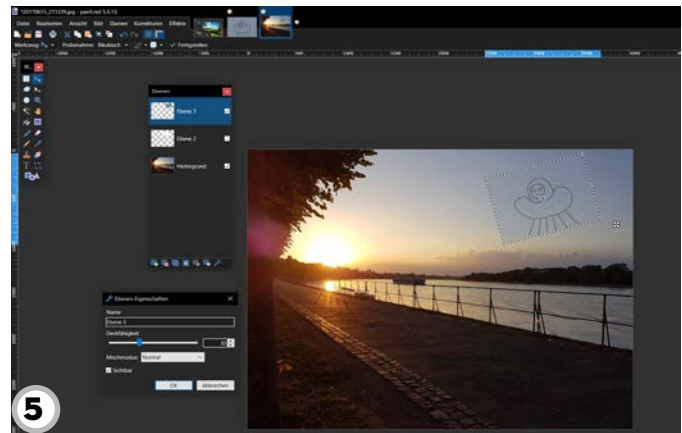
■ Sử dụng các hiệu ứng để nâng cao hình ảnh hoặc lật ngược chúng một cách nghệ thuật

Chuyện này đã xảy ra với tất cả chúng ta. Trong lúc vội vàng hoặc nóng nảy, bạn cầm máy ảnh hoặc điện thoại thông minh của mình ở một góc và đối tượng lẽ ra phải đẹp lại trông bị vẹo trong ảnh.

Thay vì phải trải qua quá trình chỉnh sửa ảnh tẻ nhạt và sau đó cắt bỏ các vùng trống xung quanh các cạnh của ảnh, Paint.net sẽ loại bỏ mọi công sức ra khỏi phương trình. Để thực hiện việc này, hãy chọn **Photo** ở thanh menu trên cùng bên dưới **Effects** rồi chọn **Straighten**.

■ Tiết kiệm thời gian với phím nóng [H6]

Paint.net cung cấp các phím nóng thiết thực cho nhiều chức năng. Thay vì phải nhấp đi nhấp lại vào cùng một menu và cửa sổ

công cụ, chúng ta có thể hoàn thành nhiều tác vụ một cách nhanh chóng.

Các phối hợp phím tốt nhất bao gồm: [H6]

AN

(Các) khóa	Chức năng
Giữ phím cách và nhấp chuột trái, di chuyển chuột	Di chuyển không gian làm việc
Cuộn bằng con lăn chuột	Di chuyển không gian làm việc lên và xuống
Shift + cuộn bằng con lăn chuột	Di chuyển không gian làm việc sang trái và phải
Ctrl + C	Sao chép vùng đã chọn
Ctrl + X	Cắt vùng đã chọn
Ctrl + V	Dán vùng đã sao chép/cắt
Ctrl + D hoặc Enter	Hủy lựa chọn/bỏ chọn
Ctrl + Cuộn bằng con lăn chuột	Phóng
Ctrl + B	Hình ảnh trung tâm
F5	Hiện/ẩn cửa sổ công cụ
F6	Hiện/ẩn các bước công việc
F7	Hiện thi/ẩn cửa sổ lớp
F8	Hiện thi/ẩn cửa sổ màu
Ctrl + N	Tạo hình ảnh mới
Ctrl + O	Mở/chọn file mới
Ctrl + S	Lưu hình ảnh
Ctrl + Shift + S	Lưu hình ảnh dưới dạng
Ctrl + P	In hình ảnh
Ctrl + Z	Hoàn tác bước công việc
Ctrl + Y	Khôi phục bước công việc
Xóa lựa chọn	Xóa lựa chọn

Tôi sinh ra ở Tân Định, lớn lên ở Tân Định và đi vượt biên từ Tân Định nên hễ ai viết về Tân Định là tôi chúm mũi đọc. Tôi không biết Bích Vân là ai nhưng cô có giọng văn ý nhị, tinh nghịch vừa giễu cợt vừa hoài niệm. Bích Vân đem cho tôi biết bao kỷ niệm, trả về cho ngôi phố có nhà thờ Thiên Phước từng chi tiết phố xá. Duy có hai chi tiết nhỏ chưa thật chính xác: Chú Hòa bán xi-rô đối diện trường Thiên Phước ngậm xi-rô với dứa chứ không phải chanh muối và Tân Định cũng bị Việt Cộng tấn công vào Tết Mậu Thân. Nhà tôi ở số 422 Hai Bà Trưng là hiệu Đại Ngọc trong hình, ở ngã ba Trần Quang Khải, Hai Bà Trưng, Yên Đổ. Đêm mừng hai Tết, đặc công nằm vùng xuất phát từ hiệu phở Bình ở số 7 Yên Đổ tấn công binh-dinh Mỹ kế bảo sanh viện Lương Kim Vi. Nhà tôi ngay đối diện, chứng kiến lính Mỹ trên sân thượng bắn trả xuống lòng đường, đạn ghim vào cửa sắt reo xèo xèo. Đến sáng 4 xác Việt Cộng nằm tênh hênh trên đất, trực thăng bốc lính Mỹ đi và ông Ngô Toại chủ hiệu phở Bình bị Cảnh sát Dã chiến VNCH còng tay. Chi tiết khác: rạp Mô-Độc sau này đổi tên là rạp Kinh Đô, còn rạp Kinh Thành chuyên trình diễn cải lương. Rạp sang nhất vẫn là rạp Văn Hoa, thứ nhì là Casino Đa-Kao bên cạnh thạch chè Hiền Khánh và Hải Ký Mì Gia ở ngã ba Mạc Đĩnh Chi-Đinh Tiên Hoàng. Tiệm uốn tóc nổi tiếng là tiệm Tân Hồng Kông gần hiệu Giày Gia không xa kem Mai Lan và hiệu nhiếp ảnh Chí Mỹ cũng đối diện rạp Kinh Thành.

Giọng văn của Bích Vân ấm áp, êm đềm, trả về cho Tân Định những thanh bình của trước lúc nước mất nhà tan. Cám ơn Bích Vân.

[TRẦN VŨ]

Tân Định Xóm Tôi...

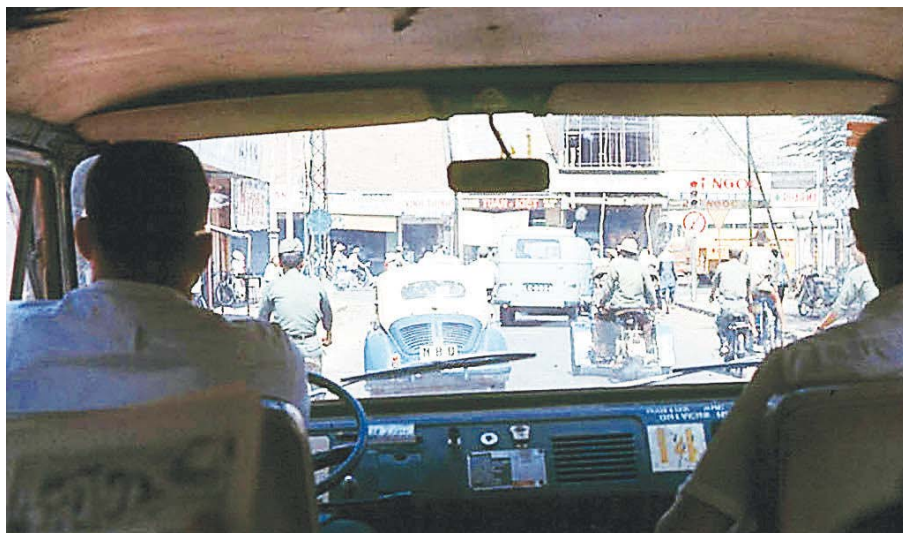
BÍCH VÂN

Tôi đi để lại đường xưa

Cùng bao kỷ niệm nắng mưa bên đời ...

C há hiểu tại sao, nhưng hễ cứ nghe ai nhắc hoặc nói đến hai chữ Tân Định là tôi lại thấy lòng nao nao, xúc động một cách kỳ lạ. Không kềm được. Chỉ mới nghe đến hai chữ Tân Định không thôi là đã thấy cả một quãng đời thơ ấu thần tiên như hiện ra trước mắt với biết bao kỷ niệm vui buồn thân yêu, cả một thời mới lớn vô tư đầy mơ với mộng, và cũng cả ... một thời «đổi đời» khốn đốn chật vật lúc nào cũng chỉ nghĩ đến cái ăn, cái mặc ...

Đã ở Sài Gòn, ai mà chả biết hoặc chưa từng đi ngang qua nhà thờ Tân Định? Qua Hai Bà Trưng, con đường chính nối liền Phú Nhuận và... cứ thế đi thẳng tắp lên Trung Tâm Sài Gòn. Đi thẳng ra chỗ tượng Đức Trần Hưng

Đạo ở bến Bạch Đằng, giang sơn của Hải Quân, thì có lẽ chính xác hơn, nhưng đường phố Catinat và Bonard cũng đã nằm lẩn khuất gần đâu đấy, chỉ cách có vài bước. Cái đất Tân Định của tôi có nhiều ... thú nổi tiếng lắm nhé. Rất rất nhiều thú. Những nhân vật trứ danh của vùng quận nhất Tân Định nói chung, và khu Nhà Thờ của tôi nói riêng, thì... ôi thôi hàng hà vô số, nhớ sao cho hết, và kể sao cho xuể? Một thí dụ nôm na thôi, tầm thường thôi, nhưng chắc chắn sẽ còn rất nhiều người vào lứa tuổi sồn sồn như tôi khó mà quên cho được ... Chú Hòa (còn được gọi một cách thân mật là Chí Hòa) có cái xe đẩy bán sirop đá bào ở đầu cái hẻm đối diện với nhà thờ Tân Định. Những buổi trưa nắng gắt mà được sà vào giầm giầm khuấy khuấy một ly “đá nhận” thoang thoang chút mùi chanh muối rồi chấm chấm mút mút từng múống đá bào có xịt xịt tí sirop màu xanh mầu đỏ, thì cứ gọi là... coi ông mặt trời như... nơ-pa, đã khát và mát ruột gì đâu !!!

Lại nhớ hồi tôi còn đầu tắt mặt tối với cái quán café cóc (sau 75 ấy mà, buôn bán nhì nhằng chỉ mong kiếm đủ tiền đi chợ hàng ngày thôi, có mấy ai mà chẳng phải thế, như tôi, nhỉ?) cũng ở ngay đầu hẻm, đã biết bao lần chú Hòa thương hại “giải vây” cho tôi vay tạm từng cục nước đá BGI để tôi phục vụ bán café “sữa đá” hay “đen đá” cho những người vừa tan lễ nhà thờ ủa vào hàng loạt... khiến tôi lỉnh quỳnh tút tút pha pha chế chế luôn tay không kịp thở và cái thứ hàng gì tôi bày bán cũng hết sạch nhẩn, chỉ trong nháy nháy, sau những giờ tan lễ ngày Chủ Nhật.

Cái quán café cóc của tôi thật ra thì... chả có mấy người còn nhớ đến, nhưng nức tiếng lắm lắm cả Sài Gòn lẫn Chợ Lớn là (quán

đàng hoàng) Café Thu Hương nằm gần ngã tư đèn xanh đèn đỏ Hiền Vương (Mayer cũ). Ngày xưa, lúc đang còn trong thời kỳ nhặng nhố ... sắp sửa thành người lớn, bọn ghiền ngồi café chúng tôi cứ phân vân không biết phải chọn café Văn Hoa Dakao hay Thu Hương Tân Định để được nghe những bài nhạc ngoại quốc “mới ra lò”, thịnh hành nhất, romatique nhất... Văn Hoa thì nhạc hay, âm thanh hay và có mấy cô caissières yé yé xinh xẻo nhưng café lại chỉ tạm tạm thôi, nên chúng tôi đóng đô Thu Hương thường hơn, và lại những hôm lười đi xa, tôi chỉ việc băng qua đường là đã tới, gần xịt.

Gần xịt hơn nữa là cái quán bánh xèo Đình Công Tráng, rộn rịp từ xế xế chiều cho đến tối khuya, lúc nào cũng tấp nập người và xe. Nghe nói sau gần 40 năm rồi mà đến bây giờ vẫn còn tấp nập xe và người, cả ngày lẫn đêm nữa cơ đấy!

Đi quá thêm vài ba bước nữa là tới cái ngõ hẻm của nghệ sĩ Tùng Lâm, danh tiếng thì... cả nước biết. Tôi thường đi bằng tất ngang cái hẻm này mỗi ngày để ra chợ, cái

hẻm đâm thẳng vào hông chợ, đầu hẻm có xe nước mía (pha lẫn với dâu Đà Lạt) của chị Tám, trời thần ơi là ngon, nhất là được uống vào những buổi tối cúp điện. Có lẽ chưa có loại nước uống nào trên thế giới, theo tôi nghĩ, mà vừa rẻ, vừa đã khát, vừa ngon lại vừa bổ như nước mía, nếu đừng để ý đến cái đám nhặng xanh bay vùn vủ trên những xác mía đã được ép lấy nước rồi, cũng như những đăn mía chưa ép...

Cứ gì phải ra tận ngoài Hà Nội để mò đến Chả Cá Lã Vọng mới thưởng thức cho được cái món chả cá thì là chấm mắm tôm? Chả cá Sơn Hải ở ngay ngã ba Lý Trần Quán và Đình Công Tráng (còn gọi là Calmette) mà không ngon ư? Cứ gọi là lịm cả người đi ấy chứ! Và trong cái ngõ hẻm sát kế bên còn có một nhân vật, lúc còn sinh thời, đã từng làm mưa làm gió trong giới điện ảnh hồi đó: tài tử Đoàn Châu Mậu, bố của Tuyên, cô bạn học cùng lớp với tôi ở Marie Curie và cùng học violon với ông xã nhà tôi ở trường Quốc Gia âm nhạc. Một cô bạn tính tình hiền hậu, lành như cục đất, ai nói gì cũng chỉ ngỏn

nguồn cười... Cô bạn này của tôi đã có đạo, trước 75 một chút, cùng với Đức Huy là một đôi khá nổi tiếng trong làng ca nhạc Sài Gòn. Cha Tr. của giáo xứ Tân Định những năm 70 cũng là một nhân vật được nhắc đến khá nhiều, nhất là trong giới trẻ. Một thần tượng, một hiện tượng... lạ thì đúng hơn, đáp ứng được cái “máu hippie” của bọn choai choai chúng tôi thuở bấy giờ. Những buổi lễ của Cha, dành riêng cho giới trẻ, lúc nào cũng đông nghẹt!

Bọn con gái chúng tôi mê nhất là bộ râu quai nón của Cha, giọng nói từ tốn “lịm cả hồn” và những bài giảng rất là giản dị và cởi mở, những bài thánh ca soạn theo thể loại mới, nghe mà cứ “ngơ ngẩn cả người”... vì hay! Tôi biết, đã có khối

con chiên ghê bống đứng trở thành ngoan đạo, chăm chỉ sốt sắng đi lễ nhà thờ không bỏ sót Chủ Nhật nào, cũng chỉ vì...Cha. Và trong số những con chiên ghê đó có tôi.

Sát bên nhà thờ Tân Định là trường Thiên Phước. Ngôi trường đạo này là của các Sơ, chỉ nhận toàn con gái và có một đặc điểm rất dễ thương là bắt các nữ sinh phải mặc đồng phục váy màu hồng thay vì mặc váy màu xanh nước biển đậm và blouse trắng như các trường đạo khác (Couvent des Oiseaux, Régina Pacis và Régina Mundi... chẳng hạn). Cứ đến giờ tan học là cả khu Tân Định nhộn nhịp hẳn lên với một đàn bướm màu hồng khổng lồ riu rít tủa ra xúm đông xúm đỏ các gánh hàng rong tấp tểch trước cổng trường, trông

vui mắt đảo đảo. Quà vặt của vùng Tân Định là có tiếng dấy. Có tiếng là ngon! Mà cũng có tiếng là đắt!

Chả thế mà người ta vẫn thường kháo với nhau là “Chợ Tân Định chỉ dành riêng cho những dân nhà giàu, bán toàn hàng “tuyển” nên mắc như quý (?). Mà cũng đúng thôi, tiền nào của nấy!”

Chẳng ngoa tí nào sất, thật, dân vùng Tân Định, phần lớn là “có máu mặt” cả mà! Những ngôi nhà lịch sự xinh xắn trong các con hẻm tương đối rộng rãi nếu so với những con hẻm của các vùng khác, và những cửa tiệm khang trang buôn bán sầm uất ngoài mặt đường đã nói lên rằng thì là... Quận Nhất không phải khi khổng khi không mà được gọi là Quận Nhất, nghĩa là nhất trong các quận của Sài Gòn! Và những lý do để dẫn chứng thì kể đến... mai, mốt cũng chưa hết.

Trước tiên phải kể đến lý do... yên ổn: năm 68 trong trận Mậu Thân, cái đất Tân Định chả suy sụp một mảy may nào, ở đâu nhón nháo chứ quanh vùng tôi ở vẫn cứ êm ru bà rù. Và kiểm lại trong ký ức, tôi rất ít khi nghe nói tới các băng đảng anh chị xuất thân hay những hành vi phạm pháp xuất phát từ cái xứ Tân Định. Chỉ cần nhiều đó thôi, thế đã đủ là lý do chính đáng hàng đầu chưa nhỉ, để chán vạn dân Sài Gòn... ôm ấp giấc mơ có được “hộ khẩu” trong vùng này? Thế thì văn hóa nữa nhé?

Yểm Yểm thư quán trên đường Trần văn Thạch chắc nhiều người trong giới chữ nghĩa vẫn chưa quên.

Còn nữa, đối diện với chợ Tân Định, ngay đầu cái xóm sát với nhà thuốc bắc Kim Khuê (có trưng một ông hổ to thật to, và thật, đứng chinh ỳnh trong tiệm) là chỗ cho mượn sách với một kho truyện

phong phú... không thể tả được! Trên thì giới dưới thì sách, thôi thì không thiếu một thể loại hay tác giả danh tiếng nào. Những Văn Bình Z.28, “Lửa cháy Thành Phiên Ngung”, “Thủy Hử” hay Kim Dung hay Duyên Anh hay Ian Fleming v.v. đã góp cái vốn kiến thức cho biết bao già trẻ lớn bé không chỉ vùng Tân Định.

Còn giới văn nghệ sĩ tụ tập trong vùng này thì đông vô số kể. Nào là nữ ca sĩ Bạch Quyên và Tuyết Mai của những năm “hồi đó lâu lắm rồi”, nào là nữ diễn viên kịch Mỹ Chi, nào là nữ sĩ Nguyệt Hồ nổi tiếng như cồn nhờ tài bói bài Tây...

Nói chi đâu xa, cũng vào đầu những năm 60, ngay trong cái ngõ trước cửa Nhà Thờ của tôi, ông hàng xóm soạn giả Hoàng Khâm là... số dzách trong làng cải lương. Mỗi tối khuya mà thấy ông bách bộ đi tới rồi lại đi lui, phía bên kia đường nhà thờ, để vất tìm nặn óc viết kịch bản dựng tuồng cho các gánh hát (hạng nhất thôi đấy nhé) là thiên hạ xung quanh nhìn

bằng con mắt ngưỡng mộ ghê lắm. Hiệu uốn tóc Mô-Đéc (dấu sắc) sát bên nách hiệu thuốc tây của nhà tôi cũng được các tài tử giai nhân của cả Sài Gòn tận tình chiếu cố. Cô em Lìn Dí làm chủ tiệm này còn bà chị Lìn Chế có thêm một tiệm nữa, cũng tên Mô-Đéc, nhưng nằm trên đường phố Lê Lợi. Hai tiệm này lúc nào cũng đông nghẹt, nhất là vào những mùa Noel hay Tết, để thường khách đến “làm đầu” phải chờ đến cả tiếng đồng hồ mới được phục vụ. Chú Cóong, chú Cai có những bàn tay bằng vàng, được các bà các cô “tán tui” nhiều nhất. Cứ vào đây là khắc biết hết tuốt tuốt những chuyện “trong nhà ngoài phố” của... cả làng trên xóm dưới, bảo đảm!

Chỉ cách nhau chưa đầy 3 phút đi bộ, mà cái vùng tôi ở có đến hai rạp ciné. Bên hông chợ là rạp Mô-Đéc (dấu nặng) và mặt trước của chợ là rạp Kinh Thành. Hai rạp này thay phiên nhau chiếu những phim Ấn Độ và cao bồi hay ra phết, thỉnh thoảng để thay đổi không khí lại

mời các gánh Cải Lương hay Hồ Quảng về trình diễn, làm nghen cũng cả xe cộ lưu thông vào những giờ sắp mở màn hay văn tuồng.

Đấy là những dẫn chứng (mê ly chưa?), liên quan đến “cái đầu”, mà tôi chỉ đại khái sơ qua thôi.

Còn “cái bụng” ư? Hai con đường Hiền Vương và Pasteur với một dãy các hàng phố, món quốc hồn quốc túy vang danh khắp năm châu bốn biển, chả là cái nôi của nền văn hóa ẩm thực của nước Việt Nam đó sao? Dân sành sỏi chỉ ăn phở thịt bò ở Pasteur hay phở gà trên đường Hiền Vương. Và Phở Pasteur đã trở thành bằng hiệu của vô số tiệm Phở, điển hình là ở Boston bên Mỹ, của Mr. Lê D.

Tiệm bán giò chả Bạch Ngọc và Phú Hương, cũng trên đường Hiền Vương thì... lọ là phải ngon, nổi tiếng quá xá trời là ngon không đầu bằng. Bánh giầy, bánh giò, chả cốm, chả quế, giò lụa, giò bò không chê vào đâu được! Ăn giò chả của hai tiệm này với bánh mì nóng hôi hổi của lò Poitou gần đấy thì ngon phải biết, quên cả chết!

Ăn rồi lại muốn xơi thêm

No căng nút bụng, cứ chêm, vẫn thêm...

Tôi còn nhớ, mãi, trong chuyến viếng thăm Little Saigon, cái cảm giác ngạc nhiên đến sững sờ khi bước chân vào lò giò chả Thái Bình trên đường Brookhurst. Cầm khoanh chả bò trên tay, cái mùi rau thì là ngào ngạt xộc vào mũi, xông thẳng lên óc. Chao ôi là quen thuộc! Là thân yêu! Trong một lóe chớp, dường như tôi thấy cả một quê hương Việt Nam, cả một bầu trời Tân Định ủa đến trước mặt. Tôi lặng cả người. Từ khi bị xa xứ, gần 20 năm rồi, có lẽ đây là lần đầu tiên tôi được ngửi lại cái mùi chả bò quynn rữ này. Quynn rữ kỳ diệu

cái khứu giác. Tôi cắn ngập răng, nghiền ngấu, mê mẩn. Quyến rũ thần tình cái vị giác. Không ngờ cái mùi, cái vị của một món ăn lại có sức khơi dậy kỷ niệm mãnh liệt dường ấy. Tả làm sao cho xiết những xúc động của tôi lúc đó, lúc mang cái tinh túy đặc biệt của xứ sở tôi vào lòng? Cám ơn lò giò chả Thái Bình đã cho tôi tìm lại hương vị độc đáo không bao giờ quên được này. Cám ơn cả Van's bakery với những ô mai, những bánh mứt đủ các loại gọi cho tôi nhớ biết mấy cái tuổi nhỏ nhỏ nhàng nhàng, lúc nào trong túi cũng sẵn, trong miệng cũng ngậm, ghiền ô mai như trẻ con nhai kẹo chewing-gum. Tôi mua nhiều lắm, mỗi thứ ô mai "Bắc Việt" mấy lạng, đem về Đức, để khi nhấm nháp thì nhớ ngược trở lại những ngày phiêu lưu, ôi tuyệt vời, bên Cali.

Nhưng thôi, đây là một "thế giới nhớ" khác hẳn rất đậm nét (còn mới toanh), bây giờ tôi đang nhớ Tân Định, nhớ cái khu Tân Định của tôi cơ mà.

Đường Đinh Tiên Hoàng

Tôi đang kể đến đâu nhỉ? Gì nữa nhỉ? À, cái quán điểm tâm cơm tấm bì, gần bên trường dạy lái xe hơi của ông nghị sĩ Huyền, cũng vẫn trên đường Hiền Vương, không thể không góp phần vào "nghệ thuật ăn uống" của vùng Tân Định. Cô Mỹ Trinh, cô láng giềng của quán này bây giờ lại góp phần vào nền

kịch nghệ hải ngoại bên Mỹ nữa đấy.

Và nhắc đến tiệm hòm Tobia thì không ai là không biết. Không chỉ nổi tiếng ở Việt Nam mà thôi, tôi đã thấy bảng hiệu Tobia ở miền Nam Cali nữa cơ. Hình như bây giờ nằm trên đường Newland street của thành phố Westminster, trước đó thì trên đường Edinger? Không biết tiệm bán hòm này có liên hệ gì với vợ chồng Bùi và Cathy Tobia Tân Định, những người vẫn hay ngồi cùng... chiều với vợ chồng tôi vào những ngày cuối tuần, hồi còn ở bên nhà? Những "tai to mặt lớn" cũng không thiếu, khét tiếng nhất phải kể đến ngài "Th. đen" với chiếc xe Camaro độc nhất vô nhị, luych (luxe) vô cùng, nhất xứ, vào những năm đầu 70. Đối diện với tư dinh (bên trong cũng luych không kém, sau 75 trở thành trường Mẫu giáo) của ông vua điện lạnh này là tiệm Trinh shoes. Một biệt danh lấy lưng trong giới ăn mặc thời trang của Sài Gòn: Hảo Trinh shoes, giới trẻ "xịn" thời đó ai mà chẳng biết?

Sở dĩ nói vòng vo, nhắc nhở tùm lum là tại vì... nhớ quá đấy mà. Chả là đêm qua nằm mơ, tôi thấy tôi đang đi chợ hoa, những ngày giáp Tết, ở bên nhà, ở Tân Định, ở trước cái cửa hàng Pharmacie nhà tôi. Tự dưng thấy quận ruột nhớ nhà, nhớ Tân Định, nhớ cái không khí tấp nập không có chỗ len chân trên những ngã đường xung quanh nhà

thờ vào những đêm Noel, nhớ cái tíu tít rộn rịp mua sắm của những ngày sắp Tết, nhớ lung tung, nhớ đủ thứ, nhớ ời là nhớ, nhớ quay nhớ quắt, nhớ như điên như dại, nhớ chín ruột chín gan, nhớ quá lắm... Tân Định của tôi ơi !!!

Trong chuyến Mỹ du vừa mới đây, mấy tháng trước, tôi như tìm thấy lại được một phần nào cái hồn của quê hương tôi trên xứ người. Đứng giữa khu Phước Lộc Thọ, bên tai nghe riu rít đủ các thứ giọng của cả 3 miền Trung Nam Bắc, trước mặt và xung quanh chỉ toàn những khuôn mặt của người cùng xứ sở, tôi thấy nỗi buồn tha hương vơi đi rất rất nhiều. Và dường như tôi hít thở được mùi vị của quê hương tôi đâu đây, trên những tấm bảng hiệu đề chữ Việt, qua những món ăn thức uống thuần túy của dân tộc tôi, và có đôi lúc tôi đã thoáng bắt gặp cái khu Tân Định ngày xưa của tôi, ẩn hiện, bàng bạc, ngay trong khu thương xá này, cách nửa vòng trái đất chứ không phải ở trong lòng nước Việt Nam.

... Ai về Tân Định xóm tôi

Cho tôi nhắn nhủ đôi lời nhớ thương

Xa rồi những sáng mù sương

Hoàng hôn nhạt nắng giáo đường thánh ca

Tôi quỳ hồn bổng mưa sa...

BV

Đổi tên nước

Trong thế kỷ 20, một số quốc gia đã thay đổi tên nước của mình, thường là do các sự kiện chính trị, xã hội, hoặc lịch sử quan trọng. Dưới đây là một số ví dụ (năm đổi tên ghi trong ngoặc):

1

Persia (Ba Tư) thành Iran (1935)

LÝ DO: Reza Shah Pahlavi yêu cầu cộng đồng quốc tế gọi quốc gia này là “Iran”, xuất phát từ chữ “Aryan” và phản ánh di sản Aryan của quốc gia. Việc đổi tên là một phần của nỗ lực rộng lớn hơn để khẳng định bản sắc quốc gia và sự độc lập của Iran khỏi các cường quốc thực dân.

2

Gold Coast (Bờ Biển Vàng) thành Ghana (1957)

LÝ DO: Sau khi giành được độc lập từ Anh, quốc gia này được đổi tên thành Ghana, theo tên Đế chế Ghana cổ đại. Việc đổi tên mang tính biểu tượng về sự kết nối của quốc gia với lịch sử phong phú và khát vọng cho một tương lai thịnh vượng.

3

Zaire thành Democratic Republic of the Congo (1997)

LÝ DO: Sau khi Mobutu Sese Seko bị lật đổ, tên quốc gia được đổi từ Zaire trở lại Democratic Republic of the Congo (Cộng hòa Dân chủ Congo). Việc đổi tên là sự từ bỏ di sản của Mobutu và quay trở lại tên gọi sau khi giành được độc lập.

5

Siam (Xiêm) thành Thailand (Thái Lan) (1939)

LÝ DO: Tên “Thailand” có nghĩa là “đất nước của những người tự do” và được chính phủ của Thủ tướng Plaek Phibunsongkhram đề xuất để nhấn mạnh sự độc lập của quốc gia và bản sắc dân tộc của người Thái. Tên gọi này tạm thời được thay đổi lại thành Siam trong Chiến tranh Thế giới II nhưng đã trở lại là Thailand vào năm 1949.

4

Abyssinia thành Ethiopia (1941)

LÝ DO: Mặc dù “Ethiopia” được sử dụng thay thế cho “Abyssinia” trong nhiều thế kỷ, tên “Ethiopia” trở thành tên chính thức của quốc gia sau khi Hoàng đế Haile Selassie khôi phục lại sau thời kỳ chiếm đóng của Ý. Tên Ethiopia có nguồn gốc cổ đại và liên quan đến vùng đất Kush ghi trong Kinh Thánh.

6

Ceylon (Tích Lan) thành Sri Lanka (1972)

LÝ DO: Việc đổi tên xảy ra khi quốc gia này trở thành một nước Cộng hòa trong Khối Thịnh vượng chung (Commonwealth). “Sri Lanka” dịch từ tiếng Phạn có nghĩa là “hòn đảo lộng lẫy”, và việc đổi tên là một phần của phong trào nhằm thoát khỏi di sản thực dân và khẳng định bản sắc quốc gia riêng biệt.

7

Burma (Miến Điện) thành Myanmar (1989)

LÝ DO: Chính phủ quân sự đã thay đổi tên thành “Myanmar”, là nỗ lực nhằm tách khỏi quá khứ thực dân và khẳng định một bản sắc quốc gia toàn diện hơn. Tuy nhiên, một số quốc gia vẫn gọi nước này là Burma.

Những thay đổi tên gọi nói trên được thúc đẩy bởi mong muốn phản ánh bản sắc dân tộc, thoát khỏi di sản thực dân, khẳng định sự độc lập và chủ quyền.

Bánh bao măng

Một lần cô bạn quê ở Trà Vinh hỏi tôi: “Chị ăn bánh bao nhân măng (gọi tắt là bánh bao măng) Trà Vinh bao giờ chưa?”. Tôi lắc đầu, lạ quá, không hình dung bánh bao măng như thế nào. Cô bạn nói, khi nào có dịp về Trà Vinh chị nhớ tìm món này ăn cho biết nhé.

ĐÀO THỊ THANH TUYỀN
SÀI GÒN, VN

Cô kể chuyện có người bà con làm bánh bao măng bán mỗi ngày. Chỉ 5,000 đồng một cái thôi, ăn ngon lắm (thời điểm 2019). Tuy nhiên, bây giờ ít người làm vì nhọc công, sợ tương lai mai một món này thì tiếc quá.

Tò mò món bánh bao măng, tôi Google lục tìm không thấy trang nào nói về món bánh bao đặc biệt này. Mãi đến năm 2021, có một video trên YouTube của nhóm

“Ngũ Long Du Ký” là kênh của nhóm 5 nghệ sĩ: Phi Phụng, Phương Dung, Thụy Mười, Diễm Hương, Năm Chà ghi lại cách làm bánh bao măng của một gia đình ở Đại An, Trà Cú, Trà Vinh. Video quay về cách nhồi bột, cho nhân vào bánh, xếp miệng bánh... Tuy không chi tiết công thức như câu chuyện cô bạn tôi ghi lại dưới đây nhưng được “cận cảnh” thấy cách làm bột bánh bao để bọc nhân măng, thịt, tôm khá... nặng tay,

vất vả. Phải thay đổi người quét, nhồi bột liên tục vì đây là phần quyết định thành công của món bánh, nếu không khéo sẽ hư bột.

Phải chăng đó là lý do mà bánh bao măng bây giờ ít ai còn chịu khó làm như ngày xưa?

Tôi chưa có dịp đi Trà Vinh để tìm đúng địa chỉ mà cô bạn dẫn thì một hôm (thời điểm 2019), bạn nhắn qua facebook rằng cô đang ở Tây Ninh đám giỗ ông nội, sẵn có người chị ở Trà Vinh về, cả nhà “bắt” chị ấy làm bánh bao măng.

Sau đó cô ấy gửi qua tôi toàn bộ quá trình làm bánh bằng hình ảnh chụp, quay video diễn giải cách làm, công thức...

Hôm sau về Sài Gòn, cô nhắn tôi đến nhà cô lấy bánh bao mới làm hôm qua về ăn cho biết. Quả thật là món bánh rất ngon và lạ miệng. Nói là “bao” nhưng không bao kín như bánh bao thường thấy mà là “bao hở” và ăn với nước chấm chua ngọt, có thêm rau sống, đồ chua.

Tôi coi kỹ các video clip bạn gửi, chép lại tiến trình và công thức làm bánh như một cách chia sẻ thông tin, hy vọng rằng món bánh bao măng sẽ được giữ gìn như một nét văn hoá ẩm thực độc đáo của Trà Vinh mà tôi đoán không nhiều người biết. Người

muôn năm cũ đọc lại biết đâu ký ức ngày xưa ủa về làm bồi hồi nhớ cái bánh ngon quê xứ đã từng được ăn.

Hôm ấy, người chị của bạn làm 100 cái bánh bao măng, với công thức và cách làm như sau:

- Thịt ba rọi: 1kg, tôm bạc đất: 1kg, măng tươi: 3 kg (2 mọt măng lớn), bột gạo xay tươi: 1kg (500gr gạo dẻo, 500gr gạo nở), bột nếp: 100gr, tinh bột mì: 500gr, bột gạo khô mua ở chợ: 100gr, hành lá xắt nhuyễn.

- Thịt ba rọi xắt mỏng vừa, xào với tôm tươi đã bóc vỏ.

- Măng tươi xắt sợi nhỏ, luộc hai lần cho ra hết chất độc của măng, xong vắt khô rồi xào măng nêm nếm thấm gia vị.

- Pha chế nước chấm: 500gr đường, 2.5 muỗng muối, giấm, bột ngọt, 1 muỗng cà phê nước màu dừa, nấu sôi, để nguội

rồi thêm nước mắm, ớt tỏi băm nhuyễn, nêm nếm vừa ăn, kiểu nước chấm chua ngọt.

- Đồ chua: Đu đủ bào sợi, bóp muối rồi vắt khô. Pha giấm và đường vừa đủ rồi ngâm đu đủ, chú ý không chua quá mất ngon.

- Nhồi bột cho quên lại, nấu nước sôi cho một ít vào gọi là lấy trùng bột. Phần nhồi bột khá công phu sao cho bột dẻo, mịn, không khô, về từng cục vừa nắm tay.

- Làm thành bánh: Lá chuối cắt thành miếng vừa cục bột, thoa dầu ăn trên miếng lá chuối rồi đặt cục bột lên cán mỏng vừa. Đầu tiên bỏ măng xào lên, túm dần miếng cái bánh theo kiểu xếp li, sau đó bỏ thịt tôm đã xào lên trên (xếp sao cho con tôm lộ lên trên mặt bánh trông gọi thêm) và cuối cùng bỏ chút hành lá.

- Người thợ khéo tay,

trăm cái bánh đều tằm tấp và giống nhau như đúc khuôn.

- Trước khi cho bánh vào hấp, thoa nhẹ lên vỏ hấp một lớp dầu ăn mỏng.

- Bánh chín lấy ra đặt trên lá chuối, trông rất đẹp, hấp dẫn.

- Khi ăn đặt cái bánh trên đĩa, sắp thêm rau sống, ăn với nước chấm có ít đồ chua.

Viết thì chỉ vài trăm chữ nhưng để thành cái bánh là cả một quá trình phải có kinh nghiệm mới thực hiện hợp lý, nhanh chóng được; quyết định là phần nhồi bột, không chỉ kinh nghiệm nhìn bột bằng mắt, chạm tay mà phải đủ mạnh tay mới nhồi nên bột làm ra cái bánh ngon. Đu đủ xanh hái trong vườn, bào sợi bằng dao bào đơn giản rồi, nhưng măng tươi xắt sợi mới thật khéo làm sao. Mọt măng xắt ngang miếng vừa, bề dày chưa đến

2mm, ra miếng đều tằm tấp, sau đó xắt sợi nhỏ đều như xắt bằng máy, rắc măng xối lên trắng tươi, đẹp.

Thưởng thức

Hôm sau như lời hẹn, tôi đến nhà cô bạn lấy bánh bao măng về ăn. Bánh để tủ lạnh, không còn mới và khi ăn phải hấp nóng lại nhưng ăn vẫn rất ngon.

Điều thú vị của bánh bao măng trước hết là người làm ra cái bánh có hình thức đẹp, những nếp xếp bột đều tay, chứng tỏ sự khéo léo và có kinh nghiệm của người làm bánh. Vì không phải “bao kín” mà là “bao hở” nên cái bánh kích thích thị giác, thêm lớp hành lá thái nhuyễn và màu đỏ của con tôm lấp ló trên màu xanh của hành gọi tò mò và muốn thưởng thức ngay.

Theo ý tôi, vị ngon của măng xào làm nên “thương hiệu” cho bánh bao nhân măng và tôm thịt là sự hỗ trợ đắc lực cho cái bánh có mùi, vị thơm ngon, có chất; thêm nữa, ăn với nước chấm ngon, rau sống, đồ chua mới là điều độc đáo của món bánh bao măng không giống như các loại bánh bao khác.

ĐTTT

GHI CHÚ: Cảm ơn bạn Trầm Thị Kiều đã bỏ công chụp hình, quay video và tin tưởng gửi qua messenger cho tôi tất cả hình ảnh, công thức và diễn giải cách làm. Tiếc cái bánh bao măng ăn rất ngon và cũng là một món bánh đặc biệt chỉ có ở Trà Vinh, tôi chép ra để giữ lại và mong rằng nó sẽ không bị bỏ quên theo thời gian.

Lăn bột

Bỏ măng vào bột

Xếp nếp cái bánh

"Phố đèn đỏ" Việt bên Đức

Cứ tưởng ở Berlin không có mại dâm. Nhầm to! Một ngành công nghiệp tình dục được luật pháp bảo vệ, có hiệp hội ngành hàng. Luật về mại dâm ở Đức được ban hành từ năm 2002.

'Phố đèn đỏ' ở thành phố Hamburg, Đức

LÊ KUNG DIỄM
(BÀI VÀ HÌNH)
ĐÀ NẴNG, VN

Chiêu mộ...

Nếu “Chị em Tây” hoạt động hợp pháp, công khai được chính quyền kiểm soát, có đóng thuế, đóng bảo hiểm y tế, bảo hiểm thất nghiệp thì “Chị em Ta” từ lạng lẽ, lén lút sang vùng lên mạnh mẽ Hơn 70% “Chị em Tây”, khoảng hơn 20 vạn ở Đức, phần đông đến từ Romania và Bulgaria, hai nước nghèo

trong khối EU ... Tuy nhiên quy mô, tầm cỡ “Phố đèn đỏ” từ nhà thổ, đứng đường, giá cả đến dáng vóc, ngón nghề của “Chị em Ta” thì ... thua xa “Chị em Tây”! Nhưng mà “Thôi, mình về tắm ao ta. Dù nhỏ, dù hẹp ... “râu” nhà vẫn hơn ...”, vẫn hơn ... “râu bắp”! Nhiều người hóm hỉnh tự trào.

Cuối những năm 80 của thế kỷ trước, lực lượng công nhân theo chương

trình hợp tác giữa Việt Nam và Cộng hòa Dân chủ Đức khá đông. Khi bức tường Berlin sụp đổ (09/11/1989), nhiều người có nguyện vọng xin ở lại, có số trốn lại... Từ Tiếp Khắc, lao động hợp tác cũng rùng rùng vượt biên qua Đức. Người Việt có cái được là chớp thời cơ rất giỏi. Họ nỗ lực làm nhiều việc để mưu sinh. Giai đoạn “tranh tối tranh sáng”,

tình hình kinh tế-xã hội chưa ổn định khi mới thống nhất nước Đức, đúng là dịp người Việt... nhảy ra thương trường. Nghề phát lên nhất là buôn lậu thuốc lá, băng đĩa (hầu hết là băng đĩa sex), quần áo, tổ chức đường dây đưa người từ các nước Đông Âu nhập lậu vào Đức ... Nhiều người kể đây là giai đoạn “cơn mưa vàng”. Không ít người giàu lên trông thấy. Khi nhà nước Đức ổn định lại tình hình mọi mặt cũng là lúc đông đảo người Việt đã có vốn tích lũy chuyển sang làm ăn... “chính thống”, “chính ngạch” như mở quán ăn, bó hoa bán nếu muốn ở lại lâu dài.

Ông L.Q.T. (sáu mươi một tuổi) là công nhân từ Tiệp Khắc vượt rừng sang Berlin. Ông từng bị lính biên phòng Đức bắt hai lần, kể: “Cuối năm 1990, rất đông công nhân VN tại Tiệp Khắc vượt rừng trốn sang Đức, một số sang Áo. Đến Đức mưu sinh bằng cách làm

Các cô gái Việt chào hàng trên mạng ở Berlin

ăn ... không ngần sợ, e dè chi hết! Đó là buôn lậu thuốc lá từ Ba Lan “đánh sang”! Anh biết rồi đó, buôn lậu chỉ có giàu trở lên chứ khá chi nổi! Năm bắt tâm lý cánh đàn ông xa quê hương lại cô đơn và lúc hầu bao đang rủng

rỉnh, chị H. bèn chiêu mộ chị em tại chỗ trẻ, khỏe ... bán “cái vốn tự có”. Sau một thời gian chị cũng “tắm mình” lác đác trong “cơn mưa vàng”. Nhưng phải ướm dẫm “cơn mưa vàng” mới chịu chịu. Chị về nước... kéo

một số bạn gái trẻ đẹp mười tám đôi mươi có, ba mươi, bốn mươi có, yêu cầu ngoại hình dễ coi sang Đức khai thác cái “vốn tự có” hết mức có thể...”. Tôi ngắt lời ông T., hỏi có phải chị H. tổ chức buôn người không? Ông cười hà hà: “ Các cô gái sang Đức theo chị H. là hoàn toàn tự nguyện, không phải là nạn nhân nô lệ tình dục hay nạn nhân của buôn người. Đầu những năm 90, lúc này đường dây đưa người sang Đức còn dễ. Cứ qua các nước Đông Âu như Tiệp Khắc, Hungary, Romania rồi chuyển tiếp sang Berlin. Một tay chị dàn dựng, điều phối ngon ơ! Chẳng có mang danh công ty xuất cảnh lao động, trung tâm môi giới, tư vấn học nghề gì sất! Các cô gái qua được Berlin rồi, thay vì nhập trại tị nạn thì nhập vào... trại của chị H. Chị lo chỗ ăn nghỉ tận tình, giấy tờ chu đáo. Các cô gái tin tưởng, tự thân vận động, tự bán mình! Biết điều thì trả ơn cho chị, chia chác sòng phẳng. Được chị tạo điều kiện bảo bọc, hành nghề, được dành tiền gửi về quê nhà thì sướng nhất rồi. Lúc ấy gia đình đâu phải vay mượn, cầm cố nhà cửa đất đai chi vì có đường dây chị lo tất! Người ở quê nhà chỉ có lãi thôi!”.

Công việc làm ăn của chị H. suôn sẻ kéo dài hơn 20 năm. Qua “cơn mưa vàng”, chị miệt mài nhặt

'Chị em Tây' đón khách

euro trong “cơn mưa đồng” xem ra rất ổn. Chỉ vì COVID-19 công việc của chị mới bị ảnh hưởng ... Hiện nay hoạt động “Phố đèn đỏ” của chỗ chị H (vùng Lichtenberg) đã không còn rộn ràng, sôi nổi như trước. Không biết chị có đổi từ “nuôi gà mái đẻ trứng vàng” sang hướng kinh doanh khác hay phải tiếp tục đối phó với “Phố đèn đỏ...online”?

“Phố đèn đỏ... online”

Một sáng Chủ Nhật cuối tháng Bảy vừa rồi. Ngồi trước mặt tôi trên tàu điện M12 thưa vắng khách là cô gái Việt tóc ngắn, dáng người to cao, khuôn mặt dễ thương. Cô ta dán mắt vào màn hình điện thoại, hai tay thoăn thoắt bấm phím nhấn tin. Thỉnh thoảng lại thở dài, nhìn xa xôi. Tôi hỏi cô đến Đức lâu chưa. Cô nói đã hơn 3 tháng. Cô quê thị xã Hồng Lĩnh, năm nay 24 tuổi. Cô bỏ việc phục vụ khách sạn từ Hungary một mình đi xe lửa sang Đức mong sẽ có cuộc sống khá hơn. Được cô bạn hứa sẽ tìm việc giúp. Nhưng đến Đức việc đâu có sẵn đón mình. Lên trang mạng của Đức đăng tìm việc, thấy nhiều người có hoàn cảnh éo le quá cô thấy mình thật sự bế tắc! Thấy có vài cô gái đăng ảnh nuy, sẵn sàng bán “cái của mình” có thì cô hoảng! Đến nỗi ấy sao? Khi biết có nơi nhận người phục vụ khách sạn,

Quanh đây có nhiều khu vui chơi, giải trí, 'chị em Ta', 'Chị em Tây' thỉnh thoảng lại vắng

cô hăm hở đến nơi hẹn. Không biết thế nào tôi cũng chúc cô gặp nhiều may mắn và không quên dặn nhớ cảnh giác!

Tôi đem chuyện kể cho Q.T.T., định cư Đức hơn 30 năm, nghe. Bạn ấy rĩ rả: “Đăng tìm việc trên nhiều trang mạng đầy dẫy chú ơi! Cô gái ấy nói đúng. Người không tìm ra việc nên rao bán trinh cũng có. Nào là cần tìm bạn nam ở cùng để giải toả nhu cầu sinh lý. Nào là em cần tìm một bạn nam cùng ở để giảm bớt tiền thuê trọ. Nhưng phải biết nấu ăn, ngủ không ngáy, không hút thuốc. Ai thích ở ghép thì liên hệ. Nào là mình rất nghiêm túc, mới 23 tuổi, đang có nhu cầu giải toả... Ai lịch sự, dè dặt thì liên hệ. Xong việc đường ai nấy đi ... Loạn chú ơi! Cô nào cũng nói nhấn tin

liên hệ qua telegram hết! Chú thử bỏ ra vài tiếng lướt mạng sẽ thấy... ời giờ ời luôn! Cũng phải đề phòng chứ không thì sập bẫy như chơi. Bên mình có lời nhắc rất... giá trị đó chú, “Đừng nghe cave hoặc “gái bán hoa” kể chuyện, đừng nghe con nghiện trình bày” thiệt không sai!

Nghe lời T, một tối nọ tôi “cày” vài trang mạng thì đúng như cậu ta nói. Có cô gái rao: “300k/1 giờ, qua đêm 1.5 triệu (tiền Việt). Ai đi ib telegram @bichthu 2003. An toàn, kín đáo, sạch sẽ. Nhanh tay thì còn ạ! Em đang trống”. “Do tình hình khó khăn, em sinh 2004, năm 2 đại học mà không đủ điều kiện tài chính để tiếp tục. Em cần nhượng lại chính bản thân mình. Em nhận kèo làm thêm, lần đầu em giảm 50%

lấy chỗ đi lại. Tele: @kieuthutran2004”. “Em hơi mệt, cần tìm một chỗ dựa vững chắc. Do ly hôn đã lâu, tối nào cũng một mình chán quá. Em cần tìm một anh có nhu cầu quan hệ lịch sự, kín đáo. Tuần gặp 2 đến 3 lần. Giá cả thương lượng nha! Tele em: @kimoanhho2xxx”. Tôi chỉ trích vài ba lời chào hàng có kèm ảnh (địa chỉ liên hệ đã thay đổi).

“May rủi thôi chú. Có người ảo, người thật. Máy ông bạn của cháu nói nhiều cô gái khá xinh quê từ Quảng Bình trở ra, nước da trắng nhưng thân hình èo uột trông tội nghiệp. Khi đến điểm hẹn là phòng trọ chật chội hai, ba người ở ghép thấy chẳng ra làm sao. Cho 5 hay 10 đồng (tiền euro) an ủi rồi quay về”, T kể.!

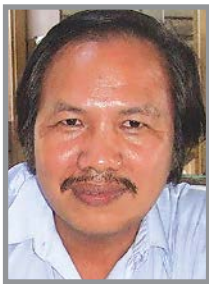
Bài & ảnh LKD

Buôn lậu

“hàng Trung Quốc”

Một số tỉnh phía Bắc Việt Nam có chung đường biên giới đất liền với Trung Quốc (TQ), đặc biệt là 2 tỉnh Quảng Tây và Vân Nam. Cũng ở khu vực này, VN có 29 trạm kiểm soát (trạm) chính giáp biên giới TQ, chưa kể các trạm phụ, đường rừng, đường mòn, lối tắt, thung lũng, khe núi. Hơn 20 năm qua, hoạt động thương mại biên giới của 2 nước thông qua con đường xuất nhập cảng ngày càng tập nập. Song song đó, sự gia tăng các hoạt động buôn lậu, buôn bán hàng cấm, hàng nhái, hàng giả từ TQ về VN cũng diễn biến hết sức phức tạp.

NGUYỄN SINH (bài và hình)
SÀI GÒN - VN

Muôn nẻo đường buôn... “hàng TQ”

Tình hình buôn lậu, hàng cấm, hàng nhái, hàng giả ... xuất phát từ TQ được các con buôn thực hiện bằng nhiều hướng khác nhau. Ở phía đất liền, hoạt động này tập trung tại các trạm Móng Cái, Hoàn Mô, Bắc Phong Sinh, Tân Thanh, Cốc Nam, Hữu Nghị, Lào Cai, Chi Ma, Tà Lùng,

Trà Lĩnh ... Phía đường sắt, tình hình buôn lậu diễn biến nhộn nhịp nhất là các tuyến Lạng Sơn - Hà Nội, Lào Cai - Hà Nội và Hà Nội - Sài Gòn. Tại đây, “hàng Tàu” lậu từ TQ chuyển qua được đưa lên tại các ga Đồng Đăng, Đông Kinh, Đồng Mô ... sau đó đưa xuống các ga Yên Viên, Long Biên, Gia Lâm, Giáp Bát, tập trung ở Hà Nội sau đó phân tán nhỏ, đưa đi

tiêu thụ khắp cả nước.

Chủng loại “hàng TQ” buôn lậu qua biên giới TQ - VN khá đa dạng, từ các mặt hàng điện tử, điện lạnh, rượu ngoại, bia, nước giải khát, bánh kẹo, đường ăn, vải sợi, quần áo may sẵn, thời trang, giày dép, mỹ phẩm, hàng tiêu dùng các loại, thuốc lá, tân dược, thực phẩm chức năng, thủy hải sản, gia súc gia cầm, sản phẩm từ động vật hoang dã,

phụ tùng xe hơi, xe máy, thiết bị y tế cũ đã qua sử dụng ... kể cả những loại hàng cấm như pháo nổ, vàng, ngoại tệ, vũ khí, thuốc lắc, ma túy ...

Thực tế cho thấy nhiều năm qua, người tham gia vận chuyển “hàng TQ” lậu chủ yếu là cư dân ở khu vực biên giới và một bộ phận lao động từ các địa phương khác tìm đến kiếm sống. Các chủ đầu nậu đứng ra tổ chức các đường dây vận chuyển hàng lậu, thuê người đang sinh sống quanh khu vực biên giới lợi dụng địa hình hiểm trở, đêm tối và những sơ hở trong tuần tra, kiểm soát của công an, lực lượng chức năng, sau đó chỉ đạo đám “cửu vạn” này mang vác, áp tải, vận chuyển hàng lậu, hàng nhái, thậm chí hàng cấm. Với các phương thức, thủ đoạn tinh vi như hình thành ra những đường dây liên tỉnh, xuyên quốc gia; phân chia quãng đường vận chuyển thành nhiều đoạn đường để gom hàng tập kết tại nhiều địa điểm khác nhau ở khu vực biên giới; sử dụng đủ loại phương tiện để mang vác, vận chuyển như xe đạp, xe máy qua các đường mòn, lối nhỏ; bằng tàu, thuyền trên sông, trên biển; bằng xe hơi, xe tải, xe khách hoặc vận chuyển qua đường bưu điện, đường hàng không để đưa “hàng TQ” lậu trốn

“Hàng TQ” được đưa vào Việt Nam với vô số chủng loại

“Cửu vạn” luôn là nhân tố tích cực trong việc đưa “hàng TQ” về nội địa tiêu thụ

thuế về tiêu thụ nội địa. Đặc biệt nhiều nhóm vận chuyển luôn thủ sẵn trong người “hàng nóng” như dao găm, mã tấu, bình xịt hơi cay, súng đạn ... và trong tư thế sẵn sàng chống trả quyết liệt những khi bị người của phía chính quyền kiểm tra, bao vây, bắt giữ hàng hóa.

Giải pháp nào phòng chống?

Cùng với một số điểm tích cực của “hàng TQ” như giúp cho thị trường phong phú các chủng loại sản phẩm, hàng hóa với giá rẻ, thì VN đang phải đối diện với tình trạng buôn lậu, gian lận thương mại, hàng giả, hàng nhái khá nghiêm trọng. Ở một góc độ khác, thực trạng này ảnh hưởng lớn đến các ngành sản xuất

trong nước, gây thiệt hại cho những công ty làm ăn chân chính và ảnh hưởng đến quyền lợi người tiêu dùng. Tuy vậy, trong tình hình hiện nay, dường như xu hướng buôn lậu “hàng TQ” và gian lận thương mại từ TQ về VN không còn tập trung vào các thời điểm nhất định nào đó mà hoạt động quanh năm theo quy luật cung cầu thị trường. Nhất là vào các dịp Tết Nguyên Đán, có chiều hướng gia tăng.

Ông James Trần, chủ một công ty liên doanh sản xuất hàng tiêu dùng ở Khu chế xuất Linh Trung (Thủ Đức, Sài Gòn) nhận xét: “Là người kinh doanh ở VN lâu năm, tôi biết từng có một số công ty đã lợi dụng hệ thống thông quan tự động, nhất là hệ thống tự động phân luồng tờ khai (luồng xanh, luồng vàng) nhằm cố tình không khai hoặc khai sai tên hàng, mã số,

Mua bán, vận chuyển “hàng TQ” nhộn nhịp ở các trạm biên giới

xuất xứ, số lượng, trọng lượng, chủng loại hàng hóa... với mục đích buôn lậu, trốn thuế. Ngoài ra còn phải kể đến một bộ phận cán bộ, công chức nhà nước thiếu tinh thần trách nhiệm với các biểu hiện như nể nang, bao che, bảo kê, nhận hối lộ... trực tiếp tiếp tay cho các hoạt động gian lận thương mại, buôn lậu, cần xét

xử nghiêm. Cạnh đó, nhận thức của nhiều người dân VN chưa cao, nhiều người tiêu dùng do tâm lý chuộng của rẻ nên cứ bỏ tiền mua, sử dụng hàng lậu, hàng giả mà không hiểu hết tác hại của chúng. Nếu như mọi người tiêu dùng VN cũng như các công ty luôn “nói không” với “hàng TQ” lậu, hàng không rõ nguồn gốc

xuất xứ, hàng giả nhãn hiệu ... sẽ không còn đất sống!”

Báo cáo từ Ban Chỉ đạo quốc gia chống buôn lậu, gian lận thương mại và hàng giả cho biết: năm 2023, các lực lượng chức năng đã phát hiện, bắt giữ 146 ngàn vụ vi phạm (tăng 4.95% so với năm 2022), trong đó có 129 ngàn vụ gian lận thương mại, gian lận thuế (tăng 4.51%), hơn 5 ngàn vụ sản xuất, mua bán “hàng TQ” lậu, hàng nhái, hàng giả (tăng 48%). Riêng 6 tháng đầu năm 2024 con số này lần lượt là 128 ngàn vụ, 71 ngàn vụ và hơn 3 ngàn vụ. Những con số nêu trên cho thấy tình trạng buôn lậu “hàng TQ”, nạn gian lận thương mại ở VN vẫn diễn biến phức tạp và vẫn chưa nhìn thấy điểm dừng!

NS

Một kho “hàng TQ” bị phát hiện

Tôm Khô USA! Tôm Khô sạch!!! **Good news! Mua 10 lbs, tặng 1 lb !**

“kỹ thuật” nấu với tôm khô

MY ANN HA : Mẹ em rất thích chú Don, lần nào cũng dặn mua cho chú Don. Mấy năm nay rằng Mẹ yếu nên dặn em ngâm tôm và xay bằng máy xay sinh tố. Em làm biếng không ngâm, bỏ vô xay thì nó lều keng keng như xay cục gạch. Món này nấu canh rau dền rất thơm, nhưng không rõ lần nào em nấu cũng bị mặn, anh Don chỉ em bí quyết đi...

Mở tin nhắn ra thấy “Mẹ em rất thích chú Don...” làm anh giật mình :) Nấu ăn ngon thì không thể “làm biếng” được em gái à. Phải nghe lời Mẹ dặn. Em cần phải ngâm tôm trong nước ấm chừng vài phút, khi xay rất nhẹ nhàng, không kêu “keng keng” nữa, lý do tôm đã sấy rất khô. Chỉ xay vài giây là tôm sẽ tươi thành sợi ngay, nấu gì cũng ngon, nhất là bún riêu.

Anh Don không có bí quyết gì, nhưng em nhớ tôm khô Louisiana là tôm thiên nhiên, thịt sẽ ngọt hơn và có vị mặn của biển, do vậy khi nêm cần giảm muối. Nên nếm thử trước khi thêm các gia vị khác.

HỒNG PHƯƠNG : Hôm Tết cháu mua cho cả nhà, mỗi người 4 lbs tôm khô của chú Don. Nhưng giờ cuối cả nhà đổi ý, rủ nhau về Việt Nam ăn Tết, hôm nay tôm khô vẫn còn, ăn củ kiệu hoài cũng ngán. Chú Don có biết nấu được món gì nữa không?

Không rõ sao dạo này anh Don lên giá, ai cũng hỏi về bí quyết nấu nướng là sao? Tôm khô làm được vô số món chứ đâu phải chỉ trộn củ kiệu đâu hả cháu? Nấu tất cả các loại canh đều ngon, như: rau dền, mồng tơi, khổ qua, bí, mướp v.v... Tuyệt vời nhất là bún riêu, và các món ăn chơi, ngoài ra cháu có thể làm Muối tôm, Tôm khô rim nước mắm, Sa tế tôm khô, Tôm khô kho quẹt, Tôm khô rang muối, Bắp xào tôm khô, Tôm khô xào, Tôm khô sốt cà chua, Bánh quy tôm khô, Cơm ngũ sắc tôm khô, Thịt rim tôm khô, Tôm khô sả ớt, Gỏi rau càng cua tôm khô, Gỏi tôm khô dưa leo, Gỏi xoài tôm khô v.v... và còn nữa mà anh Don chưa biết. Chúc cả nhà ngon miệng!

Quý khách có thể đặt mua tại :

WWW.TOMKHOSACH.COM

Xin gọi anh Don để đặt mua, gửi về
tận nhà hoặc tiệm trên toàn tiểu bang Hoa Kỳ:

318-235-4564

HIỆN CHỈ CÒN 2 LOẠI: VỪA (M) VÀ LỚN (L)

XIN HỎI DON SIZE ĐẶC BIỆT: EXTRA LARGE HAY JUMPO (CHỈ CÒN SỐ LƯỢNG RẤT ÍT)

MADE IN LA, USA

**SỨC KHỎE
LÀ VÀNG!**

TÔM KHÔ SẠCH

TÔM BIỂN LOUISIANA - USA

KHÔNG CHẤT BẢO QUẢN | KHÔNG THUỐC NHUỘM MÀU

**10 LBS
TẶNG 7**

MADE IN USA

**FREE
SHIPPING**

5 lbs trở lên

ORDER

XIN GỌI ANH : ĐƠN

235.4564

BẠN CÓ THỂ ĐẶT MUA TẠI TRANG WEBISTE

WWW.TOMKHOUS.COM

40%

người mua xe là nhắm đến mua xe cũ. Theo đánh giá từ Consumer Reports năm nay, 3 loại xe cũ tốt nhất là Lexus, Toyota và Mazda, 3 loại xe cũ tệ nhất là Tesla, Dodge và Chrysler.

3,776%

là mức tăng giá cổ phiếu hãng chip điện tử Nvidia từ năm 2019 cho đến nay, đưa các nhân viên nếu còn làm cho hãng này từ đó cho đến nay trở thành triệu phú. Theo báo cáo từ Bloomberg News, các nhân viên hãng này làm việc đến 7 ngày và có ngày làm đến 2 giờ sáng.

15

triệu người mắc nợ chi phí y tế trên hồ sơ tín dụng của họ với mức nợ trung bình là 3,100 đô la, theo CFPB. Các nhà lập pháp đang bàn thảo dự luật các khoản nợ chi phí y tế trong hồ sơ tín dụng cá nhân.

26

thành viên chính phủ Việt Nam vừa được công bố, trong đó có 10 thành viên đã thay thế những người bị cách chức. Phần lớn giới lãnh đạo này, từ thủ tướng, phó thủ tướng đến bộ trưởng đều ghi có học vị tiến sĩ, cao học nhưng không ghi thời gian học và học ở đâu trong các bản tiểu sử.

2

tuổi, một em bé ngồi sau xe đã bị một người đàn ông chạy xe mô-tô bắn chết tại Texas khi cha em là tài xế đã bóp còi người đàn ông này vì chạy mô-tô giữa đường trong khu phố mà không bật đèn.

192

ngàn là số trạm sạc xe điện công cộng đang có tại Mỹ hiện nay, tăng 90% so với 4 năm trước. Theo cơ quan xa lộ liên bang FHWA, tốc độ dựng trạm sạc xe điện mới là khoảng 1,000 trạm mỗi tuần.

4,400

lực sĩ khuyết tật đã tham dự Olympic Paralympic 2024 dành cho các lực sĩ khuyết tật được tổ chức tại Paris. Đoàn lực sĩ bơi lội có Haven Shepherd là gốc Việt, được một gia đình Mỹ nhận làm con nuôi từ nhỏ.

20-30%

là mức giảm giá có thời hạn từ các hệ thống fastfood nhằm lôi kéo khách hàng trở lại sau khi tăng giá quá nhanh và cao, trong khi các nhà hàng và bán thức ăn làm sẵn Á Châu vẫn chưa giảm giá.

28

tuổi, thí sinh Catalina Marsano của Peru vừa giành được chức Hoa hậu dành cho người chuyển giới Miss International Queen được tổ chức tại Thái Lan từ năm 2004 đến nay. Thí sinh Saruda Panyakham của Thái Lan và Tường San của Việt Nam giành được giải Á hậu một và hai.

Xin Đừng Quên Tôi

“Tù Nhân Lương Tâm” (POC: Prisoner of Conscience), thuật ngữ được Peter Benenson đưa ra vào những năm 1960 để cập đến bất kỳ cá nhân nào bị giam cầm vì niềm tin chính trị, tôn giáo hoặc vì lương tâm, nguồn gốc dân tộc, giới tính, màu da, ngôn ngữ, nguồn gốc quốc gia hoặc xã hội...

Cộng sản Việt Nam đang có hàng trăm tù nhân như thế, họ có thể bị bỏ tù vì bất cứ lý do nào, thậm chí chưa kịp có tên trong định nghĩa của Peter Benenson, như dạy học sinh hát một bài nhạc thể hiện lòng yêu nước trong trường hợp thầy giáo Nguyễn Năng Tĩnh...

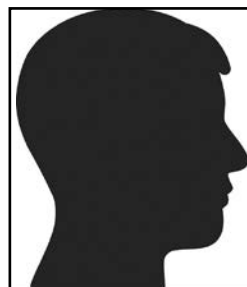

Bùi Viết Hiếu

Sinh năm 1943

Bị bắt: 9-1-2020.

Án tù: 16 năm.

Nguyễn Văn Tuyến

Sinh năm 1974

Bị bắt: 9-1-2020

Án tù: 12 năm.

Lê Đình Doanh

Sinh năm 1988

Bị bắt: 9-1-2020

Án tù: Chung thân

Trường bị ngập lụt sâu 3m nên thầy Hiệu trưởng Trường Tiểu học Quang Vinh ở Cao Bằng phải bơi vào trường để kiểm tra cơ sở vật chất trường học (ẢNH: VIETNAMNET.VN)

Trường Đại học Fulbright Việt Nam (ẢNH: EDU2REVIEW.COM)

Gì cũng biết, không biết nhục...

Trường Đại học Fulbright Việt Nam (tiếng Anh: Fulbright University Vietnam) là một trường đại học độc lập với 100% vốn đầu tư nước ngoài dưới sự tài trợ của Chính phủ Hoa Kỳ, hoạt động phi lợi nhuận. Trường được chính thức thành lập vào tháng 5-2016.

Thời gian gần đây, giữa làn sóng tẩy chay cờ vàng và những tư tưởng thân Mỹ tại Việt Nam, Đại học Fulbright Việt Nam đã đối mặt với làn sóng tấn công khi bị quy chụp là mầm mống của "Cách Mạng màu" tại đất nước độc tài này. Những "dư luận viên" lấy việc lễ tốt nghiệp của Đại học Fulbright Việt Nam không diễn hành với quốc kỳ Việt Nam hiện tại mà dùng lá cờ Fearless (không sợ hãi) và một số hoạt động khác của trường.

Sau thời gian "đóng cửa thả chó", cảm thấy không ổn, CSVN đã đưa người phát ngôn Bộ Ngoại giao CSVN - bà Phạm Thu Hằng ra vả một cú tát vào những "chú bò trung thành" với tuyên bố: "Việt Nam hoan nghênh các hoạt động của Đại học Fulbright Việt Nam như đã khẳng định trong Tuyên bố chung về nâng cấp quan hệ Việt Nam-Hoa Kỳ lên Đối tác chiến lược toàn diện năm 2023..."

BÌNH LUẬN CỦA ĐỘC GIẢ LOAN THANH: *Đó chắc chắn là dấu răng của bọn vấu Bắc Cộng, chỉ vì Đại học Fulbright dạy kiểu Mỹ - không theo cái guồng ăn của của Bộ giáo dục CSVN mà chúng nó đánh lén bằng truyền thông, kích động mấy con hồng vệ binh đi chụp mũ khắp nơi. Ngoài ra, chúng còn cay cú vụ không được Mỹ công nhận kinh tế thị trường, tôi rành bọn này lắm!*

Chỉ Việt Nam làm được

Trong thời gian từ năm 2019 đến năm 2024, do được giao quản trị các website trang/cổng thông tin điện tử của các sở, ban, ngành, trường học công, tổ chức chính trị - xã hội của chính phủ CSVN (những website này có tên miền “.gov.vn”), Lê Châu Long (sinh năm 1971, Phó Chánh Văn phòng Ủy ban tỉnh Quảng Trị) và 6 đồng phạm đã chèn các link cá độ bóng đá, cờ bạc, web sex... vào các website tên miền “.gov.vn” hòng thu số tiền quảng cáo trái phép khổng lồ.

Việc các trang web các cơ quan Nhà nước, trường học công... chèn trái phép link quảng cáo dưới tên miền của chính quyền CSVN đã khiến một số người dân bị nhầm lẫn, làm lộ thông tin cá nhân hoặc bị chiếm đoạt các tài khoản mạng xã hội, tài khoản ngân hàng... và trở thành con mồi của bọn lừa đảo. Lê châu Long được cho là con tốt thí để trả lời cho việc hàng loạt website cơ quan nhà nước CSVN bị chèn link ẩn quảng cáo cờ bạc, có thể sau Long là một "thế lực", vì ở Việt Nam cái gì càng bất hợp pháp thì càng dễ "làm giàu".

BÌNH LUẬN CỦA ĐỘC GIẢ BÙI AN: *Cái gì thế giới không làm được, có Việt Nam làm: Cán bộ CSVN dùng web của cơ quan nhà nước CSVN kiếm tiền bằng link cá độ bóng đá, web sex... quá ngon, ít nhất vài triệu đồng viên "dính chuồng" vì những kẻ này mới có tiền cờ bạc, cá độ thường xuyên.*

BÌNH LUẬN CỦA ĐỘC GIẢ DIỆU KHA: *Không biết chạy biết nhiều tiền, quỳ chắc mòn đầu gối mới vô được chức này, chắc do đạo này kinh tế khó khăn nên vợ vét được ít, ăn chia không đủ phải kiếm thêm?*

Kỹ

Lúc nhận phòng tại một hotel ở Mũi Né, Phan Thiết, một du khách tá hỏa khi nhân viên lễ tân in ra toàn bộ thông tin thẻ credit card của anh này, kể cả mã CVV bí mật của thẻ, với tất cả các thông tin này, người ta có thể dùng thẻ tín dụng của vị khách này mà không cần cầm thẻ trên tay.

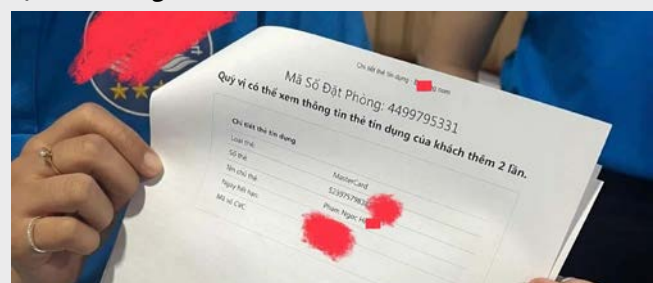
Phía khách sạn đổ thừa là bên phía trang web du lịch (có tên Agoda - một web du lịch nổi tiếng ở trong nước) mà du khách dùng để đặt phòng cung cấp. Khi du khách than phiền, đại diện trang web Agoda giải thích rằng cung cấp thông tin thẻ cho khách sạn chỉ là một bước xác nhận thông tin và các bên đều "cam kết bảo mật".

Bảo mật nhưng bên thứ ba có thể in ra mọi thông tin trên giấy và chuyển tay nhau, quá kỹ càng!

(ẢNH: FACEBOOK)

BÌNH LUẬN CỦA ĐỘC GIẢ ANH LAM: *Ở Việt Nam thì khó mà đòi hỏi hai chữ "bảo mật", chuyện tiền trong tài khoản cá nhân bị bốc hơi thì tuần nào cũng có trên các trang báo, người được nhận lại tiền thì không có ai. Còn chuyện trang web biết mọi thông tin của bạn cũng không nên ngạc nhiên, chính những kẻ mẫn trong chính phủ CSVN còn bán thông tin người dân cho các tin tặc nước ngoài mà.*

(ẢNH: FACEBOOK)

Giáo dục bằng cách vô giáo dục

Có hơn 122,000 thí sinh bỏ học đại học sau khi thi đậu ở Việt Nam trong năm học mới này, đa số lý do là bởi học phí-tiền nhà trọ-chi phí sinh hoạt đều tăng cao, nhưng phụ huynh thì bị chi phối bởi vô vàn chuyện khác, các nhà trường thì chỉ chăm chăm bởi móc tiền bạc từ phụ huynh.

Thí dụ gần nhất, Nguyễn Bá Hảo (Hiệu trưởng Trường Trung học phổ thông Thái Phiên, Đà Nẵng) cho 654 học sinh giỏi khối 10 và 11 năm học 2022 - 2023 ký nhận tiền thưởng 200,000 VND/em, nhưng các em chỉ được nhận 20 cuốn tập chữ không phải tiền. Phụ huynh cho rằng giá bán lẻ của mỗi cuốn tập chỉ 6,000 VND (nhà trường mua nhiều là giá sỉ rẻ hơn nhiều) và yêu cầu hiệu trưởng trả lời. Sau đó, phụ huynh kiến nghị lên cấp trên thì nhận được câu trả lời từ Sở giáo dục Đà Nẵng rằng không khắc phục được vì các em đã lỡ "bóc seal" cái lớp bọc ở ngoài cuốn tập rồi.

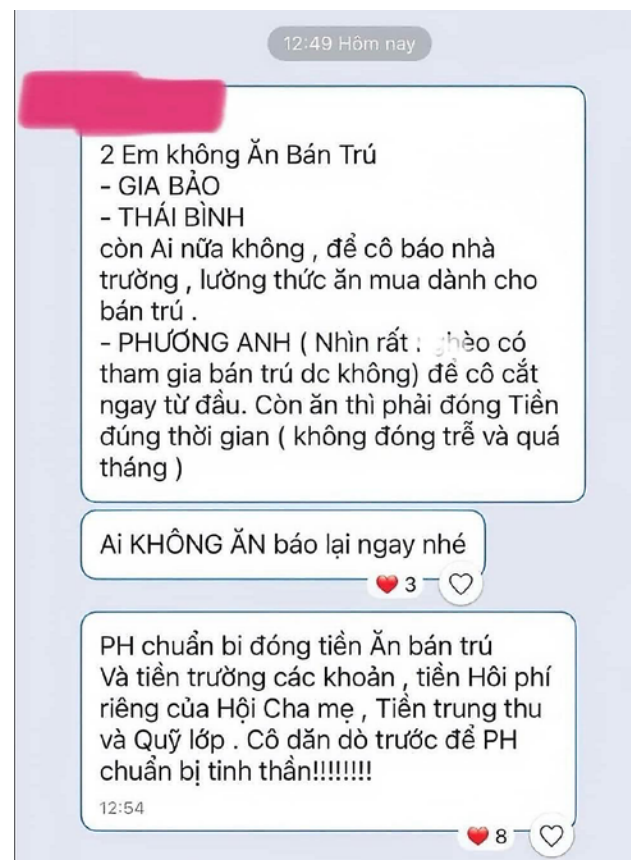
Sau khi kiện cáo tới lui muôn hồi, Sở Giáo dục Đà Nẵng kết luận việc này sai, yêu cầu ông hiệu trưởng trên trả lại 138 triệu VND cho học sinh và ông Hảo nhận lại tập từ học sinh. Ngoài việc kiểm tiền đến đúng quy định, ông Hảo không bị truy cứu thêm.

BÌNH LUẬN CỦA ĐỘC GIẢ ĐÌNH TIẾN HƯNG:
Ngày xưa kháng chiến thì "còn cái lai quần vẫn đánh", còn ngày nay hết chiến thì "ăn không từ một thứ gì" (ăn cả dây rút quần)... Bái phục!

Một học sinh ở Phan Thiết (tỉnh Bình Thuận) bị cô giáo chủ nhiệm chỉ đích danh là "nhìn rất nghèo" trong nhóm tập thể phụ huynh (ẢNH: FACEBOOK)

Các cháu bị cùm tay vì "tội" "ê quá nhiều" (ẢNH: FACEBOOK)

Bán anh em Mỹ mua lán giềng Tàu

Không chỉ quấy phá Biển Đông, thôn tính văn hóa, phá hoại kinh tế... Tàu Cộng còn rải gián điệp và tình báo ở mọi quốc gia trong khu vực, đó là lý do vì sao hầu hết các nước giáp biên giới với Tàu Cộng đều kém phát triển và ảnh hưởng văn hóa Tàu Cộng sâu sắc.

Gần đây, Tàu Cộng đã xây hàng ngàn kho bãi dọc biên giới, đặt ở gần cửa khẩu Việt Nam - Trung Quốc, có khu tự do thương mại, phát triển hệ thống kho tại Việt Nam, cũng như phát triển dịch vụ vận chuyển xuyên biên giới... Theo Sở Công Thương Lào Cai, các kho hàng, trung tâm thương mại điện tử tại khu vực biên giới này có chức năng "thu gom trong nước (Tàu Cộng) + phân phối ở nước ngoài (cụ thể là Việt Nam, Thái Lan...)". Cung cấp chức năng giao hàng trực tuyến nhanh chóng, livestream bán lẻ ... tiếp nhận, trung chuyển các bưu kiện quá cảnh, gửi bưu kiện từ Tàu Cộng đi vào sâu trong các nước dễ dàng. Điều này làm hàng giả giá rẻ tràn lan, phá vỡ quy trình cung-cầu của thị trường.

Những người hỗ trợ âm mưu phá hoại kinh tế trong nước của Tàu Cộng chính là những người nổi tiếng ở Việt Nam, lực lượng này rất đông và giàu quyền lực: vừa bán hàng Tàu vừa hạ bệ những ai có "tư tưởng bài hàng Tàu". Trong khi đó, hàng năm, Tàu Cộng tìm mọi lý do để giam hàng nông sản của Việt Nam ở cửa khẩu cho nên kẹt xe dài hàng chục cây số, tới khi hư thối. Người dân trong nước lại hòa nhau "giải cứu" nông sản dở mà giá cao...

Giáp ranh Lạng Sơn (Việt Nam) và Tàu Cộng (ẢNH: FACEBOOK)

Cạn tàu ráo máng

Thích Chân Quang trong ngày nhận bằng tiến sĩ dõm
(ẢNH: CỔNG THÔNG TIN ĐIỆN TỬ GIÁO HỘI PHẬT GIÁO VIỆT NAM)

Lúc chưa bể thì bốn bể đều là anh em, có tiền/có tiếng thì cơ quan nào cũng im ru khi thấy sai phạm, khi bể rồi thì "đồng chí" vắt tới giọt nước cuối cùng của nhau. Ví dụ như ông Thích Chân Quang (tên thật là Vương Tấn Việt), sau bị lộ nhiều sai phạm liên quan đến chuyện chuyên xài bằng cấp giả để mua danh, bán tước cho bản thân, chùa Phật Quang do ông trụ trì đã bị thanh tra. Và cứ tra là ra sai trái, chính quyền Bà Rịa - Vũng Tàu lên kế hoạch cưỡng chế hơn 35 công trình xây dựng trái phép (trong đó có nhiều công trình lớn lên đến 3,500m²) tại chùa Phật Quang ngay tắp lự. Chùa Phật Quang còn xâm phạm đất rừng phòng hộ quốc phòng, kéo dài nhiều năm nhưng đã hàng chục năm nay không thấy chính quyền giải quyết. Nếu như không bị lộ, thì chùa do Thích Chân Quang trụ trì sẽ tiếp tục phá nát núi Dinh ở Vũng Tàu một cách công khai.

Công trình xây to, lớn như vậy mà tại sao các đời lãnh đạo tại tỉnh này không biết? Có lẽ do đồng tiền làm ngập mồm và dui mắt lãnh đạo. Có lẽ sắp tới, nhiều chuyện đen tối của Thích Chân Quang còn được moi ra trên mặt báo...

BÌNH LUẬN CỦA ĐỘC GIẢ CON RỒNG LẠ:
Trách nhiệm ở bên trong phong bì và Thích Chân Quang rất là có trách nhiệm. Trước khi xây dựng công trình tên trọc này đều đã dứt lốt đầy đủ cả rồi.

BÌNH LUẬN CỦA ĐỘC GIẢ MOON TRAN: Ông này nói luật nhân quả dữ quá nên nhận báo ứng nhanh, nhưng tài sản của các anh thợ tu còn cả khối, lấy được cái đó mới ngon, dư ăn bỏ dất vàng ...

Cá nhân tôi – hàng tuần – cũng vẫn đọc được những bài viết của các bạn DLV (dành cho riêng mình) với những lời lẽ không mấy ôn hòa, hay nhã nhặn:

- Vài lời với nhà chó quyền Tưởng Năng Tiến

- Tưởng Năng Tiến chuyên bày trò tố điều, nói láo

- Tưởng Năng Tiến lại càn rỡ rồi!

- Tây Nguyên “bất yên” cũng bởi chiêu trò thâm độc của Tưởng Năng Tiến

- Lại một trò bịa đặt của Tưởng Năng Tiến

- Sự bạc bẽo và phản động của Tưởng Năng Tiến

- Một luận điệu kích động lạc lõng, hoang đường của Tưởng Năng Tiến

- Tưởng Năng Tiến hãy dừng ngay chiêu trò xuyên tạc, bịa đặt rẻ tiền

Mạ Thủ & Cò Mù

TUỞNG NĂNG TIẾN

Thỉnh thoảng, tôi vẫn nghe cư dân mạng than phiền về những lượng dư luận viên (DLV) của chế độ hiện hành:

- NGUYỄN TIẾN DÂN: “Trong đám Tuyên giáo, thành phần lưu manh nhất – cặn bã nhất, chính là cái lũ, mà CS gọi là dư luận viên”.

- VÕ VĂN TẠO: “Vì họ kém văn hóa nên

họ có kiểu viết lách khiêu khích, cục cằn, thô bỉ lắm”.

- TRƯƠNG HUY SAN: “Lâu nay, cứ đọc những tin nhắn tục tũ, những cmts khiến cuống, ngờ nghệch mà không biết ở đâu ra.”

- TUẤN KHANH: “Nuôi dưỡng những kẻ giỏi bọ đó, như bôi tro trát trấu mặt cả chủ nuôi, liệu có ích lợi gì?”

“Cò bị móc mắt, hoặc lấy kim chỉ khâu mắt, biến thành mù vì tiếng cò bị mù mắt sẽ kêu to hơn cò bình thường nhằm gọi được đàn cò khác đến dính bẫy”. VIETNAMNET.VN

“Chỉ vì những người lớn như các bác quá hèn, nên các cháu mới ra nông nổi này... người lớn như các bác có một phần trách nhiệm”. Dương Quốc Chính

- Tưởng Năng Tiến không được phép bôi nhọ Chủ tịch Hồ Chí Minh

- Tưởng Năng Tiến Kể lưu vong chuyên hành nghề xuyên tạc bịa đặt

- Tưởng Năng Tiến Không xứng là nhà văn

- Tưởng Năng Tiến Rõ là kẻ “đầu đường xó chợ” khóc “thằng bán cua”

Tôi đã xem qua cả trăm bài viết với lập luận, nội dung, và ngôn từ (“đầu đường xó chợ”) tương tự nhưng chưa bao giờ bận tâm hay phiền hà gì hết. Phần lớn, nếu không muốn nói là tất cả, các bạn DLV đều không quen cầm bút nên viết lách hơi bị khó khăn.

Họ hoàn toàn không có khái niệm chi về câu cú và văn phạm cả nên

hành văn lủng củng, vụng về, dài dòng, lan man trích dẫn đủ thứ nghị quyết (vớ vẩn) để chứng minh là đường lối chính sách của Đảng và Nhà Nước luôn luôn đúng đắn. Rồi thóa mạ bất cứ ai không “nhận thức được sự đúng đắn” này, chứ không thể lập luận hay phản bác bất cứ một cáo buộc nào rảo trội.

Khả năng, thái độ, cũng như ngôn từ của các bạn DLV khiến nhiều người liên tưởng đến một giới người có tên gọi là mạ thủ, ở nước Trung Hoa ngày trước. G.S Nguyễn Văn Tuấn cho biết:

“Tôi mới học được một danh từ mới: mạ thủ. Một cách ngắn gọn, mạ thủ là một kẻ chuyên nghề chửi ... Danh từ này xuất phát từ thời Hán Sở tranh hùng và Tam Quốc Chí bên Tàu. Thời

đó, nhà cầm quyền huy động những người có lá phổi lớn, tiếng nói vang, và có cách chửi độc địa để làm ‘mạ thủ’...

Tàu ngày xưa là nơi sản sinh ra những mạ thủ, thì Tàu ngày nay cũng có những đội quân mạ thủ, nhưng họ mang một danh xưng văn hoa hơn: dư luận viên ... Nói tóm lại, bọn mạ thủ là những kẻ không có khả năng đánh giá đúng sai, họ chỉ đơn giản là những cái máy phun ra những câu chữ mà có khi họ không hiểu”.

Tôi không rõ lắm về bối cảnh xã hội vào cái “thời thời Hán Sở tranh hùng và Tam Quốc Chí bên Tàu” nên không dám lạm bàn chi về những mạ thủ của xứ sở này. Còn các bạn DLV hiện nay ở VN thì đều ở vào một hoàn cảnh vô cùng bi đát, và đáng thương

hơn là đáng trách.

Sống trong một đất nước mà cỡ cỡ nhân, thạc sĩ còn đi chạy xe ôm (nhân nhân) thì những người mà trình độ học vấn chỉ vừa biết đọc biết viết còn biết xoay sở làm sao? Đi phụ hồ, làm cẩu vạy, bán hoa, bán vé số ... chẳng những quá nhọc nhằn mà chắc gì đã kiếm được “ba củ” (ba trăm đô la) mỗi tháng – như lương bổng hiện nay của các bạn DLV. Tuy chỉ là đồng lương vô cùng khiêm tốn nhưng có còn hơn không, chớ không thì biết sống làm sao?

Trong thư gửi một dư luận viên của tác giả Dương Quốc Chính, ông tâm sự: “Chỉ vì những người lớn như các bác quá hèn, nên các cháu mới ra nông nổi này”.

Tôi cũng là một công dân lão hạng, và cũng là một kẻ hèn nên không

cách chi chối bỏ được trách nhiệm của mình trước tình cảnh và nông nổi hiện nay của cả một thế hệ đến sau. Cũng vì cái mặc cảm này nên dù bị các bạn DLV mặt sát đều đều tôi vẫn cứ phải lấy bô hòn làm ngọt!

Vấn đề, tuy thế, không chỉ có vậy mà thôi. Các bạn DLV mỗi lúc một đi quá xa khiến cho thiên hạ rất phiền hà xen lẫn âu lo.

Hôm 26 tháng 8 năm 2024, Nguyễn Tổng than phiền: “Mình thấy cần có đôi lời cần phải nói với những kẻ mà mình coi là vô học và dốt nát trên fb này... Chỉ cần có một chút tư duy thôi là họ sẽ đặt được câu hỏi: vì sao những người đang có cuộc sống hơn họ rất nhiều kia lại lên tiếng về những bất công xã hội?”

Những người đó có được lợi ích gì cho cá nhân họ không? Hay chính những kẻ bản cùng khốn nạn và vô học kia đang được hưởng? Chẳng lẽ họ đã mất khả năng tư

duy của một con người mà chỉ biết sửa theo hiệu lệnh chủ để kiểm khúc xương còm cõi mà gặm cho qua ngày đoạn tháng?! Cuộc sống của họ đơn giản không hơn gì con vật như vậy ư?”

Cùng ngày, Bùi Thanh Hiếu thêm:

“Điều đáng lo ngại nhất từ mâu thuẫn giữa người Việt về hệ tư tưởng không chỉ giới hạn giữa việc hai bên người Việt thoả mại nhau, mà nó dẫn tới sự căm thù chế độ tư bản của những người thanh niên trong nước, mà ta tạm gọi là thanh niên cò đở. Sự căm thù chế độ tư bản, tức căm ghét các nước tư bản của thanh niên cò đở đang có nguy cơ trở thành một phong trào lan rộng, nó có thể tác động đến quan hệ đối ngoại...”

Đáng nói đây không còn là sự căm thù mang tính cảm xúc nhất thời, mà dường như nó đang được thế lực nào đó thúc đẩy một cách có bài bản mang tính chuyên

ngiệp, có sự tài trợ, hỗ trợ về mọi phương tiện như kinh tế hay những chính sách ưu đãi trên các nền tảng mạng xã hội.”

Nỗi “lo ngại” trên được không ít vị thức giả tán đồng, và chia sẻ:

- NGÔ VUU: “Thực ra bọn đó là bọn AK47 ăn lương để quây chửi bôi trên mạng ... Dân nghèo họ lo cày cuốc, làm ăn, thời gian đâu, khả năng đâu mà phá rối”.

- TRƯỜNG AN: “Hiếu viết bài này đúng như suy nghĩ của mình. Nhiều khi tự hỏi, nếu không có động lực nào từ phía sau, lẽ nào bọn ấy lên đồng tập thể vậy được”.

- THẢO DÂN: “Chắc chắn khựa đứng sau dùng mạng tiktok để kích động rồi anh. Chúng không muốn người Việt đoàn kết, không muốn Việt Nam phát triển.”

- TRẦN TOÀN: “Nào bị nhồi đầu hũ vào nên sáng tối chẳng nhận ra mùi màu tịt cả mùi Anh ạ”.

Tôi thực sự không có được cái tầm nhìn rộng và xa đến thế. Cung cách và thái độ của các bạn DLV chỉ khiến tôi nhớ đến một hiện tượng rất đáng ngại, đang diễn ra tại vài địa phương ở miền Trung nước Việt, theo thông tin của báo chí nước nhà:

- Âm ảnh cảnh chim trời bị khâu mắt, buộc chân làm mồi

- Xót xa cảnh chim cò bị khâu mắt, cột chân làm mồi nhử

- Rùng mình: Khâu mắt cò, bày la liệt trận địa tận diệt chim trời

Khâu mắt cò đã là việc làm dã man khiến lắm người cảm thấy bị “xót xa” và “âm ảnh”, nói chi đến chuyện nhả tâm khâu cả mắt người để biến họ thành một “lực lượng” thông tin mù quáng và lớn hòng!

TNT

TPB LÊ THÀNH KIM

Sinh năm 1947

Số quân 67/500.212. Trung Sĩ 1.

ĐƠN VỊ: Đại đội 2, TĐ 3/15, SĐ 9/BB. Bị thương cụt chân trái tháng 12/1972 tại An Lộc, Bình Long.

Hiện bị khối u ác tính tiền liệt tuyến, vợ chết sống với con trai làm thuê mướn, gia cảnh rất khó khăn.

Mọi sự giúp đỡ xin liên lạc về ông Lê Thành Kim

ĐỊA CHỈ: 3/48, khóm Thới Hòa, xã Mỹ Thạnh, thành phố Long Xuyên, tỉnh An Giang.

ĐIỆN THOẠI: 0917 287 676

TPB TRẦN VĂN TÂM

Sinh năm 1944

Số quân 323.768

Nghĩa quân Chi khu Thủ Thừa, Tiểu khu Long An. Bị thương đầu bên phải, liệt nửa người bên trái tàn phế 100% tháng 6/1972. Năm 2005 té gãy xương chậu chân phải nằm liệt một chỗ.

HOÀN CẢNH: nghèo khổ nên không được chăm sóc tốt hiện chỉ còn da bọc xương, cần được giúp đỡ.

Mọi sự giúp đỡ xin liên lạc về ông Trần Văn Tâm:

ĐỊA CHỈ: 135/2 ấp An Hòa 1, xã Bình An, huyện Thủ Thừa, tỉnh Long An.

ĐIỆN THOẠI: 0834 769 572

- con gái: 081 345 1746

Xin cảm ơn quý ân nhân

BẢN VIẾT TẮT CÁC CHỮ DÙNG TRONG QUÂN ĐỘI

Trong hồ sơ thương binh đăng trên báo Trẻ, chúng tôi thường viết tắt các danh từ thường được dùng trong Quân Đội, chúng tôi xin có bản chú thích như sau:

- TPB: Thương Phế Binh	- ND: Nhảy Dù	- CK: Chi Khu
- SQ: Số quân	- TQLC: Thủy Quân Lục Chiến	- TR.Đ: Trung Đội
- QP: Quả phụ	- PB: Pháo binh...	- ĐĐ: Đại Đội
- ĐPQ: Địa Phương Quân	- TĐT: Trung Đội Trưởng	- TĐ: Tiểu Đoàn
- NQ: Nghĩa Quân	Tiểu Đoàn Trưởng	- SĐ: Sư Đoàn
- CLQ: Chủ Lực quân	- ĐĐT: Đại Đội Trưởng	- SĐ23BB: Sư Đoàn 23 Bộ Binh
- BĐQ: Biệt Động Quân	- TK: Tiểu Khu	- QYV: Quân Y Viện.
		- V.I, II, III...CT: Vùng I... Chiến thuật.

Quy định về số quân

NQ: Số quân của Nghĩa Quân chỉ có 6 số, không có hai số đầu.

khi cần....

các loại dịch vụ

share phòng

bán nhà

sang tiệm

v.v.....

địa chỉ bạn có thể tin cậy

<https://baotreravot.com>

biện pháp

Bác sĩ xem bệnh án xong, gặp Bill:

- Tôi báo cho anh một tin không vui, anh chỉ còn sống được 6 tháng nữa thôi.
- Làm sao tôi có thể kéo dài cuộc sống không bác sĩ?
- Có một cách... Anh dọn qua Alaska...
- Không khí ở đó tốt cho bệnh tình của tôi hay sao?
- Không. Nhưng ngày ở đó dài hơn.

VŨ KHOAN (GA, sưu tầm)

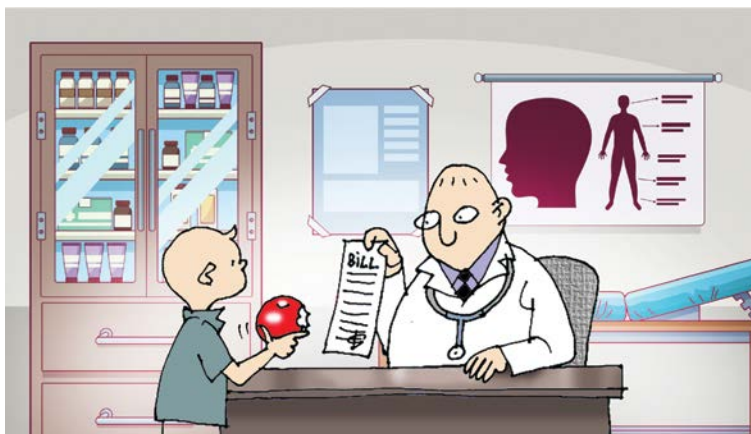
BẢO HUÂN

dịch

Một đứa bé hỏi bố:

- Trong sách viết “ Mỗi ngày ăn một quả táo là sẽ tránh xa bác sĩ”, là sao hở bố?
- Nếu mỗi ngày mày chỉ có mỗi trái táo để ăn, thế lấy tiền đâu mà trả bác sĩ chứ?

N. JENNIFER (5 Star Nails, sưu tầm)

BẢO HUÂN

mất ngủ

Anh chàng nọ đến chỗ làm, mặt mũi bơ phờ. Bạn hỏi:

- Sao vậy?
- Hôm qua mất ngủ.
- Vợ đánh?
- Không. Vợ con gián chết.
- Mày nuôi gián à?
- Con tao nuôi một cặp làm pet. Nhưng con gián mái ngủ, hàng xóm nó đi viếng đông quá. Chỉ mới giới thiệu họ hàng đã tới 6 giờ sáng!

MỸ LINH TRƯƠNG (Super Nails, sưu tầm)